ΤΕΥΧΟΣ 30. ΕΝ ΠΑΡΙΣΙΟΙΣ, ΤΗ 1 ΙΟΥΝΙΟΥ 1875. ΕΤΟΣ ΤΡΙΤΟΝ

ΒΙΚΤΩΡ ΟΥΓΩ. [Ἰδ. τὸ προτεχὲς 31ον τεῦχος.]

ΑΙ ΤΡΑΠΕΖΑΙ

ΚΑΙ

Η ΕΥΗΜΕΡΙΑ ΤΩΝ ΕΘΝΩΝ.

Η ΝΕΑ ΟΘΩΜΑΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ.

Α΄.

Τῶν δοκιμωτάτων ἱστορικῶν καὶ συγγραφέων, ὅσοι συνέγραψαν τὴν ἱστορίαν τῶν πεντήκοντα τελευταίων ἐτῶν, ἐπραγματεύσαντο κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον ἐκτενῶς καὶ περὶ τῆς ἀναστατώσεως, ἣν αἱ ἀνακαλύψεις τῶν νεωτέρων ἐπιστημῶν ἐπήνεγκον εἰς τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν βιομηχανίαν. Κατέδειξαν δὲ ἡμῖν τὸν μὲν ἀτμὸν ἀποκαλύπτοντα καὶ ἐξορύσσοντα νέους ἐκ τῆς γῆς θησαυρούς, πολλαπλασιάζοντα δὲ τοὺς ἤδη ὑπάρχοντας, τὴν δὲ ἐμπορικὴν κίνησιν ἑκατονταπλασιαζομένην διὰ τῆς εὐκολίας καὶ ταχύτητος τῶν συναλλαγῶν, διὰ τῶν σιδηροδρόμων καὶ τῶν τηλεγράφων. Πολλὰ δὲ γιγαντιαῖα δημόσια ἔργα, εἰς ὧν τὴν ἐκτέλεσιν ἀπῃτοῦντο πρὸ τῆς ἐξευρέσεως τοῦ ἀτμοῦ καὶ τῶν νέων μηχανῶν ὁλόκληροι αἰῶνες, ἀποπερατωθέντα ἤδη ἐντὸς ὀλίγων ἐτῶν. Ἀλλ' οἱ συγγραφεῖς οὗτοι ἠμέλησαν νὰ ἐνδείξωσιν ὅτι πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν κολοσσαίων ἔργων, ἐφ' οἷς ἐναβρύνεται νῦν ὁ ἄνθρωπος, καὶ εἰς τὴν μεγάλην ταύτην ἐπίδοσιν τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς βιομηχανίας συνεβάλετο νέα τις δύναμις, ἄγνωστος τοῖς ἀρχαίοις λαοῖς, δύναμις θαυμασία, ἥτις κατέστησε δυνατὴν τὴν ἄπιστον συσσώρευσιν τῶν πρὸς περάτωσιν τῶν μεγάλων τούτων ἔργων ἀναγκαίων κεφαλαίων, ἔργων, ἅτινα μετέβαλον ἐντὸς ὀλίγων ἐτῶν τὴν ὄψιν τῆς ὑφηλίου.

Ἡ δύναμις αὕτη, ἥτις κατευθύνει καὶ κυβερνᾷ τὰ πάντα, ἥτις προΐσταται μάλιστα τῆς ἐμπορικῆς κινήσεως, ἣν προήγαγεν εἰς μεγίστην ἀκμὴν καὶ δύναμιν ἐντὸς ὀλίγων ἐτῶν, εἶναι ἡ λεγομένη **ΠΙΣΤΙΣ.**

Β΄.

Τί ἐστι πίστις;

Ἡ ἱστορία τῆς πίστεως, θεωρουμένης ὡς πρὸς τὰς σχέσεις αὐτῆς πρὸς τὰς κυβερνήσεις, δὲν ἐγράφη εἰσέτι. Καὶ ὅμως τοῦ λοιποῦ οὐδεμία κοινωνία, οὐδεμία κυβέρνησις, οὐδὲν ἐμπόριον, οὐδεμία ἐπίδοσις εἶναι δυνατὴ ἄνευ τῆς πίστεως, ἧς πράκτορες εἶναι αἱ λεγόμεναι **ΕΘΝΙΚΑΙ ΤΡΑΠΕΖΑΙ.** Διὸ προτιθέμεθα ἵνα διαγράψωμεν ἐνταῦθα διὰ βραχέων ὁποία τις ἡ δύναμις καὶ ἡ φύσις τῶν κυριωτάτων ταμιῶν καὶ πρακτόρων τούτων τῆς πίστεως, ἤτοι τῶν Ἐθνικῶν λεγομένων Τραπεζῶν, καὶ τίνες αἱ ὠφέλειαι, ἃς αὗται παρέσχον τοῖς τε ἰδιώταις καὶ ταῖς κυβερνήσεσι ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ παρόντος αἰῶνος μέχρι σήμερον.

Γ΄.

Καὶ πρῶτον ἡ τράπεζα τῆς Μεγάλης Βρεταννίας ἐχορήγησεν εἰς τὴν ἀγγλικὴν κυβέρνησιν πάντα τὰ ἀναγκαῖα χρήματα, δι' ὧν αὕτη ἠδυνήθη νὰ παλαίσῃ πρὸς τὴν γαλλικὴν δημοκρατίαν, καὶ πρὸς τὴν ὑπερμέτρως αὐξηθεῖσαν δύναμιν τῆς Γαλλίας ἐπὶ Ναπολέοντος τοῦ πρώτου, οὗτινος τέλος κατίσχυσε διὰ τῆς μεγάλης ἐπιμονῆς καὶ ὑπομονῆς αὐτῆς, καὶ ἐξῆλθε τῆς πάλης ἐκείνης ἰσχυροτάτη καὶ ἀκμαιοτάτη. Ἄνευ δὲ τῆς συνδρομῆς τοῦ ἰσχυροῦ τούτου καταστήματος βεβαίως ἡ Ἀγγλία δὲν ἠδύνατο νὰ πορισθῇ διὰ δανείων ἰδιωτικῶν τὸ ἄπιστον πλῆθος τῶν χρημάτων, δι' ὧν ἐξώπλιζε στρατοὺς, κατήρτυζε στόλους, καὶ ἐδάνειζε χρήματα τοῖς καθ' ἅπασαν τὴν Εὐρώπην συμμάχοις πρὸς παράτασιν τοῦ πολέμου, καὶ τὸν ὄλεθρον τοῦ μεγίστου τῶν ἐχθρῶν αὐτῆς.

Ἀλλ' ἡ τράπεζα τῆς Ἀγγλίας δὲν διαπρέπει μόνον ἐν τῇ ἱστορίᾳ τοῦ ἀγγλικοῦ λαοῦ ὡς μηχανὴ πολέμου. Ἐπειδὴ οὐδεὶς ἀγνοεῖ ὅτι αὕτη εἶναι ἐν τῷ παρόντι ὁ γνώμων τοῦ ἐμπορίου, τὸ μὲν συνεργοῦσα εἰς τὴν ἐπίδοσιν τῶν ἐμπορικῶν ἐπιχειρήσεων, τὸ δὲ προμηθεύουσα τοῖς ἐμπόροις χρήματα εὐθηνὰ, τὸ δὲ καταστέλλουσα καὶ μετριάζουσα τὰς καταχρήσεις διὰ τῆς ὑπερτιμήσεως τῶν προεξοφλήσεων αὐτῆς.

Δ΄.

Ἡ μεγάλη καὶ σπουδαιοτάτη αὕτη ροπὴ τῆς Ἀγγλικῆς Τραπέζης πρὸς τὸν μηχανισμὸν τῆς κυβερνήσεως τῆς Ἀγγλίας, καὶ πρὸς τὸ ἐμπόριον τῆς χώρας οὐδόλως διέφυγε τὴν ὀξυδέρκειαν τοῦ πρώτου ὑπάτου Βοναπαρτου. Διὸ καὶ μόλις ἠσφάλισεν οὗτος τὴν κανονικὴν ἐνέργειαν τοῦ γαλλικοῦ θησαυροῦ διὰ τῆς διοργανίσεως τῶν ἀμέσων φόρων, τῆς ὑπηρεσίας τῶν γενικῶν δασμολόγων, τοῦ λεγομένου ταμείου τῶν amortissements, ἠσχολήθη εὐθὺς περὶ τὴν ἵδρυσιν τῆς Γαλλικῆς Τραπέζης, ἥτις, βοηθοῦσα τὸ ἐμπόριον, ἠδύνατο νὰ εὐκολύνῃ ταὐτοχρόνως τὰς διαπραγματεύσεις καὶ τὴν ἔκτισιν τῶν δημοσίων χρεωγράφων.

Καὶ ἀληθῶς ἡ τράπεζα τῆς Γαλλίας, εὐδοκιμήσασα εὐθὺς, διετέλεσε χορηγοῦσα εἰς τὸν νέον αὐτοκράτορα τὰ χρήματα, ὧν οὗτος εἶχε χρείαν πρὸς τοὺς ἀτελευτήτους ἐκείνους πολέμους, οὓς ἐπολέμει πρὸς πᾶσαν τὴν Εὐρώπην, προπληρόνουσα τὰς ὑποχρεώσεις τῶν γενικῶν δασμολόγων, καὶ μάλιστα τὸ λεγόμενον χαρτίον τῶν προμηθευτῶν τοῦ στρατοῦ (papier des fournisseurs.) Μετὰ δὲ τὴν πτῶσιν τοῦ Ναπολέοντος διετέλεσεν αὕτη βοηθοῦσα τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν βιομηχανίαν, ἐπιτρέπουσα ταῖς ἰδιωτικαῖς τραπέζαις νὰ πολλαπλασιάζωσι τὰς προαποτίσεις αὐτῶν, καὶ νὰ ἐλαττῶσι τὴν ἀμοιβὴν διὰ τοῦ παρ' αὐτῆς ἐκτελουμένου χρηματισμοῦ τῶν χρεωγράφων.

Ἀλλὰ μάλιστα καταφαίνεται ἡ πρὸς τὴν δημοσίαν εὐημερίαν δύναμις τῆς τραπέζης ταύτης κατὰ τας ἐμπορικὰς λεγομένας κρίσεις, ἐπερχομένας κατὰ συνέπειαν ὑπερβολικῶν καταχρηστικῶν κερδοσκοπιῶν, ἐπαναστάσεων καὶ ἄλλων καταστροφῶν, αἵτινες ἐπισκήπτουσαι ἐξ ἀπροσδοκήτου διαταράττουσι πᾶσαν συναλλαγὴν καὶ καταστρέφουσι πᾶσαν πίστιν. Καὶ τῷ ὄντι βλέπομεν αὐτὴν ἱσταμένην μόνην

ὀρθὴν, ἀκλόνητον ἐν τῷ μέσῳ τοῦ γενικοῦ ἐμπορικοῦ κατακλυσμοῦ τοῦ 1868 ἔτους, καὶ σώζουσαν διὰ τῆς ἀταράχου αὐτῆς μεσολαβήσεως τὴν ἐκ βάθρων κλονηθεῖσαν κοινωνίαν.

Ἐπειδὴ διὰ μὲν τῶν προκαταβολῶν αὐτῆς ἐστερέωσε τὴν πίστιν τῆς κυβερνήσεως καὶ ἔτεινε χεῖρα ἀρωγὸν τοῖς ἰδιώταις· διὰ δὲ τῆς ἀποδοχῆς καὶ προπληρωμῆς πολλῶν μετοχῶν τοῦ ὀργανιζομένου ἐθνικοῦ δανείου παρέσχεν ἑαυτὴν παράδειγμα τοῖς ἰδιώταις, προτρέπουσα αὐτοὺς εἰς παραλαβὴν μετοχῶν καὶ συμπλήρωσιν τοῦ δανείου.

Ἡ πόλις τῶν Παρισίων, ὁ νομὸς τοῦ Σηκουάνα, τὰ νοσοκομεῖα πορίζονται ἐκ τοῦ ταμείου τῆς Γαλλικῆς Τραπέζης τοὺς πόρους, ὧν ἔχουσι χρείαν πρὸς ἐξακολούθησιν τῆς ὑπηρεσίας αὐτῶν. Αἱ προπληρωμαὶ αὗται ἐμποδίζουσι τὴν λύσιν καὶ καταστροφὴν τῶν μεγάλων μεταλλουργικῶν ἐργοστασίων, ὧν ἡ ὕπαρξις ἀπειλεῖται πολλάκις ἐκ τῶν κρίσεων τῶν σιδηροδρόμων. Τὸ χαρτοφυλάκιον αὐτῆς προσφέρει ἄσυλον εἰς συναλλαγματικὰς καὶ γραμματια ἀξίας περίπου 80 ἑκατομμυρίων. Τὸ comptoir λεγόμενον d'escompte ἱδρύθη ὑπὸ τὴν προστασίαν αὐτῆς, καὶ χάριν τῶν προπληρωμῶν αὐτοῦ ἐμψυχόνει πάλιν τὸ ἤδη ἀπονεκρωθὲν ἐμπόριον ἕνεκα τῆς λύσεως τῶν διαφόρων Banques λεγομένων d'escompte.

Ὁπόσας ἀταξίας, ὁπόσας ἀναριθμήτους καταστροφὰς δὲν ἤθελεν ἐπιφέρει μία παῦσις τῶν πληρωμῶν τοῦ ἐθνικοῦ ταμείου, καὶ ἡ διὰ τῶν δικαστηρίων ἀναγκαστικὴ ἔκτισις τῶν 80 τούτων ἑκατομμυρίων γραμματίων ἀποδεδεγμένων καὶ ὑπογεγραμμένων μὲν παρὰ τῶν μάλιστα ἀξιοτίμων ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐχόντων χρείαν τῆς ἐπιστροφῆς περιστάσεων ἀσφαλεστέρων ὅπως ἐκπληρώσωσι τὰς ὑποχρεώσεις αὐτῶν.

Ὅτε δὲ περὶ τὰς ἀρχὰς τῆς δευτέρας γαλλικῆς αὐτοκρατορίας ἤρξατο ἡ ἐποχὴ τῶν μεγάλων δημοσίων ἔργων, δι' ὧν μετεμορφώθη ἡ Γαλλία, καὶ ἅτινα ἐπήνεγκον τὴν ἀφθονίαν τῶν χρημάτων καὶ τὴν εὐημερίαν, ἧς ἕνεκα ἡ Γαλλία ἠδυνήθη νὰ ἐπανορθώσῃ τάχιστα πολλὰς βλάβας, βλέπομεν πάλιν τὴν Τράπεζαν συντελοῦσαν θαυμασίως διὰ τῶν προεξοφλήσεων αὐτῆς εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς βιομηχανίας καὶ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν μεγάλων δημοσίων ἔργων, μάλιστα δὲ εἰς τὴν ἀνοικοδόμησιν τῆς πόλεως τῶν Παρισίων.

Εἶναι δὲ ἀναμφίλεκτον ὅτι ἄνευ τῆς Τραπέζης ἡ Γαλλία οὐδέποτε ἤθελε δυνηθῇ νὰ πορισθῇ ἀλλαχόθεν τὰ δάνεια, ἅτινα ἔλαβε παρ' ἐκείνης τόσον εὐκόλως μετὰ τὸν τελευταῖον γαλλο-γερμανικὸν πόλεμον πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς τάξεως καὶ ἀπελευθέρωσιν τῆς χώρας. Μόνη δὲ ἡ Τράπεζα ἀπήλλαξεν αὐτὴν τῆς νομισματικῆς καὶ ἐμπορικῆς κρίσεως, ἥτις ἐπεκρέματο αὐτῇ φοβερὰ κατὰ συνέπειαν τῆς μετατοπίσεως τῶν χρημάτων, δι' ὧν ἐπληρώθη εἰς τὴν Πρωσσίαν ἡ μεγάλη ἐκείνη ἀποζημίωσις τοῦ πολέμου, καὶ ἡ ἀγορὰ τῶν σιτηρῶν εἰς ξένας χώρας.

Δ΄.

Ἀλλ' οὐ μόνον ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ ἐν Γαλλίᾳ ἀλλὰ καὶ παρὰ πάσαις ταῖς βασιλείαις τῆς Εὐρώπης κατέστησαν ἤδη αἱ τράπεζαι ἀπαραίτητα τῆς ἀσφαλείας καὶ εὐημερίας αὐτῶν ὄργανα. Οὕτω λ. χ. εἴδομεν ἐσχάτως τὴν Αὐστρίαν ἀπαλλαττομένην γενικοῦ ἐμπορικοῦ ναυαγίου καὶ σωζομένην ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης. Ἡ δὲ Ἰταλία βεβαίως δὲν ἠδύνατο νὰ κατορθώσῃ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς ἰδίας χώρας, ἐὰν ἡ Ἐθνικὴ αὐτῆς Τράπεζα μὴ συνετέλει εἰς τὸν ἐξοπλισμὸν τῶν στρατευμάτων, προπληρόνουσα εἰς τὴν ἰταλικὴν κυβέρνησιν μέρος τῶν ὀφειλομένων αὐτῇ φόρων. Οὐδεὶς δὲ γινώσκει μέχρι τίνος ἔμελλε νὰ προβῇ ἡ περιφρόνησις τοῦ χαρτονομίσματος αὐτῆς, ἐὰν μὴ ἡ μεταξὺ τῆς ἰταλικῆς κυβερνήσεως καὶ τῆς Τραπέζης σύμβασις συνέστελλε τὴν ὑπερτίμησιν τοῦ χρυσοῦ ἐν Ἰταλίᾳ.

Ἐν δὲ τῷ Βελγίῳ ἡ ἐθνικὴ τράπεζα εἶναι ἔτι μᾶλλον συνδεδεμένη πρὸς τὸν μηχανισμὸν τῆς κυβερνήσεως. Ἐπειδὴ ἡ τράπεζα εἶναι ὁ ἀληθὴς ταμίας τῆς βελγικῆς κυβερνήσεως. Τίς δὲ ἀγνοεῖ σήμερον ὁπόσων ὠφελειῶν πρόξενος ἐγένετο μέχρι σήμερον ἐν Ἑλλάδι ἡ Ἐθνικὴ αὐτῆς Τράπεζα, ἧς τὰ κεφάλαια συνίστανται ἐξ ἰδιωτικων παρακαταθηκῶν, ἥτις ὅμως δυστυχῶς ἕνεκα τῶν μικρῶν αὐτῆς πόρων καταστέλλει μὲν τὴν τοκογλυφίαν, ἀλλ' ἀδυνατεῖ νὰ συντελῇ προσηκόντως εἰς τὴ νάνάπτυξιν τῆς γεωργίας καὶ τῆς ναυτιλίας, καὶ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἀναγκαίων δημοσίων ἔργων, μάλιστα δὲ τῶν ὁδῶν καὶ σιδηροδρόμων, ὧν ἄνευ ὁ τόπος δὲν δύναται τοῦ λοιποῦ νὰ εὐδαιμονῇ.

Ε΄.

Ἡ Τουρκία, ἥτις ἐνόησε βραδέως πάντοτε τὰ χρήσιμα αὐτῇ, ἤρξατο πρῶτον μὲν νὰ μιμῆται τὸν στρατιωτικὸν ὀργανισμὸν τῶν εὐρωπαϊκῶν ἐθνῶν καὶ τὴν ἐξάρτυσιν τῶν στόλων αὐτῶν. Ἀλλ' αἱ νεώτεραι κοινωνίαι εἶναι οὕτω διωργανισμέναι, ὥστε τὰ ἔθνη δὲν εἶναι ἀληθῶς ἰσχυρὰ ἄνευ τῆς προσηκούσης ἀσφαλοῦς διαχειρίσεως τῶν οἰκονομικῶν αὐτῶν. Ἐπειδὴ τῶν δημοσίων προσόδων μὴ εἰσπραττομένων μεθοδικῶς καὶ ὁμοιοτρόπως, ὡς αὗται ἐξοδεύονται, αἱ κυβερνήσεις ἔχουσι πάντοτε χρείαν τινὸς δυναμένου νὰ προπληρόνῃ τὰς ὀφειλομένας αὐταῖς προσόδους. Ἀλλ' ἐὰν ἀποταθῶσιν εἰς ἰδιώτας, πληρόνουσι μὲν τόκους ὑπερόγκους τῶν παρ' αὐτῶν δανειζομένων χρημάτων, ἀλλ' ἡ ἰσορροπία τοῦ ἰσολογισμοῦ τοῦ ἔτους ἐπιβαρύνεται διὰ νέων ἀπροόπτων ἐξόδων, ἅτινα δὲν προελογίσθησαν ἐν τῷ ἐτησίῳ ἰσολογισμῷ τοῦ κράτους καὶ ἅτινα ἀναγκάζεται νὰ νομιμοποιήσῃ (consolider) κατ' ὀλίγον.

Τοῦτο ἔπαθε καὶ ἡ Τουρκία, ἥτις ἔκρινεν ἐπὶ τέλους νὰ μιμηθῇ τὸ παράδειγμα, ὅπερ παρέσχον αὐτῇ πρὸ πολλοῦ αἱ λοιπαὶ μεγάλαι δυνάμεις, ἀναθέσασα εἰς προνομιοῦχον τράπεζαν τὸ ἔργον τοῦ θησαυροῦ. Διὰ τῆς τραπέζης ταύτης ἡ Τουρκία θὰ δυνηθῇ τέλος νὰ ἐπισπεύσῃ μετὰ πλείονος ἐνεργείας τὴν ἐκτέλεσιν τῶν σιδηροδρόμων καὶ τῶν λοιπῶν δημοσίων ἔργων, δι' ὧν θὰ ἀναπτυχθῶσιν οἱ ἄπειροι πόροι καὶ τὰ προϊόντα τῆς χώρας, ἅτινα δὲν ἀδύναντο πρότερον νὰ εὐδοκιμήσωσι διὰ τὴν ἀνεπάρκειαν, ἢ μᾶλλον τὴν παντελῆ ἔλλειψιν τῶν συγκοινωνιῶν.

Διὰ τῆς τραπέζης ταύτης τὰ τέως οὕτω παραλελυμένα οἰκονομικὰ τῆς Τουρκίας ἐλπίζομεν ὅτι θὰ διορθωθῶσι τοιουτοτρόπως, ὥστε τοῦ λοιποῦ θὰ δυνηθῇ αὕτη νὰ ἐπιχειρήσῃ ἀνέτως τὰς μᾶλλον κατεπειγούσας ἠθικὰς καὶ ὑλικὰς μεταρρυθμίσεις.

Κατὰ τὴν μεταξὺ τῆς ὀθωμανικῆς κυβερνήσεως καὶ τῆς Ὀθωμανικῆς Τρα-

πέζης σύμβασιν ἡ μὲν τράπεζα ὑποχρεοῦται νὰ προπληρώνῃ εἰς τὴν ὀθωμανικὴν κυβέρνησιν τὰ χρήματα, ὧν αὕτη ἔχει χρείαν· ἡ δὲ ὀθωμανικὴ κυβέρνησις ἀναθέτει εἰς τὴν τράπεζαν τὸ ἔργον τῆς εἰσπράξεως τῶν δημοσίων προσόδων καὶ τὴν πληρωμὴν τῶν τόκων τῶν χρεῶν αὐτῆς. Ἐν ἑνὶ λόγῳ ἡ τράπεζα αὕτη ἔσται πρὸς τὴν ὀθωμανικὴν κυβέρνησιν ὅ, τι ἡ Τράπεζα τῆς Γαλλίας πρὸς τὴν γαλλικὴν καὶ ἡ τῆς Ἀγγλίας πρὸς τὴν ἀγγλικὴν καὶ πρὸς τούτοις ὅ, τι οἱ γενικοὶ λεγόμενοι πληρωταὶ πρὸς τὴν γαλλικὴν κυβέρνησιν.

Ἡ μεταξὺ τῆς ὀθωμανικῆς κυβερνήσεως καὶ τῆς Ὀθωμανικῆς Τραπέζης σύμβασις μέλλει νὰ ἐπιφέρῃ γενικὴν ἀναμόρφωσιν τῶν οἰκονομικῶν τῆς Τουρκίας.

Καὶ πρῶτον ἡ Τουρκία δὲν θὰ ἀναγκάζηται τοῦ λοιποῦ νὰ δανείζηται ἐπὶ ὑπερόγκοις τόκοις. Ἐπειδὴ ἡ Ὀθωμανικὴ Τράπεζα ἀναδέχεται μόνη τὴν διαπραγμάτευσιν τῶν δημοσίων αὐτῆς χρεωγράφων, ὧν ὁ ἀριθμὸς δὲν δύναται τοῦ λοιποῦ νὰ αὐξήσῃ ἄνευ εἰδικοῦ οἰκονομικοῦ νόμου δημοσιευομένου ταὐτοχρόνως μετὰ τοῦ ἐτησίου ἰσολογισμοῦ τοῦ κράτους. Οὐδεμία δὲ νέα πίστωσις δύναται νὰ ζητηθῇ ἄνευ τῆς ἀδείας τῆς Ἐφορίας τοῦ Ἰσολογισμοῦ, οὗτινος συμμετέχει εἷς τῶν διοικητῶν ἢ τῶν διευθυντῶν τῆς τραπέζης.

Τὰ δὲ χρήματα, ὅσα ὁ θησαυρὸς τῆς Τουρκίας ἀπερρόφα κατ' ἔτος διὰ δανείων ἐν τῇ ἀγορᾷ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, θὰ ἀναγκασθῶσι νὰ εὕρωσιν ἄλλην χρῆσιν καὶ νὰ τραπῶσι πρὸς τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν βιομηχανίαν. Ἀφανιζομένου δὲ τοιουτοτρόπως ἐκ τῆς ἀγορᾶς τῆς Κωνσταντινουπόλεως τοῦ μεγίστου αὐτῆς δανειστοῦ, ὁ τόκος τῶν χρημάτων μέλλει νὰ ἐλαττωθῇ πρὸς γενικὴν ὠφέλειαν. Ἀλλὰ τὰ ἀποτελέσματα τῆς τοιαύτης μεταβολῆς θὰ γίνωνται ἐπαισθητὰ μόνον μετὰ παρέλευσιν χρόνου τινός, ὅταν τὰ κεφάλαια εὕρωσι νέας ὁδούς.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.

ANNUAIRE DE L'ASSOCIATION POUR L'ENSEIGNEMENT DES ÉTUDES GRECQUES EN FRANCE.

Ὀγδόην ταύτην ἐπετηρίδα ὁ ἐν Παρισίοις πρὸς ἐπίδοσιν τῆς Ἑλληνικῆς παιδείας συσταθεὶς σύλλογος ἐξέδοτο ἐσχάτως τόμον ὁλόκληρον ἑξακοσίων περίπου σελίδων. Ἐν αὐτῷ εὑρίσκομεν περὶ τὰς δεκαπέντε πολλῶν Γάλλων ἑλληνιστῶν διατριβάς. Αἱ πλεῖσται τῶν ἀξιολόγων τούτων διατριβῶν πραγματεύονται περὶ τῶν κατὰ τὸν μεσαιῶνα ἑλληνικῶν φιλολογικῶν μνημείων, ὧν ἡ τέως παραμεληθεῖσα ἐν Γαλλίᾳ σπουδὴ ἐπέδωκεν ἐσχάτως διαφερόντως, χάριν τοῦ ἀκαμάτου ζήλου πλειάδος φιλοπόνων τινῶν ἑλληνιστῶν, οἷοι οἱ Κ. Κ. Egger, Didot, Wagner, Gidel, Legrand καὶ πολλοὶ ἄλλοι, οἵτινες προτιμῶντες ἵνα μοχθῶσιν ἐκθάπτοντες ἐκ γῆς ξηρᾶς καὶ ταλαιπώρου τὰ μνημεῖα τῆς παρακμῆς τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους, ἢ νὰ ἐντρυφῶσιν ἐν τοῖς ὡραίοις λιμῶσι τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς φιλολογίας, ἐξέδωκαν ἤδη πολλὰς ἀγνώστους ἢ πάντως ἠμελημένας τοῦ μεσαιῶνος ἑλληνικὰς συγγραφάς.

Καὶ πρῶτον βλέπομεν διατριβήν τινα ἀξιόλογον τοῦ φιλέλληνος Gustave d'Eichtal περὶ τῆς πολυθρυλλήτου τοποθεσίας τῆς Τροίας κατὰ τὸν Ὅμηρον καὶ τὸν Σλίεμανν, καὶ περὶ τοῦ ῥεύματος καὶ τῶν πηγῶν τοῦ Σιμόεντος καὶ τοῦ Σκαμάνδρου· δεύτερον, διατριβὴν ἐν εἴδει ἡμερολογίου τοῦ Κ. Georges Perrot « Περὶ Τροίας καὶ τῶν πηγῶν τοῦ Σκαμάνδρου. » τρίτον, τὸν « κατὰ Καλλίππου λόγον τοῦ Ἀπολλοδώρου, μεταφρασθέντα καὶ σχολιασθέντα ὑπὸ τοῦ Κ. Dareste · τέταρτον, διατριβὴν τοῦ Κ. de Raynal προέδρου τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἐπιγεγραμμένην « Μελέτη τῶν Γεωπονικῶν » ἣν ὁ συγγραφεὺς ἐξέδωκεν ἐν εἴδει προλεγομένων τῆς ὑπ' αὐτοῦ γενομένης ἐκδόσεως τῶν Γεωπονικῶν, ἅτινα κατὰ τὸν Κ. de Reynal εἶναι ἡ μόνη ἐντελὴς καὶ μεθοδικὴ γεωπονικὴ πραγματεία τῆς ἑλληνικῆς φιλολογίας, εἰ καὶ τὸ σύγγραμμα ἐγράφη κατὰ τὸν δέκατον αἰῶνα. Εἶναι δὲ τὸ σύγγραμμα πολύτιμον καὶ ὡς δεῖγμα φιλολογικῆς ἱστορίας, δεικνύον τὰς κατὰ τὸν μεσαιῶνα ἀλλοιώσεις τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης.

Πέμπτην διατριβὴν εὑρίσκομεν « μετάφρασιν ἀνεκδότων τινῶν Ἑλληνικῶν κειμένων εὑρεθέντων ἐν τῇ παρὰ τῇ Μαδρίτῃ βιβλιοθήκῃ τοῦ Ἐσκουριάλ » ὑπὸ τοῦ Κ. Ch. Émile Ruelle, ἐν οἷς διαπρέπει « Μουσικόν τι ἀπόσπασμα ἀνωνύμου κατὰ τὸν Βακχεῖον· τρεῖς ἐπιστολαὶ τοῦ Μιχαὴλ Ψέλλοῦ, ὧν μία πρός τινα βυζαντινὸν αὐτοκράτορα· ἑτέρα δὲ περὶ Μουσικῆς.» Μεταξὺ δὲ ἄλλων τινῶν ἀνεκδότων χειρογράφων « Πίνακα τῶν 130 κεφαλαίων τῶν Δυνάμεων, πραγματείαν ἰατρικὴν τοῦ Αἰλίου Προμότου. »

Μετὰ ταῦτα ἕπεται ἕκτη διατριβὴ « Περὶ τῶν χρησμῶν Λέοντος τοῦ Σοφοῦ » τῶν Κ. Ch. Gidel καὶ Émile Legrand, οἵτινες ἐκδίδουσι καὶ τὸ ἀνέκδοτον αὐτοῦ ποίημα « Αἴνιγμα λέξεως » (ἐκ τινος ἐν τῇ ἐν Παρισίοις βιβλιοθήκῃ ἑλληνικοῦ χειρογράφου), γεγραμμένον εἰς τὴν δημώδη γλῶσσαν. Μετὰ δὲ ταύτην εὑρίσκομεν ἑβδόμην διατριβὴν « Δύο ἀνεκδότους ἐπιστολὰς τοῦ αὐτοκράτορος Μιχαὴλ Δοῦκα πρὸς Ῥοβέρτον τὸν Γουϊσκάρδον, συνταχθείσας ὑπὸ Μιχαὴλ Ψέλλοῦ καὶ ἐκδοθείσας ὑπὸ Κωνσταντίνου Ζάθα. » Αἱ ἐπιστολαὶ αὗται ἀντεγράφησαν ἐκ τοῦ ἐν τῇ ἐν Παρισίοις βιβλιοθήκῃ ὑπ' ἀριθ. 1812 χειρογράφου, ἐν οὗ τῇ ἐκδόσει προέταξεν ὁ Κ. Ζάθας περίληψιν τῶν ἐν τῷ τετάρτῳ τόμῳ τῆς τοῦ μεσαιῶνος αὐτοῦ βιβλιοθήκης περὶ Ψελλῶν ἐκδοθέντων.

ΟΜΟΓΕΝΩΝ ΜΕΓΑΛΟΔΩΡΙΑΙ.

Κατὰ τὴν ἐφημερίδα τῆς Θεσσαλονίκης, ὁ ἐκ τῆς πόλεως ταύτης καταγόμενος Κ. Ἀθανάσιος Ἰωαννίδης πρὸ τριάκοντα ἐτῶν ἐν Ἀγγλίᾳ διαμένων κατέθηκεν εἰς τὴν τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος 2,000 λ. ὅπως διατεθῶσιν ὑπὲρ φιλανθρωπικῶν σκοπῶν· ἐσχάτως ἐλθὼν εἰς Θεσσαλονίκην ἐδωρήσατο κατὰ τὴν αὐτὴν ἐφημ. εἰς τὸ ὀρφανοτροφεῖον τῆς αὐτῆς πόλεως ἑτέρας 2,000 λιρ. εἰς δὲ τὸν φιλεκπαιδευτικὸν Σύλλογον Θεσσαλονίκης 60 λίρας.

ΕΛΛΗΝΕΣ ΕΝ ΚΑΛΗΔΟΝΙΑ.

Ἡ ἑλληνικὴ φυλὴ διαδίδεται ὁσημέραι πανταχόσε τῆς οἰκουμένης. Ἑλληνικαὶ ἀποικίαι κατεστάθησαν ἤδη ἐν Ἀμερικῇ, ἐν Ἀὐστραλίᾳ, ἐν Ἰνδίαις, ἐν Κίνᾳ καὶ Ἰαπωνίᾳ.

Ἐσχάτως ὁ ἐπὶ εὐφυΐᾳ καὶ εὐγενεῖ συμπεριφορᾷ γνωστὸς ἀξιωματικὸς τοῦ βασιλικοῦ ἑλληνικοῦ ναυτικοῦ Κ. Π. Γ. Καρακατσάνης, εὐπατρίδης Σπετσῶν, ἐκπαιδευόμενος ἐν τῷ γαλλικῷ στόλῳ, ἔφθασε μέχρι τῆς Νέας Καληδονίας, ἐξ ἧς ἔπεμψε πρὸς τὸν ἐν Παρισίοις φίλον αὐτοῦ Κ. Γεώργιον Α. Βοῦρον μετὰ διαφόρων περιέργων φωτογραφιῶν καὶ ἐπιστολὴν λίαν ἐνδιαφέρουσαν, ἐν ᾗ μετὰ πολλῆς εὐφυΐας περιγράφει τὰς ἐντυπώσεις αὐτοῦ. Ὁ Κ. Καρακατσάνης ἐπεχείρησε πολλὰς ἐκδρομὰς εἰς τὰ ἐνδότερα τῆς νήσου, καὶ περιγράφει εὐφυέστατα τὰ ἤθη καὶ τὰ ἔθιμα τῶν κατοίκων αὐτῆς ἐν τῇ πρὸς τὸν Κ. Βοῦρον περιέργῳ αὐτοῦ ἐπιστολῇ, ἧς προτιθέμεθα νὰ δημοσιεύσωμεν ἀποσπάσματά τινα προσεχῶς.

ΕΛΛΗΝΕΣ ΖΩΓΡΑΦΟΙ.

Κατὰ τὴν τελευταίαν παγκόσμιον ἔκθεσιν τῆς Βιέννης διέπρεψεν ὁ Ἕλλην ζωγράφος Γκίζης. Ἕτερος Ἕλλην ζωγράφος, ὁ Κ. Κωνσταντῖνος Βολονάκης, ἐκαλλιτέχνησε δύο λαμπροτάτας γραφάς, ἐκτεθείσας ἐσχάτως ἐν Βιέννῃ καὶ ἀγορασθείσας ἀντὶ ἀδρᾶς τιμῆς ὑπὸ τοῦ δουκὸς τοῦ Σαξοκοβούργου. Ὁ Κ. Βολονάκης ἐζωγράφησεν ἄλλοτε τὴν ἐν Λίσσᾳ ναυμαχίαν εἰς δύο εἰκόνας, ὧν τὴν μὲν ἠγόρασεν ὁ Αὐτοκράτωρ τῆς Αὐστρίας, τὴν δὲ ἡ ἐν Βιέννῃ Ἀκαδημία τῶν Ὡραίων Τεχνῶν.

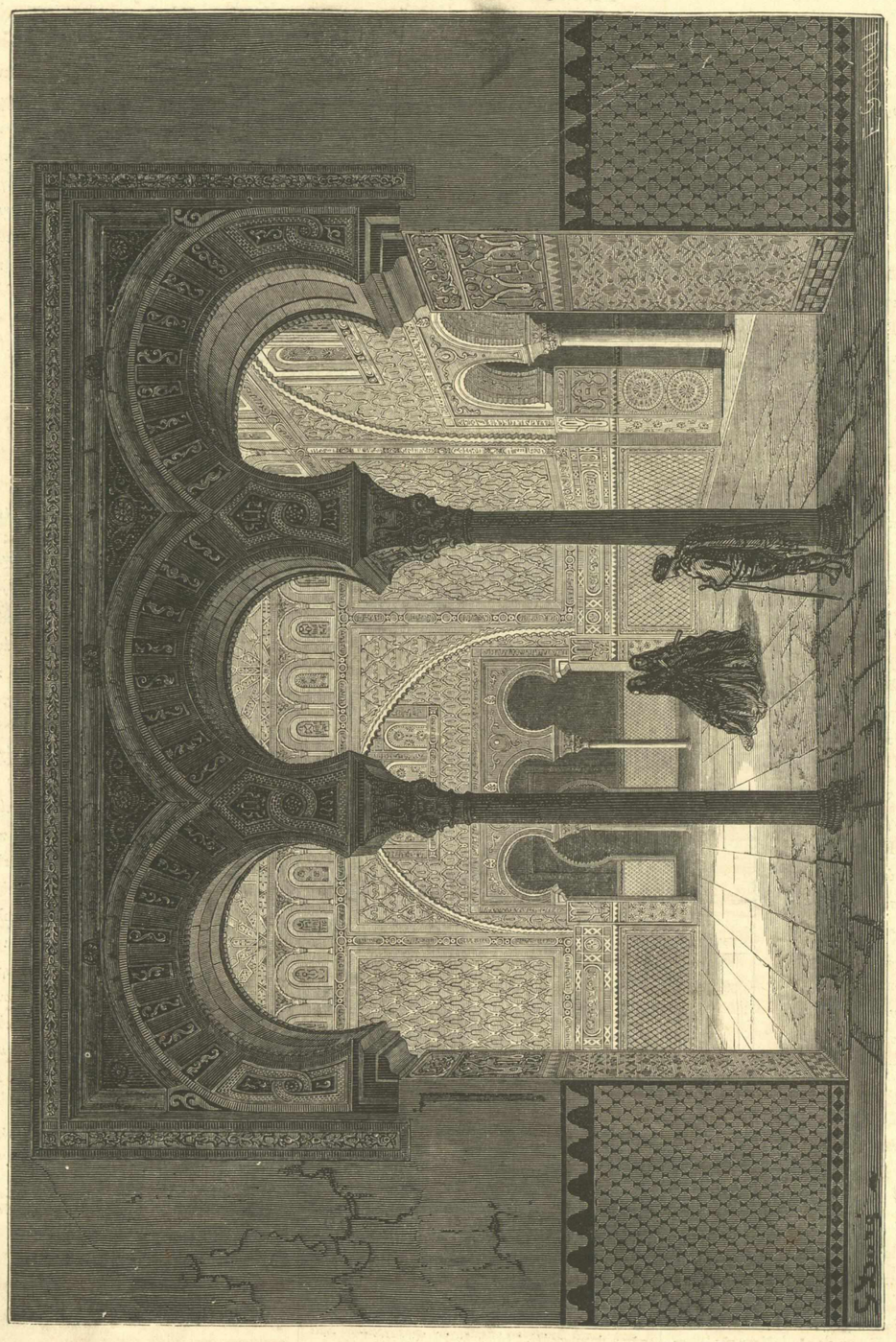

Η ΕΝ ΤΩ ΑΛΚΑΖΑΡ ΤΗΣ ΣΕΒΙΛΛΗΣ ΑΙΘΟΥΣΑ ΤΩΝ ΠΡΕΣΒΕΩΝ. [ΙΔ· ΣΕΛ 132.]

ΑΛΔΟΣ ΜΑΝΟΥΤΙΟΣ

ΚΑΙ

Ο ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ ΕΝ ΒΕΝΕΤΙΑ.

[Alde Manute et l'Hellénisme à Venise, par Ambroise Firmin Didot, Paris, 1875.]

Ὁ σεβάσμιος σοφὸς, καὶ ἀκραιφνὴς φιλέλλην Κ. Ἀμβρόσιος Φιρμῖνος Διδότος ἐξέδωκεν ἐσχάτως ὀγκῶδες καὶ ἀξιολογώτατον σύγγραμμα πραγματευόμενον περὶ τοῦ βίου καὶ τῶν πονημάτων Ἄλδου τοῦ Μανουτίου ἢ τοῦ Πρεσβυτέρου. Ὡς γνωστὸν, ὁ φιλέλλην, πολυμαθὴς καὶ ἄριστος ἑλληνιστὴς Ἄλδος Μανούτιος ἔζησεν ἐν Βενετίᾳ περὶ τὰ τέλη τοῦ 15ου καὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ 16ου αἰῶνος, καὶ συνετέλεσεν εἴπερ τις καὶ ἄλλος εἰς τὴν κατὰ τὴν Ἑσπερίαν Εὐρώπην διάδοσιν καὶ παλιγγενεσίαν τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων, ἱδρύσας μέγα τυπογραφεῖον ἑλληνικὸν ἐν Βενετίᾳ, ἐν ᾧ ἐξεδόθησαν πολλαὶ καὶ σπουδαιόταται ἐκδόσεις ἑλλήνων συγγραφέων ἐπιμελείᾳ καὶ κριτικῇ ἐπιστασίᾳ πολλῶν ἀπὸ τῆς Κωνσταντινουπόλεως εἰς τὴν Βενετίαν καὶ Ἰταλίαν μετὰ τὴν ἅλωσιν αὐτῆς καταφυγόντων διασήμων λογίων Ἑλλήνων.

Ἐν τῷ πονήματι τούτῳ, ὅπερ πρέπει νὰ ἀναγνωσθῇ παρὰ παντὸς φιλοπάτριδος Ἕλληνος, ὁ μεταφραστὴς τοῦ Θουκυδίδου, ὁ ἀρχαῖος φίλος τοῦ Κοραῆ καὶ ὁ ἀκάματος ἐπὶ τοῦ ἀγῶνος συνήγορος καὶ εὐεργέτης τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς Κ. Διδότος διαγράφει μίαν τῶν ὡραιοτάτων καὶ περιεργοτάτων σελίδων τοῦ ἑλληνισμοῦ. Ἐν αὐτῷ βλέπομεν τὸν Ἄλδον Μανούτιον ἐκτυποῦντα μετ' ἀπιστεύτου ὑπομονῆς καὶ ἐπιμονῆς ἀπὸ τοῦ 1495 μέχρι τοῦ 1515 ἔτους τὸν Ἀριστοφάνην, τὸν Θουκυδίδην, τὸν Σοφοκλέα, τὸν Ἡρόδοτον, τὸν Ξενοφῶντα, τὸν Δημοσθένην, τὸν Λυσίαν, τὸν Αἰσχίνην, τὸν Πίνδαρον, τὸν Πλάτωνα, τὸν Ἀριστοτέλην, τὰ Ἠθικὰ τοῦ Πλουτάρχου, τὸν Διοσκορίδην, τὸν Ἰούλιον Πολυδεύκην, τὸν Βυζάντιον, τὸν Ἡσύχιον καὶ πολλοὺς ἄλλους συγγραφεῖς τοῦ ἀκμάσαντος καὶ παρακμάσαντος ἑλληνισμοῦ. Πᾶσαι αἱ ἐκδόσεις αὗται ἐγένοντο ὀλίγῳ μετὰ τὴν ἐξεύρεσιν τῆς τυπογραφίας· ἀλλ' ὅμως νομίζονται μέχρι σήμερον παρὰ πάντων τῶν εἰδημόνων ἀριστουργήματα τυπογραφικῆς τέχνης. Ὁ ἄνθρωπος οὗτος κατέβαλεν ἀτρύτους πόνους καὶ κατηνάλωσε πᾶσαν αὐτοῦ τὴν περιουσίαν οὐχὶ κερδοσκοπῶν, ἀλλ' ὅπως καταστήσῃ γνωστὰ εἰς τὴν ἐκ τοῦ ζόφου τοῦ μεσαιῶνος ἀναδυομένην Εὐρώπην τὰ ἀριστουργήματα τῆς ἑλληνικῆς εὐφυΐας. Ἐπέτυχε δὲ τοῦ ποθουμένου μάλιστα ἕνεκα τῆς ἐν Βενετίᾳ συγκεντρώσεως πολλῶν λογίων φυγάδων Ἑλλήνων, οἵτινες συνηθροίσθησαν περὶ αὐτὸν γενναίως φιλοξενοῦντα καὶ προστατεύοντα αὐτούς. Ἐκ τούτων οἱ μὲν ἐγένοντο ἐργάται, οἱ δὲ γραφεῖς, οἱ δὲ διορθωταὶ, οἱ δὲ κριτικοί. Ὁ πανταχόθεν καταδιωκόμενος ἑλληνισμὸς εὗρε τότε καταφύγιον εἰς τὸ παρὰ τὴν ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Αὐγουστίνου τυπογραφικὸν ἑλληνικὸν καθίδρυμα.

Ἀλλὰ πλὴν τῶν λαμπρῶν ἐκείνων ἐκδόσεων, αἵτινες κατέστησαν σήμερον σπανιώταται καὶ ἐπιζητοῦνται ὡς κειμήλια πρὸς ὡραϊσμὸν πλουσίων βιβλιοθηκῶν, Ἄλδος ὁ Πρεσβύτερος συνέστησε καὶ τὴν Ἀλδείαν Νεακαδημίαν, ἤτοι σύλλογον φιλολογικὸν συνισταμένον ἐξ ἀνδρῶν σοφῶν συνερχομένων ἐπὶ τὸ αὐτὸ εἰς ὡρισμένας ἡμέρας καὶ ὥρας, καὶ συζητούντων ποικίλα φιλολογικὰ θέματα, ἢ συνδιασκεπτομένων περὶ τῆς ἐκλογῆς τῶν ἐκτυπωθησομένων συγγραφέων, ἢ προσδιοριζόντων ἐκ συμφώνου τὰς κατὰ παράθεσιν τῶν διαφόρων ἀπογράφων προτιμοτέρας γραφάς. Ὁ κανονισμὸς τῆς Νεακαδημίας ταύτης συνετάχθη ἑλληνιστὶ ὑπὸ Σκιπίωνος τοῦ Καρτερομάχου, [Fortiguerra], ἑνὸς τῶν μελῶν, ἅτινα ἐπὶ ποινῇ προστίμου ὑπεχρεοῦντο νὰ ὁμιλῶσι πρὸς ἄλληλα ἑλληνιστί. Πρόεδρος τῆς Νεακαδημίας ἦτο αὐτὸς ὁ Ἄλδος, μέλη δὲ αὐτῆς πολλοὶ γερουσιασταὶ καὶ εὐπατρίδαι τῆς Βενετίας καὶ πολλοὶ Ἕλληνες, ἐν οἷς καὶ ὁ Κρὴς Ἀριστόβουλος Ἀποστόλης καὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Ἀρσένιος, ἐπίσκοπος Μονεμβασίας, Ῥοδακηνὸς ὁ Κρὴς, ὁ Δημήτριος Δούκας κ. λπ.

Ὁ κανονισμὸς τῆς ἑταιρίας ταύτης γεγραμμένος ἑλληνιστὶ εἶναι μνημεῖον περίεργον τοῦ ἑλληνισμοῦ. Ἰδοὺ αὐτὸς οἷον δημοσιεύει ἐν τῷ συγγράμματι αὐτοῦ ὁ Κ. Διδότος.

ΑΛΔΟΣ ΜΑΝΟΥΤΙΟΣ Ο ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΣ [1].

ΝΕΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΝΟΜΟΣ.

« Ἐπειδὴ πολλὰ καὶ ὠφέλιμα τοῖς περὶ παιδείαν ἐσπουδακόσι παραγίνεσθαι πέφυκεν ἐκ τῆς ἑλληνικῆς ὁμιλίας, δέδοκται κοινῇ τοῖς τρισὶν ἡμῖν, Ἄλδῳ τῷ Ῥωμαίῳ, Ἰωάννῃ τῷ Κρητὶ, καὶ τρίτῳ ἐμοὶ Σκιπίωνι Καρτερομάχῳ, νόμον θέσθαι μὴ ἄλλως ἐξεῖναι ἀλλήλοις ὁμιλεῖν εἰ μὴ τῇ Ἑλλάδι φωνῇ. Εἴ τις δὲ ἄλλως διαλέγοιτο ἐν ἡμῖν ἢ ἐξεπίτηδες, ἢ μὴ προνοούμενος, ἢ καὶ αὐτοῦ τοῦ νόμου ἐπιλαθόμενος, ἢ κατ' ἄλλην τινὰ τύχην, ζημιούσθω ἀργυρίδιον ἓν, ὁποσάκις ἂν τύχῃ τοῦτο ποιῶν. Σολοικισμοῦ δὲ μὴ κείσθω ζημία, εἰ μὴ ἄρα τις ἐπιτηδεύων ἐξαμάρτοι καὶ τοῦτο. Καταβαλέτω δὲ ὁ ἐξαμαρτὼν τὸ ἐπιτίμιον εὐθὺς, μηδ' ἀναβαλέσθω ἔς τ' ἔννηψιν, μὴ ἀποτίσας δὲ, διπλάσιον ὀφειλέτω· μὴ δοὺς δὲ καὶ τοῦτο, τετραπλάσιον, καὶ κατὰ λόγον ἀεὶ τῆς ὑπερθέσεως, εἰσπραττέσθω. Ὀλιγωρῶν δὲ νόμου, ἢ καὶ τοῦ ἐκτίνειν ὑπεριδὼν, τοῦ κοινοῦ τῶν Ἑλληνικῶν ἀπελαυνέσθω, καὶ τῆς τῶν σπουδαίων ὁμιλίας ἀπαξιούσθω, καὶ τὸ ἀπὸ τούτου ἀποφρὰς νομιζέσθω τὸ τοιούτου ἀπάντημα. Ἐμβεβλήσθω δὲ τὸ καταβαλλόμενον ἀργυρίδιον ἑκάστοτε εἰς βαλάντιόν τι ἢ καὶ νὴ Δία, πυξίδα εἰς τοῦτο μόνον ἐκτετορνευμένην, αὕτη δὲ παραδεδόσθω εἰς φυλακὴν ἢ ἡμῶν τινι, ἢ τῷ χειροτονηθέντι ὑφ' ἡμῶν, ᾧτινιοῦν, καὶ ἀξίῳ κριθέντι, ἐπικεκλεισμένη πρότερον ἐπιμελῶς, καὶ ἐπεσφραγισμένη εἰς τὸ ἀσφαλέστατον. Ὅταν δὲ ἀνοιχθῆναι δοκῇ, εἰς τὸ μέσον προτεθείσθω, καὶ διηριθμήσθω τὸ νόμισμα, καὶ εἰ μὲν ἱκανὸν ᾖ εἰς συμποσίου τιμήν τε καὶ δαπάνημα, ἐγκεχειρίσθω Ἄλδῳ τῷ Κυρίῳ, ἀφ' ὧν ἡμᾶς ἐκεῖνος ἑστιάτω λαμπρῶς, καὶ οὐ κατὰ τοὺς ἐντυπωτὰς, ἀλλ' ἀνδράσι πρεπόντως τοῖς τὴν νεακαδημίαν ὀνειροπολοῦσιν ἤδη καὶ πλατωνικῶς μικροῦ δεῖν κατασκεύασασιν αὐτήν. Εἰ δὲ μήπω ἱκανὸν τ' ἀργύριον εἰς τὸ συμπόσιον, ἐναποτεθείσθω πάλιν τῇ πυξίδα, καὶ ἀναφείσθω ἕως οὗ τοσοῦτον ἐνείη τε καὶ ἐγγένοιτο, ὅσον ἐξαρκεῖν εἰς τὴν ἑστίασιν. Ἐξέστω δὲ μηδένα ἡμῖν συμπότην παραλαβεῖν, πλὴν εἰ ἄρα τῶν φιλελλήνων τινὰ οὐκ ἀνάξιον τοῦ χοροῦ, τουτέστιν οὐκ ἄμουσον, οὐκ ἄμοιρον τῶν ἑλληνικῶν, καὶ τὸ μέγιστον, τῆς Νεακαδημίας οὐκ ἀλλότριον, οὐκ ἄπειρον, οὐκ ἀμύητον τῶν ἡμετέρων. Εἰ δέ τις ξένος, ἢ τῶν ἔζωθεν (οἷα φιλεῖ) ἀφίκοιτό ποτε καὶ ἐπιδημοίη ἐνταῦθα κατά τινα χρείαν, εἰ μὲν πεπαιδευμένος καὶ τῶν Ἑλληνικῶν ἐπιστήμων, καὶ αὐτὸς ἔνοχος ἔστω τοῖς ἀναγεγραμμένοις, ἀντιτείνων δὲ τῷ νόμῳ ἢ ἐναντιούμενος, μηδεμιᾶς τυχὼν συγγνώμης, μηδὲ ἀπολογίας τινὸς, ἐρήμην εὐθὺς καταδεδικάσθω καὶ τῆς Νεακαδημίας ἐκδεδιώχθω ἀνάξιος ὤν, καὶ τούντεῦθεν μηκέτι εἰςδεδέχθω ἐν ἡμῖν, εἰ μὴ μετανοῶν ἐν οἷς ἥμαρτε, τοῖς ἅπαξ καταστθεῖσιν ἐμμένειν ὑποστῇ, καὶ ὥσπερ ἐγγυητὰς καταστήσῃ· εἰ δ' αὖθις μὴ εἰδὼς τὰ ἑλληνικὰ, ὡς μήπω τούτων ἡμμένος εἰ μὴ ἐπὶ τοσοῦτον ὥστ' ἑλληνίζειν δύνασθαι, ἀλλ' εἰ τοσούτοις ἔτι παιδευόμενος, εἰ καὶ παιδεύεσθαι προθυμούμενος, καὶ οὗτος ἐν ἡμῖν ἐξεικαστὴς ἐθιζέσθω καὶ αὐτὸς κατὰ μικρὸν τὰ ὅμοια ἡμῖν ἑλληνίζειν· ἀτακτήσας δὲ εἰ καὶ, νὴ Δία, καταγελάσας τῆς διατριβῆς, ἀποκλείσθω τοῦ λοιποῦ μηδ' αὖθις τῆς ξυνουσίας ἀξιούσθω, μηδ' ἂν πάνυ, αὐτῆς Ἄλδου ἀπέθανε καὶ ἡ Νεακαδημία, τοῦ αὐτοκράτορος Μαξιμιλιανοῦ τοῦ πρώτου μὴ θελήσαντος νὰ προστατεύσῃ αὐτήν. Ἐκ τῶν Ἑλλήνων συνεργατῶν ἐκείνων τοῦ Ἄλδου, ὧν πολλοὶ ἦσαν Κρῆτες, εἴς ἦτο καὶ ὁ Ἀρσένιος, ἀρχιεπίσκοπος Μονεμβασίας, ὅστις καθαιρεθεὶς τὸ ἀξίωμα, ἀπεδήμησεν εἰς Βενετίαν, ἔνθα ἐξέδωκε τῷ 1531 τὰ εἰς τὸν Εὐριπίδην ἀξιόλογα αὐτοῦ σχόλια, καὶ ὁ πολυμαθὴς Ἀθηναῖος Δημήτριος ὁ Χαλκοκονδύλης, ὁ μαθητὴς τοῦ Θεοδώρου Γαζῆ, ὅστις ἐδίδαξε τὴν ἑλληνικὴν γλῶσσαν ἐν Φλωρεντίᾳ καὶ ἐν Μεδιολάνῳ, ὅπου ἀπέθανε σχεδὸν ἑκατοντούτης. Συνετέλεσε δὲ οὗτος μάλιστα καὶ συνειργάσθη σπουδαίως εἰς ἄλλας ἐκδόσεις Ἑλλήνων ποιητῶν καὶ πεζογράφων, ἐν αἷς διαπρέπει ἡ φλωρεντινὴ ἔκδοσις τοῦ Ὁμήρου (1488), τοῦ Ἰσοκράτους (1493), καὶ ἡ τοῦ Σουΐδα (1499, ἐν Μεδιολάνῳ.) Μετ' αὐτὸν δὲ διαπρέπουσι δύο ἕτεροι Ἕλληνες σοφοὶ Δημήτριος ὁ Δοῦκας καὶ ὁ Ἰωάννης Γρηγορόπουλος ἀμφότεροι Κρῆτες, καὶ πρῶτοι διορθωταὶ καὶ ἑρμηνευταὶ τῶν Ἀλδείων ἐκδόσεων.

Ἀλλὰ μάλιστα πάντων εὐδοκίμησαν καὶ συνετέλεσαν εἰς τὴν δόξαν τοῦ ἑλληνικοῦ ὀνόματος καὶ τῆς ἀκαδημίας ἐκείνης ὁ Ἰάνος Λάσκαρις καὶ ὁ Μάρκος Μουσοῦρος. Τούτων ὁ πρῶτος, ἐκ Φρυγίας τῆς Μικρᾶς Ἀσίας καταγόμενος καὶ ἕλκων τὸ γένος ἐκ τοῦ αὐτοκρατορικοῦ οἴκου τῶν Λασκάρεων, ἦλθε νέος εἰς Ἰταλίαν, ἐξεπαιδεύθη ἐν Βαταβίῳ, καὶ ἐγένετο προσφιλέστατος Λαυρεντίῳ τῷ ἐκ Μεδίκων, ὅστις ἀπέστειλεν αὐτὸν πολλάκις εἰς τὴν Ἑλλάδα πρὸς ἀναζήτησιν ἑλληνικῶν χειρογράφων. Μετεκόμισε δὲ ἐκ τῶν μοναστηρίων τῆς Ἀνατολῆς καὶ τοῦ Ἄθωνος τριακόσια περίπου ἑλληνικὰ χειρόγραφα. Ἀποθανόντος δὲ Λαυρεντίου τοῦ ἀπὸ Μεδίκων, ὁ Λάσκαρις ἐφείλκυσε τὴν εὔνοιαν τοῦ βασιλέως Λουδοβίκου τοῦ δωδεκάτου, ὅστις ἀνέδειξεν αὐτὸν πρέσβυν τῆς Γαλλίας ἐν Βενετίᾳ περὶ τὸ 1504 ἔτος. Τῷ 1508 ὁ πάππας Λέων ὁ δέκατος προσεκάλεσε τὸν Λάσκαριν εἰς Ῥώμην, καὶ ἀνέθηκεν αὐτῷ τὴν ἐπιστασίαν τοῦ ὑπ' αὐτοῦ κατασταθέντος περιφήμου ἑλληνικοῦ γυμνασίου καὶ τῆς τυπογραφίας. Ἀλλὰ μετ' οὐ πολὺ ὁ βασιλεὺς τῆς Γαλλίας Φραγκῖσκος ὁ πρῶτος προσεκάλεσεν αὐτὸν εἰς Παρισίους πρὸς κατάρτισιν τῆς βιβλιοθήκης τοῦ Φονταινεβλώ.

Ο ΦΙΛΕΛΛΗΝ ΑΜΒΡΟΣΙΟΣ ΦΙΡΜΙΝΟΣ ΔΙΔΟΤΟΣ.

1 Τὴν σπανίαν καὶ περίεργον ταύτην εἰκόνα Ἄλδου τοῦ Πρεσβυτέρου ἔδωκεν εἰς τὸν ἐκδότην τῆς Ἐθνικῆς Ἐπιθεωρήσεως ὁ σεβαστὸς γέρων καὶ κατ' ἐξοχὴν φιλέλλην Κ. Φιρμῖνος Ἀμβρόσιος Διδότος. Δραττόμεθα τῆς εὐκαιρίας ὅπως εὐχαριστήσωμεν αὐτὸν δημοσίᾳ, καὶ μάλιστα διότι μετὰ τοῦ δώρου τούτου ἔπεμψεν ἡμῖν καὶ ἄλλο πολυτιμότερον, τὴν ἰδίαν αὐτοῦ εἰκόνα, μαθὼν ὁπόσον ἡ δημοσεύουσις αὐτῆς μετὰ τῆς τοῦ Ἄλδου, μέλλει νὰ εὐχαριστήσῃ τοὺς Ἕλληνας ἀναγνώστας· διότι· ὡς γνωστὸν τοῖς πᾶσιν, Φιρμῖνος ὁ Κ. Διδότος, ὃν ὁ ἀείμνηστος Κοραῆς ὠνόμαζε Διόσδοτον, ὠφέλησε τὴν Ἑλλάδα πλέον τοῦ Ἄλδου. Ἐπειδὴ, ἐὰν ὁ Ἄλδος συνετέλεσεν εἰς τὴν δυάδοσιν τῶν ἑλληνικῶν σπουδῶν κατὰ τὴν Ἑσπερίαν Εὐρώπην, ὁ Διδότος συνετέλεσεν ἔργῳ καὶ λόγῳ ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τοῦ Κοραῆ οὐ μόνον εἰς τὴν πνευματικὴν ἀλλὰ καὶ τὴν πολιτικὴν ἀναβίωσιν τῆς Ἑλλάδος.

Α. Μ.

Ὀλίγῳ δ' ὕστερον ἐπανελθὼν εἰς τὴν Ῥώμην ἀπέθανεν αὐτόθι ἐννενηκοντούτης.

Κατὰ τὴν ἐν Γαλλίᾳ διατριβὴν αὐτοῦ ὁ Λάσκαρις δὲν ἔπαυσεν ἐργαζόμενος νυχθήμερον ὑπὲρ τοῦ ἑλληνισμοῦ, διδάσκων ἰδίᾳ καὶ γενόμενος διδάσκαλος καὶ τοῦ περιφήμου Βουδαίου καὶ Κάρολου τοῦ Στεφάνου. Αὐτὸς πρῶτος ἐτύπωσεν ἐν Φλωρεντίᾳ τὴν Ἑλληνικὴν Ἀνθολογίαν τοῦ Πλανούδου δι' ἀρχαίων κεφαλαίων ἑλληνικῶν γραμμάτων, τὰ καθ' Ἡρὼ καὶ Λέανδρον Μουσαίου τοῦ Γραμματικοῦ, τέσσαρας τραγῳδίας τοῦ Εὐριπίδου, τὰ Ἀργοναυτικὰ Ἀπολλωνίου τοῦ Ῥοδίου καί τινας ἄλλους συγγραφεῖς.

Δεύτερος δὲ φωστὴρ τῆς Ἀλδείου ἀκαδημίας ἐγένετο ὁ περιώνυμος Μάρκος Μουσοῦρος, γεννηθεὶς τῷ 1470 ἐν Ῥεθύμνῳ τῆς Κρήτης καὶ ἀποθανὼν ἐν Ῥώμῃ τῷ 1517.

[Ἀκολουθεῖ.]

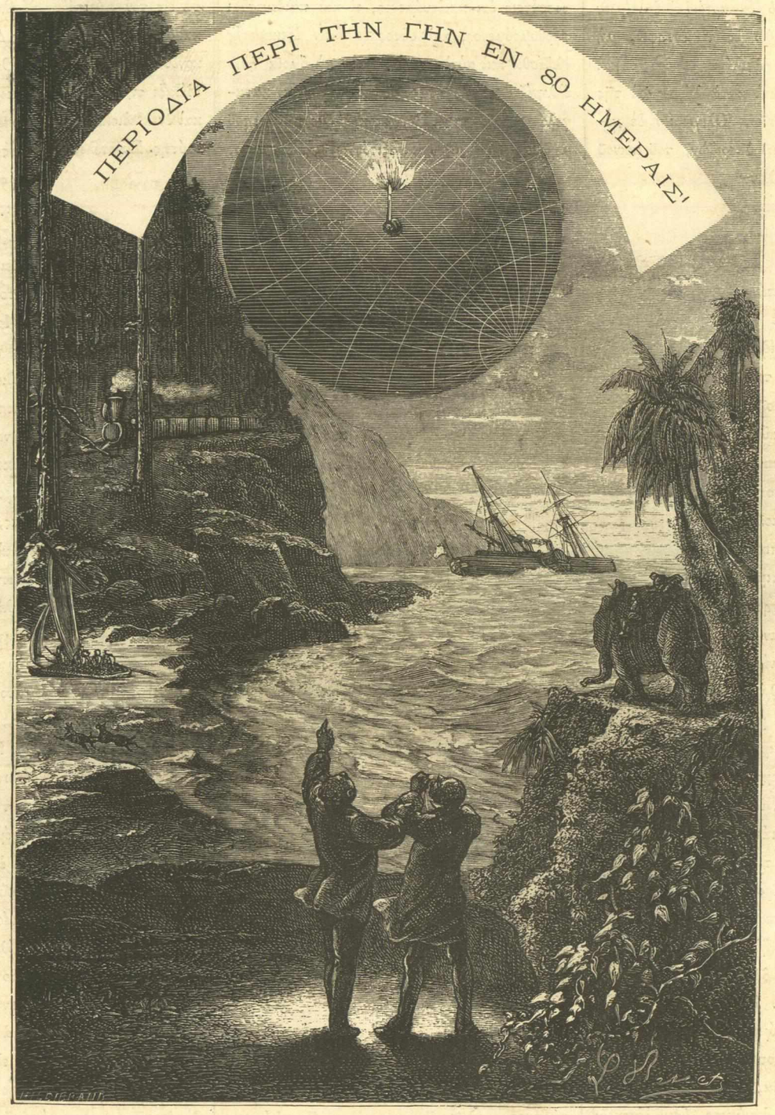

I.

ΦΙΛΕΑΣ ΦΩΓ.

Κατὰ τὸ ἔτος 1874 ἡ ἐν Saville-row, Burlington Gardens, ἐν Λονδίνῳ τὸν ἀριθμὸν 7 φέρουσα οἰκία, — ἐν ᾗ ἀπέθανεν ἐν ἔτει 1814 ὁ Σέριδαν, — κατῳκεῖτο ὑπὸ τοῦ Φιλέα Φὼγ ἐσκουαΐρ, ἑνὸς τῶν παραδοξοτάτων μελῶν τοῦ Reform Club τοῦ Λονδίνου.

Τὸ παρελθὸν τοῦ κυρίου τούτου ἦτο αἴνιγμα. Πρὸς δὲ τοὺς ἀπορροῦντας πῶς ὁ μυστηριώδης οὗτος κύριος ἠδυνήθη νὰ ἐκλεχθῇ μέλος τοῦ ἐντιμοτάτου συλλόγου τοῦ Reform Club ἀποκρινόμεθα ὁπλῶς ὅτι ἐγένετο δεκτὸς, συσταθεὶς παρὰ τοῦ καταστήματος τῶν K. K. Baring Brothers, παρ' οἷς εἶχε μεγάλην πίστωσιν. Ὁ Φιλέας Φὼγ ἦτο ἄρα πλούσιος· ἀλλ' οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ εἴπῃ τίνι τρόπῳ ἐπλουτίσθη. Τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι περιηγήθη ἐπὶ μακρόν. Ἤδη δὲ ὁ βίος αὐτοῦ ἦτο κανονικώτατος, μόνην ἔχοντος ἀσχολίαν τὴν ἀνάγνωσιν τῶν ἐφημερίδων καὶ τὸ χαρτοπαίγνιον. Παίζων ἐκέρδαινε πολλά· ἀλλ' οὐδέποτε ἐλάμβανε τὰ κέρδη, καὶ παρέδιδεν αὐτὰ εὐθὺς εἰς τὸν οἰκονόμον τοῦ Reform Club, ὅστις ἔπεμπεν εἰς τὰ φιλανθρωπικὰ καταστήματα τοῦ Λονδίνου· διότι ἔπαιζεν ἁπλῶς πρὸς ἡδονὴν καὶ οὐχὶ πρὸς ὠφέλειαν.

Οὐδεὶς ἐγνώριζεν ἂν εἶχε γυναῖκα, τέκνα, συγγενεῖς ἢ φίλους. Ἐπειδὴ ἔζη πάντοτε μόνος ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ, ὑπηρετούμενος ὑφ' ἑνὸς μόνου ὑπηρέτου. Προγευόμενος καὶ δειπνῶν ἐν τῷ club καθ' ὥρας χρονομετρικῶς ὡρισμένας, ἐν τῇ αὐτῇ αἰθούσῃ, τῇ αὐτῇ τραπέζῃ, μὴ προσφέρων μηδενὶ τῶν συναδέλφων αὐτοῦ μηδέν, μὴ προσκαλῶν ποτὲ μηδένα ξένον, ἐπανήρχετο οἴκαδε μόνον πρὸς ὕπνον ἀκριβῶς κατὰ τὸ μεσονύκτιον, μὴ θέλων νὰ ὠφεληθῇ ποτὲ ἐκ τῶν λαμπρῶν θαλάμων, ἐν οἷς δύνανται νὰ κοιμῶνται τὰ μέλη τοῦ Reform Club, ὅταν δὲν θέλωσι νὰ πορευθῶσιν εἰς τὰς κατοικίας αὐτῶν.

Τῇ 6ῃ ὀκτωβρίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους ὁ κύριος Φὼγ, ὀργισθεὶς πρὸς τὸν ὑπηρέτην αὐτοῦ, πράξαντα τὸ ἀσύγγνωστον ἔγκλημα νὰ φέρῃ πρὸς ξύρισμα εἰς τὸν κύριόν του ὕδωρ ἔχον θερμοκρασίαν 84 βαθμῶν Φαρενχάϊτ ἀντὶ 86, ἀπέπεμψεν αὐτὸν, καὶ ἀνέμενε τὸν διάδοχον αὐτοῦ, ὅστις ἔμελλε νὰ παρουσιασθῇ μεταξὺ τῆς ἑνδεκάτης καὶ ἑνδεκάτης καὶ ἡμισείας ὥρας.

Ὁ Φιλέας Φὼγ, καθήμενος ἐπί τινος θρονίου ὡς ἄγαλμα, ἔβλεπε τὸν γνώμονα τοῦ ὡρολογίου τῆς ἑστίας, δεικνύοντος διὰ 18 βελονῶν διαφόρου μεγέθους τὰς ὥρας, τὰ λεπτὰ, τὰ δευτερόλεπτα, τὰς ἡμέρας, τὰς ἑβδομάδας, τοὺς μῆνας, τὰς τριμηνίας, τὰς ἑξαμηνίας, τὰς ἑορτὰς κ. τ. λ. κ. τ. λ. Ἐπειδὴ ἀκριβῶς κατὰ τὴν ἑνδεκάτην καὶ ἡμίσειαν ὁ κ. Φὼγ, ἔπρεπε κατὰ τὴν συνήθειαν νὰ πορευθῇ εἰς τὸ Reform Club.

Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν ἔκρουσέ τις τὴν θύραν τοῦ δωματίου, καὶ ὁ ἀποβληθεὶς ὑπηρέτης παραστὰς,

— Ὁ νέος ὑπηρέτης, εἶπε.

Ταὐτοχρόνως δὲ εἰσήγαγε νέον τινὰ τριακονταετῆ, ὅττις ἐχαιρέτισεν ὑποκλινῶς τὸν νέον αὐτοῦ κύριον.

— Εἶσαι Γάλλος καὶ ὀνομάζεσαι Ἰωάννης;

— Ἰωάννης Παντεχνῆς. Εἶμαι τίμιος καὶ φιλαλήθης. Διὰ τοῦτο ὀφείλω νὰ ὁμολογήσω ὅτι πρὶν ἢ ἐκλέξω τὸ νέον μοῦ ἐπάγγελμα ἐξήσκησα πολλὰς ἄλλας τέχνας. Ἤμην ὑποκριτὴς καὶ ψάλτης περιαγοραῖος, ἱπποκόμος καὶ σχοινοβάτης, καὶ τελευταῖον ἀντλητὴρ, ἀλλ' ἔχω καλὰς συστάσεις. Ἐπιθυμῶν δὲ νὰ ζῶ βίον ἡσυχαίτερον, καὶ μαθὼν ὅτι ὁ κύριος Φιλέας Φὼγ εἶναι ἀκριβέστατος καὶ μαλιστα πάντων οἰκουρὸς τῶν κατοίκων τῶν Ἡνωμένων Βασιλείων, ἔρχομαι ἐλπίζων νὰ εὕρω παρ' αὐτῷ τὴν ποθουμένην ἀνάπαυσιν.

— Ἔχω καλὰς περὶ σοῦ πληροφορίας, ἀποκρίνεται αὐτῷ ὁ Φὼγ, καί σε παραλαμβάνω. Γνωρίζεις ὑπὸ τίνας ὅρους;

— Μάλιστα, κύριε;

— Ποία εἶναι ἡ ὥρα;

— Εἶναι ἡ ἑνδεκάτη καὶ εἰκοσιδύο λεπτά.

— Ὑστερεῖς κατὰ δύο λεπτά. Ἀλλ' ἔστω. Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης, ἤτοι τῆς ἑνδεκάτης ὥρας καὶ εἰκοσιτεσσάρων λεπτῶν, τῆς τετάρτης τῆς 2ας ὀκτωβρίου 1874 εἶσαι ὑπηρέτης μου.

Καὶ ταῦτα εἰπὼν ὁ Φιλέας Φὼγ ἠγέρθη, ἔλαβε τὸν πῖλον αὐτοῦ ὡς αὐτόματον καὶ ἠφανίσθη.

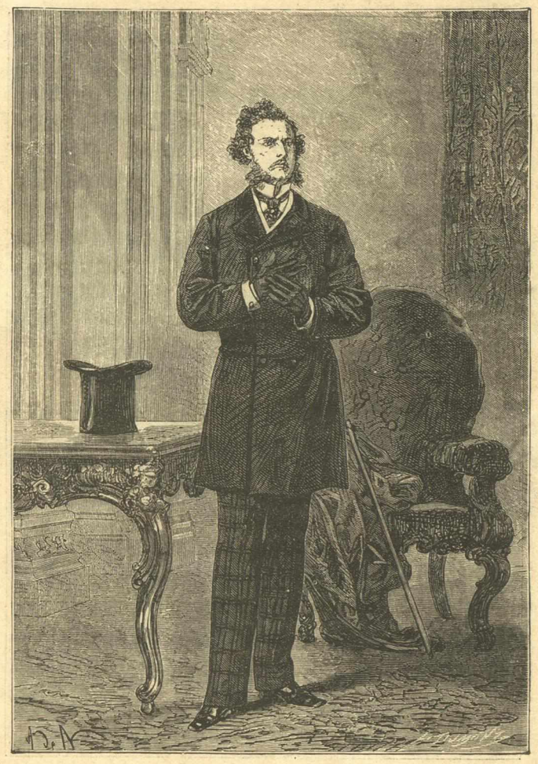

ΦΙΔΕΑΣ ΦΩΓ.

Ὁ Παντεχνῆς ἤκουσε κλειομένην δὶς τὴν πύλην τῆς ὁδοῦ πρῶτον μὲν ὑπὸ τοῦ νέου αὐτοῦ κυρίου, δεύτερον δὲ ὑπὸ τοῦ ἀποπεμφθέντος ὑπηρέτου, καὶ ἔμεινε μόνος ἐν τῇ οἰκίᾳ τῆς Savilly-row.

II.

ΟΠΟΥ Ο ΠΑΝΤΕΧΝΗΣ ΠΕΙΘΕΤΑΙ ΟΤΙ ΔΕΝ ΕΥΡΕΝ Ο, ΤΙ ΕΠΕΘΥΜΕΙ.

Ὡς εἴδομεν, ὁ Φιλέας Φὼγ κατέλιπε τὸν οἶκον αὐτοῦ ἀκριβῶς ἐν ᾧ τὸ ὡρολόγιον ἐσήμανε ἑνδεκάτην καὶ ἡμίσειαν ὥραν, καὶ, θεὶς πεντακοσιάκις καὶ δεκαεξάκις τὸν δεξιὸν αὐτοῦ πόδα πρὸ τοῦ ἀριστεροῦ, καὶ πεντακοσιάκις καὶ δεκαεξάκις τὸν ἀριστερὸν πρὸ τοῦ δεξιοῦ, ἔφθασεν εἰς τὸ Reform Club, οἰκοδόμημα μεγαλοπρεπέσταστον, κείμενον ἐν τῇ συνοικίᾳ Pall Mall, εἰς ὃ ἐδαπανήθησαν ὑπὲρ τὰ τρία ἑκατομμύρια φράγκων.

Ο Φιλέας Φὼγ ἐπορεύθη εὐθὺς εἰς τὸ ἑστιατόριον, οὗτινος τὰ ἐννέα παράθυρα ἠνοίγοντο ἐντὸς ἄλσους λαμπροῦ, καὶ ἤρξατο νὰ ἀριστᾷ. Μετὰ τὸ πρόγευμα, ὅπερ διήρκεσε μέχρι τῆς μιᾶς ὥρας καὶ 45 λεπτῶν, μετέβη εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν, ὅπου εἷς ὑπηρέτης ἐνεχείρισεν αὐτῷ τὸν Χρόνον καὶ τὴν Σημαίαν, ὧν ἡ ἀνάγνωσις ἀπησχόλησεν αὐτὸν μέχρι τῆς ὥρας τοῦ γεύματος.

Μετὰ δὲ τὸ γεῦμα μέλη τινὰ τοῦ Reform Club εἰσελθόντα ἐκάθισαν περὶ τὴν ἑστίαν παρὰ τῷ Φὼγ. Ἦσαν δὲ οὗτοι

1 Τὸ διδακτικώτατον καὶ πλῆρες ἀπροόπτων περιπετειῶν μυθιστόρημα τοῦτο, στεφθὲν ἐσχάτως ὑπὸ τῆς Ἀκαδημίας τῆς Γαλλίας, εἶναι ἔργον τοῦ περιφήμου Ἰουλίου Βέρνε. Τὸ δικαίωμα τῆς ἑλληνικῆς μεταφράσεως αὐτοῦ, ὡς καὶ ἁπάντων τῶν ἔργων τοῦ Ἰουλίου Βέρνε καὶ τῆς ἐκτυπώσεως τῶν εἰκόνων αὐτῶν ἠγοράσθη ἀδρᾶς δαπάναις παρὰ τῶν ἐν Παρισίοις ἐκδοτῶν K. K. Hetzel ὑπὸ τοῦ ἐκδότου τῆς Ἐθνικῆς Ἐπιθεωρήσεως. Πᾶσα ὅθεν ἀπόπειρα μετατυπώσεως ἢ νέας μεταφράσεως τῶν συγγραμμάτων τούτων ἢ ἀπομιμήσεως τῶν εἰκόνων ἐν Ἑλλάδι καὶ ἐν Τουρκίᾳ θέλει καταδιωχθῇ αὐστηρότατα ὡς τυποκλοπία κατὰ τοὺς διεθνεῖς περὶ τύπου νόμους.

οἱ ἀντίπαλοι αὐτοῦ, χαρτοπαῖκται ἐμπαθεῖς ὡς ἐκεῖνος, ὁ μηχανικὸς Ἀνδρέας Στούαρτ, οἱ τραπεζῖται Τζὼν Σούλιβαν καὶ Σαμουὴλ Φάλλεντεν, ὁ ζυθοποιὸς Θωμᾶς Φλάναγαν, ὁ Γωτιέρος Ῥάλφ, εἰς τῶν ἐπιστατῶν τῆς Τραπέζης τῆς Ἀγγλίας,... πάντες πλούσιοι καὶ εὐυπόληπτοι.

— Λοιπὸν, Ῥάλφ, ἠρώτησεν ὁ Θωμᾶς Φλάναγαν, πῶς ἔχουσι τὰ κατὰ τὴν κλοπήν; Εὑρέθη ὁ κλέπτης;

— Ὄχι. Κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἡ Τράπεζα θὰ ζημιωθῇ.

— Ἐλπίζω τοὐναντίον, ἀπεκρίθη ὁ Γωτιέρος Ῥάφλ, ὅτι ἐπὶ τέλους θὰ ἐξιχνιάσωμεν τὸν κλέπτην. Ἐπειδὴ πολλοὶ ἀστυνομικοὶ ἐπόπται, οἱ ἐμπειρότατοι καὶ ἐπιτηδειότατοι τοῦ Λονδίνου, ἐστάλησαν ἤδη εἰς τὴν Εὐρώπην, εἰς τὴν Ἀσίαν καὶ εἰς τὴν Ἀμερικὴν, καὶ δυσκόλως ὁ κλέπτης θὰ διεκφύγῃ τοὺς κυνηγετικοὺς τούτους κύνας.

— Ἀλλ' ἔχουσι τοὐλάχιστον ἔννοιάν τινα περὶ τοῦ κλέπτου; ἐρωτᾷ ὁ Κ. Στούαρτ.

— Καὶ πρῶτον ὁ κλέψας τὴν Τράπεζαν δὲν εἶναι κλέπτης ἐξ ἐπαγγέλματος, ἀποκρίνεται σοβαρῶς ὁ Γωτιέρος Ῥάλφ.

— Πῶς δὲν εἶναι κλέπτης! κατορθώσας νὰ ὑφαιρέσῃ πεντήκοντα χιλιάδας λιρῶν ἐνώπιον τοσούτων ἀνθρώπων!

— Ὄχι, ἀποκρίνεται ὁ Γωτιέρος Ῥάλφ. Κατ' ἐμὲ δὲν εἶναι κλέπτης ἐξ ἐπαγγέλματος.

— Εἶναι λοιπὸν βιομήχανός τις; ἐρωτᾷ ὁ Ἰωάννης Σούλλιβαν.

— Τὰ Ἑωθινὰ Χρονικὰ βεβαιοῦσιν ὅτι ὁ κλέπτης εἶναι gentleman, ἀποκρίνεται πρὸς πάντας ὁ Φιλέας Φώγ. Καθὰ ἀνέγνων, ἡ κλοπὴ συνέβη πρὸ τριῶν ἡμερῶν. Φάκελλος χαρτονομισμάτων, ἀποτελούντων τὸ μέγα ποσὸν τεσσαράκοντα πέντε χιλιάδων λιρῶν (1,000 125 φρ.) ἀφῃρέθη ὑπό τινος βεβαίως ἐπιτηδειοτάτου κυρίου ἐκ τοῦ γραφείου τοῦ πρώτου ταμίου τῆς Τραπέζης τῆς Ἀγγλίας, ὡς δύναται νὰ εἴπῃ ὁ κύριος Ῥάλφ.

— Καὶ πῶς τοῦτο; ἐρωτῶσι πάντες.

— Ἐν ᾧ ὁ ταμίας, λέγει τότε ὁ ὑποδιευθυντὴς τῆς Τραπέζης κύριος Γωτιέρος Ῥάλφ, ἠσχολεῖτο καταγράφων τὴν εἴσπραξιν τριῶν σελινίων καὶ ἓξ πεννῶν, ὁ κλέπτης, ὠφεληθεὶς ἐκ τῆς σπουδαίας ταύτης ἀσχολίας τοῦ ταμίου, ἀφῄρεσε τὸν παρ' αὐτῷ φάκελλον τῶν χαρτονομισμάτων.

Εὔκαιρον νομίζομεν νὰ προσθέσωμεν ἐνταῦθα πρὸς ἐξήγησιν τῆς τολμηρᾶς ταύτης κλοπῆς ὅτι οἱ διευθυνταὶ τοῦ λαμπροῦ τούτου καταστήματος φαίνονται πιστεύοντες ὅτι πάντες οἱ εἰς αὐτὸ εἰσερχόμενοι ξένοι εἶναι ἄγγελοι. Οὐδαμοῦ φύλακες, οὐδαμοῦ κιγκλίδες, οὐδαμοῦ ἀπόμαχοι! Ὁ χρυσὸς, ὁ ἄργυρος τὰ χαρτονομίσματα εἶναι ἐκτεθειμένα ἀφύλακτα, καὶ οὕτως εἰπεῖν εἰς τὴν διάκρισιν τοῦ τυχόντος. Γερμανός τις περιηγητὴς διηγεῖται ὅτι, εὑρισκόμενος ἐν μιᾷ τινι τῶν αἰθουσῶν τῆς Τραπέζης τῆς Ἀγγλίας, εἶδεν ἐπί τινος τραπέζης βῶλον χρυσοῦ ἕλκοντα βάρος ἑπτὰ ἢ ὀκτὼ λιτρῶν. Ἔλαβε τὸν βῶλον, παρετήρησεν αὐτὸν, περέδωκεν εἰς τὸν γείτονα, ὅστις ἐνεχείρισεν αὐτὸν εἰς τρίτον, οὗτος δὲ εἰς τέταρτον, καὶ οὕτως ἐφεξῆς, μέχρις οὗ ὁ πολύτιμος βῶλος ἠφανίσθη ἀπὸ χειρὸς εἰς χεῖρα καὶ ἐπεστράφη μόνον μετὰ κυκλοφορίαν ἡμισείας ὥρας, ἐν ᾧ ὁ ταμίας οὐδὲ κἂν περιέστρεψε τὴν κεφαλὴν ὅπως ἴδῃ τί ἀπεγένετο ὁ χρυσός.

Ἀλλὰ τῇ 29ῃ σεπτεμβρίου τὰ πράγματα ἔσχον ἄλλην ἔκβασιν. Ὁ φάκελλος τῶν χαρτονομισμάτων δὲν ἀπεδόθη, καὶ ὅτε τὸ ὡρολόγιον τῆς τραπέζης ἐσήμανε τὴν πέμπτην ὥραν, καθ' ἣν κλείονται τὰ γραφεῖα, ἡ τράπεζα εἶχε νὰ καταγράψῃ πεντήκοντα πέντε χιλιάδας λιρῶν εἰς τὸ βιβλίον τῶν κερδῶν καὶ τῶν ζημιῶν.

Μετὰ τὴν ἀναγνώρισιν τῆς κλοπῆς οἱ δραστηριώτατοι ὑπάλληλοι τῆς τραπέζης ἀπεστάλησαν εἰς τοὺς κυριωτάτους λιμένας τῆς γῆς, τὴν Λιβερπούλην, τὸ Χάβρον, τὸ Σουὲζ, τὸ Βρενδήσιον, τὴν Νέαν Ὑόρκην, τὴν Βομβάην κ. λπ. ἐπὶ ὑποσχέσει ὅτι ἐν περιπτώσει ἐπιτυχίας θὰ λάβωσιν ἀμοιβὴν δύο χιλιάδας λιρῶν καὶ πέντε ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν τοῦ ἀνευρεθέντος ποσοῦ. Κατὰ τὴν ἐφημερίδα Morning-Chronicle ὁ κλέπτης δὲν μετεῖχε οὐδεμιᾶς ἀγλικῆς ἑταιρίας κλεπτῶν. Ἀλλ' οὐδὲν ἧττον ἡ ἀστυνομία τοῦ Λονδίνου ἔπεμψεν ἤδη ἀκριβῆ σημείωσιν τοῦ προσώπου αὐτοῦ εἰς τοὺς ἀστυνομικοὺς ὑπαλλήλους. Διὸ οἱ ἐν τῷ Reform Club κύριοι καὶ ὁ Γωτιέρος Ῥάλφ ἤλπιζον ὅτι ὁ κλέπτης δὲν ἔμελλε νὰ ἐκφύγῃ, τοσούτῳ μᾶλλον ὅσῳ ἡ ὑποσχεθεῖσα ἀμοιβὴ ἔμελλε νὰ κεντρίσῃ θαυμασίως τὸν ζῆλον καὶ αὐξήσῃ τὴν εὐφυΐαν τῶν πρὸς ἐξίχνευσιν τοῦ κλέπτου ἀποσταλέντων ὑπαλλήλων. Ἀλλ' ὁ συνάδελφος αὐτοῦ Ἀνδρέας Στούαρτ δὲν εἶχε, πολλοῦ γε καὶ δεῖ, τὴν αὐτὴν ἐλπίδα. Διὸ καὶ διετέλεσαν διαλεγόμενοι πρὸς ἀλλήλους ἐντονώτερον περὶ τούτου, καθίσαντες περὶ τράπεζαν οὐϊστίου.

— Διισχυρίζομαι, λέγει ὁ Ἀνδρέας Στούαρτ, ὅτι ὁ κλέπτης θὰ ἐκφύγῃ.

Ο ΠΑΝΤΕΧΝΗΣ.

— Ἀδύνατον! ἀποκρίνεται ὁ Ῥάλφ. Ποῦ θὰ καταφύγῃ;

— Ἀγνοῶ, λέγει ὁ Στούαρτ, ἀλλ' ἡ γῆ εἶναι μεγάλη.

— Ἄλλοτε ναί... λέγει ταπεινῇ τῇ φωνῇ ὁ Φιλέας, ἡ γῆ ἦτο ἀληθῶς μεγάλη. Ἀλλὰ σήμερον...

— Πῶς; μὴ σήμερον ἐσμικρύνθη;

— Βεβαίως, ἀπεκρίθη ὁ Γωτιέρος Ῥάλφ. Πιστεύω καὶ ἐγὼ, ὡς ὁ Κ. Φὼγ, ὅτι ἐν τῷ παρόντι ἡ γῆ συνεστάλη εἰς μικρόν τι, ἀφ' οὗ ἕκαστος δύναται νὰ διαδράμῃ αὐτὴν ἐντὸς δεκάκις ὀλιγωτέρου χρόνου ἢ πρὸ ἑκατὸν ἐτῶν. Καὶ ἰδοὺ διὰ τί ἐλπίζω ὅτι οἱ ἀστυνόμοι θὰ δυνηθῶσι νὰ καταφθάσωσι τὸν κλέπτην.

— Ἀλλὰ μὴ καὶ ὁ κλέπτης δὲν ὁδοιπορεῖ μετὰ τῆς αὐτῆς ταχύτητος;

— Καὶ τῷ ὄντι, κύριοι, λέγει ὁ Τζὼν Σούλλιβαν, ἀφ' ὅτου ὁ μεταξὺ Ῥοδὰλ καὶ Ἀλλαχαβὰδ σιδηρόδρομος τῶν Ἰνδιῶν ἀπετελέσθη, ἡ ἐφημερὶς Morning Chronicle διακυρήττει ὅτι ἕκαστος δύναται νὰ περιοδεύῃ τὴν γῆν ἐντὸς ὀγδοήκοντα ἡμερῶν κατὰ τὸν ἑξῆς ὑπολογισμόν.

Ἀπὸ Λονδίνου εἰς Σουὲζ διὰ τοῦ Κενησίου ὄρους καὶ Βρενδησίου διὰ σιδηροδρόμων καὶ ἀτμοπλοίων	7 ἡμέραι.
Ἀπὸ Σουὲζ εἰς Βομβάην δι' ἀτμοπλοίων	13 —
Ἀπὸ Βομβάης εἰς Καλκούτταν διὰ σιδηροδρόμων . . .	3 —
Ἀπὸ Καλκούττας εἰς Χογγ-Κογγ (Κίναν) δι' ἀτμοπλοίου . . .	13 —
Ἀπὸ Χογγ-Κὸγγ εἰς Ὑο-Κοχάμα (Ἰαπωνίαν) δι' ἀτμοπλοίου . .	22 —
Ἀπὸ Ἁγίου Φραγκίσκου εἰς Νεοβόρακον διὰ σιδηροδρόμου	7 —
Ἀπὸ Νεοβοράκου εἰς Λονδῖνον δι' ἀτμοπλοίου καὶ σιδηροδρόμου. .	9 —
Τὸ συνολον. . .	80 ἡμέραι.

— Ναὶ, ὀγδοήκοντα ἡμέραι! ἐκραύγασεν ὁ Ἀνδρέας Στούαρτ, μὴ λογιζομένων τῶν ἀνέμων, τῶν τρικυμιῶν, τῶν ναυαγίων, τῶν δυστυχημάτων τῶν σιδηροδρόμων, κ. λπ.

— Λογιζομένων τῶν πάντων, ἀπεκρίθη ὁ Φιλέας Φώγ.

— Καὶ ἐὰν οἱ Ἰνδοὶ ἀφαιρέσωσι τὰς σιδηρᾶς γραμμὰς, ἐκραύγασεν ὁ Ἀνδρέας Στούαρτ, ἐὰν ἐμποδίσωσι τὰς ἁμαξοστοιχίας, ἐὰν ληστεύσωσι τὰς ἁμάξας καὶ ἐκδάρωσι ζῶντας τοὺς ὁδοιπόρους!

— Λογιζομένων τῶν πάντων, ἀπεκρίθη πάλιν ὁ Φιλέας Φώγ.

— Θεωρητικῶς ἔχεις δίκαιον, κύριε Φὼγ, ἀλλὰ πρακτικῶς...

— Καὶ πρακτικῶς, κύριε Στούαρτ.

— Πολὺ ἀμφιβάλλω ἂν δύνασαι...

— Ἂν θέλῃς, δοκιμάσωμεν ἀμφότεροι.

ΤΟ ΣΤΟΙΧΗΜΑ.

— Θεὸς φυλάξοι με, ἀποκρίνεται ὁ Στούαρτ. Ἀλλὰ στοιχηματίζω τέσσαρας χιλιάδας λιρῶν ὅτι τοῦτο εἶναι ἀδύνατον.

— Λίαν δυνατὸν ἀπ' ἐναντίας, ἀποκρίνεται ὁ Φώγ.

— Τότε λοιπὸν, ἐπιχειρήσατε αὐτήν.

— Τὴν περιοδείαν τῆς γῆς ἐντὸς ὀγδοήκοντα ἡμερῶν;

— Ναί.

— Εἶμαι ἕτοιμος.

— Πότε;

— Εὐθύς.

— Μαίνεσαι; ἀνέκραξεν ὁ Ἀνδρέας Στούαρτ, βλέπων τὴν ἐπιμονὴν τοῦ ἀντιπάλου. Προτιμότερον νὰ παίζωμεν.

— Ὄχι, ὄχι! Ἀναχωρῶ εὐθύς.

— Λοιπὸν στοιχηματίζω τέσσαρας χιλιάδας λιρῶν.

— Ἔστω, λέγει ὁ κύριος Φὼγ, δέχομαι. Ἔπειτα δὲ τρεπόμενος πρὸς τοὺς συναδέλφους,

— Ἔχω, λέγει αὐτοῖς, 20 χιλιάδας λιρῶν κατατεθειμένας εἰς τὴν τράπεζαν τῶν Ἀδελφῶν Βάριγγ. Διακυβεύω αὐτὰς εὐχαρίστως...

— Εἴκοσι χιλιάδας λιρῶν! Εἴκοσι χιλιάδας λιρῶν, αἵτινες δύνανται νὰ χαθῶσιν ἐκ τῆς ἐλαχίστης ἀναβολῆς! ἀνέκραξεν ὁ Τζὼν Σούλλιβαν.

— Οὐδὲν ἀπρόοπτον, ἀποκρίνεται αὐτῷ ὁ Φιλέας.

— Ἀλλὰ, κύριε Φὼγ, λογισθητι ὅτι αἱ ὀγδοήκοντα τέσσαρες αὗται ἡμέραι εἶναι ὑπολογισμέναι ὡς ὅρος ἐλάχιστος!

— Ὁ ἐλάχιστος ὅρος καλῶς ἐκτελούμενος ἀρκεῖ πρὸς πάντα.

— Ἀλλὰ πρὸς τοῦτο πρέπει νὰ πηδᾷς μαθηματικῶς ἐκ τῶν σιδηροδρόμων εἰς τὰ ἀτμόπλοια καὶ ἐκ τῶν ἀτμοπλοίων εἰς τοὺς σιδηροδρόμους μὴ λαμβάνων μηδεμίαν ἀνάπαυσιν.

— Θὰ πηδῶ μαθηματικῶς.

— Ἀστεΐζεσαι.

— Ὁ γνήσιος Ἄγγλος δὲν ἀστεΐζεται ποτὲ, προκειμένου στοιχήματος, λέγει ὁ Φώγ. Στοιχηματίζω ἐδῶ εἴκοσι χιλιάδας λιρῶν πρὸς οἱονδήποτε ὅτι δύναμαι νὰ περιέλθω τὴν γῆν ἐντὸς ὀγδοήκοντα ἡμερῶν, ἢ καὶ ὀλιγώτερον, ἤτοι ἐντὸς 1620 ὡρῶν, ἢ 115,200 λεπτῶν. Δέχεσθε!

— Δεχόμεθα, ἀπεκρίθησαν ὁμοθυμαδὸν οἱ Κ. Κ. Στούαρτ, Βάλλεντεν, Σούλλιβαν, Φλάναγαν καὶ Ῥάλφ, ἀφ' οὗ συνεφώνησαν.

— Καλῶς, λέγει τότε ὁ Φώγ. Ἀναχωρῶ αὐτὴν ταύτην τὴν ἑσπέραν ἐκ Δούβρου κατὰ τὴν 8ην ὥραν καὶ 45 λεπτά.

— Αὐτὴν ταύτην τὴν ἑσπέραν; ἐρωτᾷ ὁ Στούαρτ.

— Αὐτὴν, ἀποκρίνεται ὁ Φιλέας Φὼγ. Λοιπὸν, λέγει αὐτοῖς, ἐξάγων τοῦ θυλακίου μικρὸν ἡμερολόγιον. Ὑποχρεοῦμαι νὰ ἐπιστρέψω εἰς Λονδῖνον εἰς αὐτὴν ταύτην τὴν αἴθουσαν τοῦ Reforme Club τὸ σάββατον τῆς 21ης δεκεμβρίου ἀκριβῶς κατὰ τὴν ὀγδόην ὥραν καὶ 45 λεπτὰ τῆς ἑσπέρας. Ἄλλως δὲ αἱ 20,000 λιρῶν αἱ κατατεθειμέναι παρὰ τοῖς K. K. Baring Brothers εἶναι ὑμέτεραι.

Οἱ ἓξ κύριοι ὑπέγραψαν εὐθὺς τὸ ἔγγραφον τοῦ στοιχήματος. Ὁ Φιλέας Φὼγ διετέλεσεν ἀπαθής. Βεβαίως δὲν ἐστοιχημάτισεν ὅπως κερδήσῃ, καὶ δὲν διεκύβευε τὰς εἴκοσι ταύτας χιλιάδας λιρῶν, — τὸ ἥμισυ τῆς περιουσίας αὐτοῦ, — εἰ μὴ διότι προέβλεπεν ὅτι ἔμελλεν ἴσως νὰ ἐξοδεύσῃ τὸ ἕτερον ἥμισυ πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς δυσκόλου εἰ μὴ ἀνεκτελέστου ταύτης ἐπιχειρήσεως. Οἱ δὲ ἀντίπαλοι αὐτοῦ ἐφαίνοντο συγκεκινημένοι οὐχὶ ἕνεκα τῆς ἀξίας τοῦ στοιχήματος, ἀλλὰ διότι ἐφαίνετο αὐτοῖς ὅτι ἦτο ἄτοπον νὰ στοιχηματίσωσιν ὑπὸ τοιούτους ὅρους.

Ἀλλ' εἰ καὶ ἐστήμανεν ἡ ἑβδόμη, ὁ Φὼγ διετέλει παίζων.

— Καιρὸς νὰ ἑτοιμασθῆς, λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Σούλλιβαν.

— Εἶμαι πάντοτε ἕτοιμος! λέγει ἀπαθῶς ὁ Φὼγ, καὶ διετέλεσε παίζων μέχρι τῆς ἑβδόμης ὥρας καὶ εἰκοσιπέντε λεπτῶν.

Η ΕΠΑΙΤΟΥΣΑ.

Γ'.

ΚΑΤΑΠΛΗΞΙΣ ΤΟΥ ΠΑΝΤΕΧΝΗ.

Κατὰ τὴν ἑβδόμην ὥραν καὶ εἰκοσιπέντε λεπτὰ ὁ Φιλέας Φὼγ, ἀφ' οὗ ἐκέρδησε ὡς εἴκοσι λίρας εἰς τὸ οὐΐστ, ἐχαιρέτισε τοὺς ἀξιοτίμους αὐτοῦ φίλους καὶ ἐξῆλθε τοῦ Reform Club. Ἀκριβῶς δὲ κατὰ τὴν ἑβδόμην ὥραν καὶ πεντήκοντα λεπτὰ ἤνοιγε τὴν θύραν τῆς οἰκίας αὐτοῦ καὶ εἰσήρχετο.

Ὁ Παντεχνῆς ἐξεπλάγη βλέπων τὸν νέον αὐτοῦ κύριον εἰσερχόμενον κατὰ ταύτην τὴν ὥραν. Ἐπειδὴ κατὰ τὸ πρόγραμμα τοῦ Φὼγ ἔπρεπε ν' ἀναμένῃ αὐτὸν καθ' ἑκάστην περὶ τὸ μεσονύκτιον.

— Παντεχνῆ, λέγει αὐτῷ ὁ Φιλέας Φὼγ, μετὰ δέκα λεπτὰ ἀναχωροῦμεν εἰς Δοῦβρον καὶ Καλαί.

Αἴ! ἀνακράζει οὗτος ὡς ἐκ μηχανῆς ἀνατιναχθείς. Εἰς Δοῦβρον καὶ Καλαί;

— Ναί. Ἀνάγκη νὰ περιέλθωμεν τὴν γῆν ἐντὸς ὀγδοήκοντα ἡμερῶν.

— Τὴν γῆν; ἐντὸς... λέγει ὁ Παντεχνῆς, καὶ ἔμεινεν ἐμβρόντητος.

— Ναί. Ἐντὸς ὀγδοήκοντα ἡμερῶν, ἀποκρίνεται ὁ Φιλέας. Βλέπεις ὅτι δὲν δυνάμεθα νὰ χρονοτριβῶμεν.

— Καὶ ποῦ εἶναι τὰ ἐφόδια;

— Δὲν ἔχομεν χρείαν ἐφοδίων. Λάβε ἁπλῶς ἕνα νυκτερινὸν σάκκον, ρίψον εἰς αὐτὸν δύο ἐριοῦχα ὑποκάμισα καὶ τρία ζεύγη κνημίδων. Καθ' ὁδὸν δυνάμεθα νὰ ἀγοράσωμεν ὅ, τι θελήσωμεν.

Ὁ Παντεχνῆς διετέλεσεν ἀκίνητος ἐπί τινας στιγμὰς, ἀγνοῶν ἂν ὁ κύριος αὐτοῦ μαίνηται ἢ ἀστεΐζηται.

Ἀλλ' οὐδὲν ἧττον ἡτοίμασε τὸν σάκκον, καὶ κατὰ τὴν ὀγδόην ὥραν ἐξῆλθε τοῦ οἴκου μετὰ τοῦ Φὼγ, φέροντος ὑπὸ μάλην τὸ Bradshaw's continental steam transit and general guide. Καθ' ὁδὸν ἤνοιξε τὸν σάκκον καὶ ῥίπτων ἐντὸς ὀγκώδη φάκελλον χαρτονομισμάτων,

— Δὲν ἐλησμόνησας οὐδὲν; λέγει πρὸς τὸν Παντεχνῆν.

— Οὐδὲν, κύριε.

— Λάβε τὸν σάκκον, καὶ φύλαττε αὐτόν· διότι περιέχει εἴκοσι χιλιάδας λιρῶν. Ἰδού· λάβε καὶ τὸ κλειδίον.

Καὶ ἀναβάντες εἰς ἅμαξαν ἔφθασαν ἔμπροσθεν τοῦ σταθμοῦ τοῦ σιδηροδρόμου.

Ἐκεῖ γυνή τις ἐπαιτοῦσα, ἄγουσα παιδίον ἡμίγυμνον, ἔχουσα τοὺς μὲν πόδας γυμνοὺς ἐν τῷ βορβόρῳ, φοροῦσα δὲ σκιάδιον, ἐξ οὗ ἐκρέματο ἄθλιόν τι πτερὸν, καὶ σάλιον κατεσχισμένον, ἐστάθη ἐνώπιον τοῦ Φὼγ, καὶ ἔτεινε τὴν χεῖρα.

Ὁ Φὼγ ἐξήγαγε τοῦ θυλακίου τὰς εἴκοσι γκινέας, ἃς ἐκέρδησεν εἰς τὸ χαρτοπαίγνιον, καὶ δίδων αὐτὰς εἰς τὴν γυναῖκα,

— Ἰδοὺ, ἀγαθὴ, λέγει αὐτῇ, χαίρω ὅτι σε ἀπήντησα, καὶ παρῆλθε. Ὁ Παντεχνῆς ἤσθετο τὰ βλέφαρα αὐτοῦ δακρυρροοῦντα, τὴν δὲ πρὸς τὸν νέον κύριον αὐτοῦ φιλοστοργίαν αὐξάνουσαν.

Ἐν τῷ σταθμῷ εὗρε τοὺς πέντε αὐτοῦ φίλους τοῦ Reform Club.

— Κύριοι, λέγει αὐτοῖς, ἀναχωρῶ. Αἱ δὲ διάφοροι σφραγῖδες τοῦ διαβατηρίου τούτου θὰ μαρτυρήσωσι περὶ τῆς ὁδοιπορίας μου.

— Ὦ! κύριε φὼγ, ἀποκρίνεται εὐγενῶς ὁ Γωτιέρος Ῥάλφ, εἶναι περιττόν. Πιστεύομεν τὸν λόγον σου.

— Κάλλιον οὕτω, λέγει ὁ Φὼγ. Ἐν τούτῳ χαίρετε μέχρι τοῦ σαββάτου τῆς 21ης δεκεμβρίου τοῦ 1874 ἔτους, τῆς ὀγδόης ὥρας καὶ τεσσαράκοντα πέντε λεπτῶν τῆς ἑσπέρας. Καὶ ταῦτα εἰπὼν ἐπήδησε μετὰ τοῦ Παντεχνῆ ἐντὸς τῆς ἁμάξης, ἥτις ἀπήγαγεν αὐτοὺς ὡς δαιμονοφόρητος.

Ἀλλὰ μόλις ἡ ἁμαξοστοιχία διῆλθε τὸ

Σύδενχαμ, καὶ ὁ Παντεχνῆς ἀφίνει φωνὴν ἀπηλπισμένου.

— Τί ἔχεις; ἐρωτᾷ αὐτὸν ὁ Φὼγ.

— Θεοῦ! ἀνακράζει οὗτος, ἐλησμόνησα...

— Ἐλησμόνησας τί;

— Νὰ σβέσω τὸ ἀερόφως (gaz) τοῦ θαλάμου μου!

— Ὑπομονὴ, φίλε μου, λέγει αὐτῷ ὁ Φὼγ, θὰ φλέγῃ μέχρι τῆς ἐπιστροφῆς ἡμῶν διὰ λογαριασμόν σου!

Δ'.

ΟΠΟΥ ΑΝΑΦΑΙΝΕΤΑΙ ΝΕΑ ΤΙΣ ΤΙΜΗ (valeur) ΕΝ ΤΗ ΑΓΟΡΑ ΤΟΥ ΛΟΝΔΙΝΟΥ.

Ὁ Φιλέας Φὼγ, ἀπερχόμενος τοῦ Λονδῖνου, ἠγνόει ὁπόσον ἔμελλε νὰ διαδοθῇ ἡ φήμη τῆς ἐπιχειρήσεως αὐτοῦ. Ἀπὸ τοῦ Reform Club ἡ φήμη τοῦ παραδόξου στοιχήματος διεδόθη διὰ τῶν ἐφημερίδων εὐθὺς εἰς ἅπασαν τὴν Μεγάλην Βρεταννίαν, καὶ πάντες μικροὶ καὶ μεγάλοι ἤρξαντο νὰ διαπραγματεύωνται καὶ ἐξετάζωσι τὸ περὶ τῆς περὶ τὴν γῆν ὁδοιπορίας ζήτημα μετὰ τῆς ἰδιαζούσης τοῖς Ἄγγλοις ἐπιμονῆς καὶ σφοδρότητος. Καὶ οἱ μὲν συνετάσσοντο μετὰ τοῦ Φὼγ, οἱ δὲ πλεῖστοι ἀπεκηρύσσοντο ἐναντίοι αὐτοῦ.

Αἱ γραφικαὶ ἐφημερίδες ἐδημοσίευσαν τὴν εἰκόνα τοῦ Φὼγ. Ὁ Χρόνος, ἡ Σημαία, ὁ Ἑσπερινὸς Ἀστὴρ, τὰ Ἑωθινὰ Χρονικὰ καὶ πολλαὶ ἄλλαι ἐφημερίδες τῆς μητροπόλεως ἠναντιοῦντο φανερῶς πρὸς αὐτόν. Μόνος δὲ ὁ Καθημερινὸς Τηλέγραφος ὑπερησπίζετο ἔτι αὐτὸν ὁπωσοῦν πρὸς τοὺς ἀπείρους ἐναντίους, οἵτινες ἐκήρυττον τὴν πρᾶξιν ταύτην μανίαν, καὶ ἐπετίμων τὰ μέλη τοῦ Reform Club ὅτι ἀπεδέχθησαν τοιοῦτον στοίχημα παρ' ἀνθρώπου ἀριδήλως παραφρονοῦντος.

Τέλος δὲ ἐφάνη μέγα τι ἄρθρον ἐν τῷ Δελτίῳ τῆς βασιλικῆς γεωγραφικῆς ἑταιρίας καταδεικνύον τὸ ἀπονενοημένον τῆς ἐπιχειρήσεως. Κατὰ τὴν ἐφημερίδα ταύτην τὰ πάντα ἦσαν ἐναντία πρὸς ἐπιτέλεσιν τοῦ βουλεύματος τοῦ Φὼγ, ἐμπόδια ἐξ ἀνθρώπων καὶ ἐμπόδια ἐκ τῆς φύσεως. Πρὸς δὲ ἐπιτυχίαν ταύτης ἀπητεῖτο θαυμαστή τις συγκυρία καὶ σύμπτωσις τῶν ὡρῶν τῆς ἀναχωρήσεως καὶ τῆς ἀφίξεως τῶν ἀτμοπλοίων καὶ τῶν ἁμαξῶν, ἥτις δὲν ὑπῆρχεν ἀληθῶς, καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ ὑπάρχῃ. Ἀλλὰ χωρὶς τούτου αἱ τρικυμίαι, οἱ ἐναντίοι ἄνεμοι, τὰ ναυάγια, ἡ χιὼν καὶ μυρία ἄλλα ἀπρόοπτα προσκόμματα ἠδύναντο νὰ βραδύνωσι τὴν περιοδείαν ταύτην. Τὰ κάλλιστα καὶ τὰ μᾶλλον ταχέα ἀτμόπλοια, ὅσα πλέουσι μεταξὺ Εὐρώπης καὶ Ἀμερικῆς, ὑστεροῦσι πολλάκις κατὰ δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας. Ἀρκεῖ δὲ μία καὶ μόνη τοιαύτη ἀργοπορία ὅπως θραύσῃ ἀνηκέστως τὴν ἅλυσιν τῶν συγκοινωνιῶν. Ἐὰν δὲ ὁ Φιλέας Φὼγ ἀπετύγχανε καὶ κατά τινας μόνον ὥρας τὴν ἀναχώρησιν ἑνὸς ἀτμοπλοίου, θὰ ἠναγκάζετο νὰ ἀναμένῃ τὸ προσεχὲς ἀτμόπλοιον, καὶ τότε βεβαίως ᾤχετο πᾶσα ἐπιτυχίας ἐλπίς.

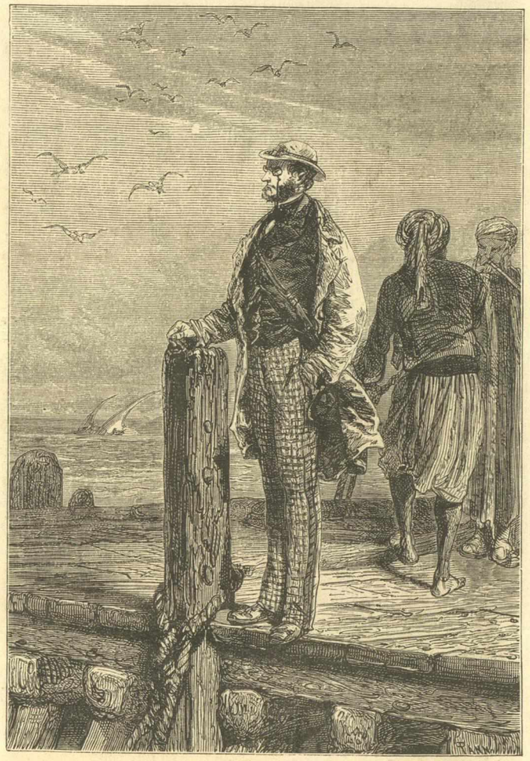

Ο ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ ΦΙΞ.

Τὸ ἄρθρον τοῦτο ἤγειρε μέγαν σάλον. Πᾶσαι σχεδὸν αἱ ἐφημερίδες ἐδημοσίευσαν αὐτὸ, καὶ αἱ μετοχαὶ τοῦ Φιλέα Φὼγ ἐξηυτελίσθησαν μεγάλως ἐν τῇ ἀγορᾷ· Ἐπειδὴ κατὰ τὰς πρώτας μετὰ τὴν ἀναχώρησιν αὐτοῦ ἡμέρας τὰ ὑπὲρ καὶ κατὰ τῆς ἐπιχειρήσεως ταύτης τοῦ Φὼγ στοιχήματα ἐπολλαπλασιάσθησαν τοιουτοτρόπως ἐν Λονδίνῳ καὶ καθ' ἅπασαν τὴν Ἀγγλίαν, ὥστε ἠμελήθησαν καὶ αἱ συνήθεις ἱπποδρομίαι καὶ λεμβοδρομίαι καὶ αὐτὰ τὰ πολιτικά· ὁ δὲ φιλέας Φὼγ κατεγράφη ὡς ἵππος δρομικὸς, καὶ μετεβλήθη εἰς valeur de bourse, ἥτις διεπραγματεύετο ἐν τῇ ἀγορᾷ τοῦ Λονδίνου, ὡς αἱ μετοχαὶ οἵου δήποτε μεγάλου καταστήματος ἢ ἑταιρίας. Ὁ Φιλέας Φὼγ ἐζητεῖτο ἢ προυτείνετο εἰς τὴν ἀγορὰν τοῦ Λονδίνου. Ἐζητεῖτο ἢ προυτείνετο ferme ἢ à prime καὶ διεπραγματεύετο εἰς μεγάλα ποσά. Ἀλλὰ πέντε ἡμέρας μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος ἄρθρου τοῦ Δελτίου τῆς γεωγραφικῆς ἑταιρίας ὁ φιλέας Φὼγ ἐξέπεσε μέχρι τῶν ἑκατόν.

Εἷς μόνος ὀπαδὸς αὐτοῦ ἔμεινεν ἀκλόνητος. Ἦτο δὲ οὗτος ὁ πρώην μὲν ἀκάματος περιηγητὴς νῦν δὲ γηραλέος καὶ παραλυτικὸς λόρδος Ἀλβερμάλης, ὅστις ἐστοιχημάτισεν 100,000 φράγκων ὑπὲρ τοῦ Φιλέα. Καὶ ὅτε μετὰ τῆς ἀνοησίας τοῦ σχεδίου κατεδείκνυον αὐτῷ καὶ τὸ ἀνωφελὲς τῆς ἐπιχειρήσεως, ἀπεκρίνετο ἀπαθῶς. « Ἐὰν τὸ πρᾶγμα ᾖναι κατορθωτὸν, καλὸν εἶναι νὰ ἐκτελεσθῇ πρῶτον ὑπὸ Ἄγγλου. »

Ἐν ᾧ δὲ πάντες σχεδὸν κατέλιπον τὸν Φιλέαν, ἔφθασεν εἰς Λονδῖνον περὶ τὴν ἐννάτην τῆς ἑσπέρας τηλέγραμμα πρὸς τὸν διευθυντὴν τῆς μητροπολιτικῆς ἀστυνομίας, ἔχον οὕτως.

« Ἀπὸ Σουὲζ εἰς Λονδῖνον. »

« Πρὸς τὸν Κ. Ῥόβαν, διευθυντὴν τῆς ἀστυνομίας ἐν Λονδίνῳ, Σκότλανδ πλάσε. »

« Ἐξιχνίασα τὸν κλέπτην τῆς Τραπέζης Φιλέαν Φὼγ. Πέμψατέ μοι ἄνευ ἀναβολῆς ἔνταλμα συλλήψεως εἰς Βομβάην τὰς Ἰνδίας. »

ΦΙΞ.
ἀστυνομικὸς ὑπάλληλος.

[Ἀκολουθεῖ.]

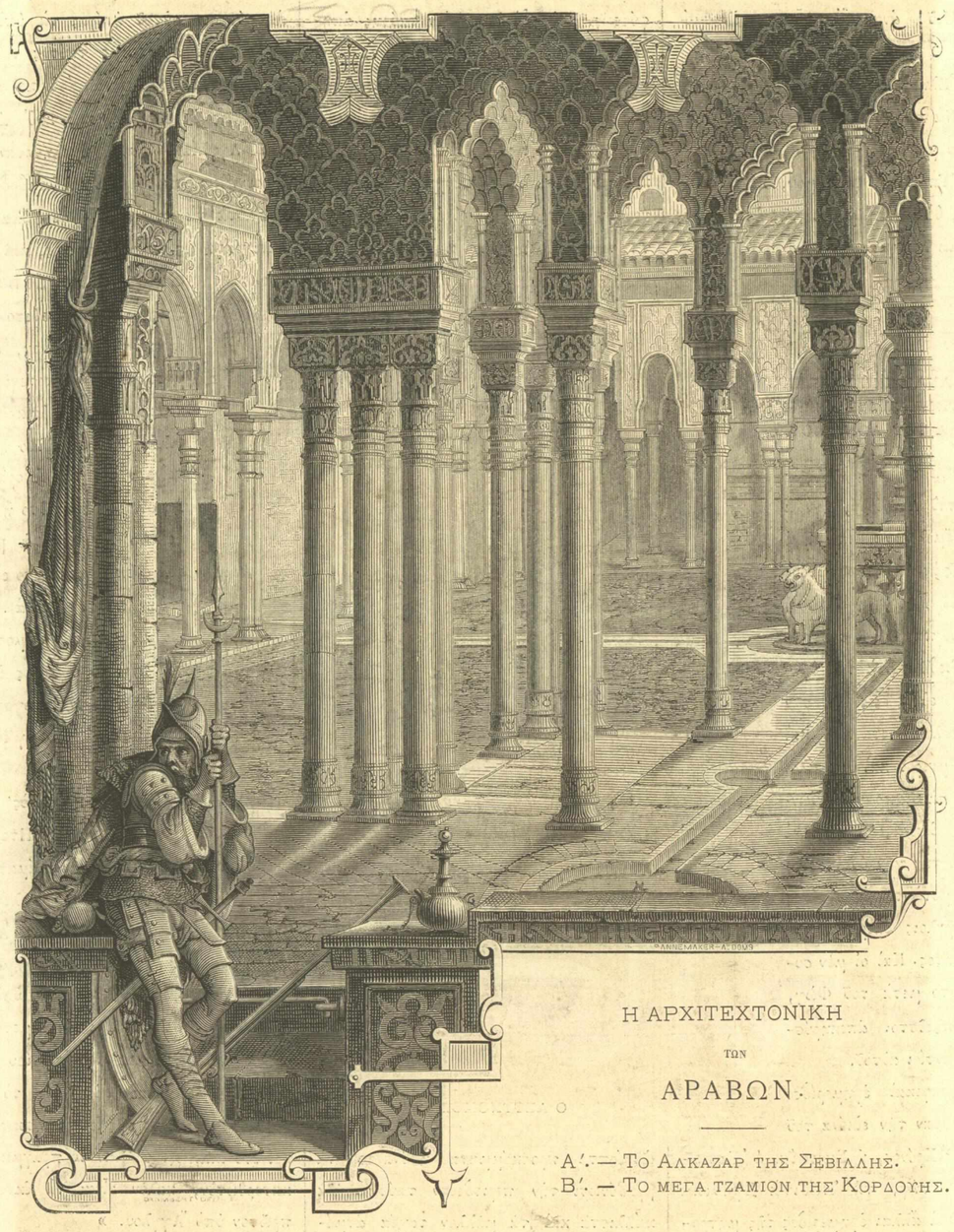

Η ΑΡΧΙΤΕΧΤΟΝΙΚΗ
ΤΩΝ
ΑΡΑΒΩΝ.

Α'. — Το Αλκαζαρ της Σεβιλλης.
Β'. — Το μεγα τζαμιον της Κορδουης.

Α'.

Σεβίλλη, ἡ ἀρχαία Hispalis ἢ Julia Romulea, ἡ πρωτεύουσα πόλις νῦν μὲν τῆς ὁμωνύμου ἐπαρχίας τῆς ἱσπανικῆς χερσονήσου, ἄλλοτε δὲ ἀπάσης τῆς Ἀνδαλουσίας, κεῖται ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς ὄχθης τοῦ Γουαδαλκιβίρ, καὶ κατοικεῖται ὑπὸ 150 περίπου χιλιάδων κατοίκων. Κειμένη ἐν τῷ μέσῳ ὡραίας καὶ εὐφορωτάτης πεδιάδος, περιέχεται ἔτι ὑπὸ τῶν ἀρχαίων αὐτῆς πυργωτῶν ῥωμαϊκῶν τειχῶν. Περιέχει δὲ πλῆθος λαμπρῶν μνημείων, ἅτινα δικαιοῦσι τὴν ἀρχαίαν ἱσπανικὴν παροιμίαν· « Ὁ μὴ ἰδὼν τὴν Σεβίλλην δὲν εἶδε οὐδέν. » Ἐν αὐτοῖς διαπρέπει πρῶτον μὲν ἡ κατὰ τὸ ἔτος 1513 ἀποτελεσθεῖσα γοτθικὴ μητροπολιτικὴ ἐκκλησία, ἥτις εἶναι περιφανὴς ἐπὶ τῷ μεγέθει, τῇ ἀρχιτεκτονικῇ λαμπρότητι, καὶ ταῖς ἐν αὐτῇ εἰκονογραφίαις πολλῶν μεγάλων Ἱσπανῶν ζωγράφων, δεύτερον δὲ τὸ ἀραβικὸν βασίλειον Ἀλκαζάρ. Ἐν τῇ πόλει ταύτῃ ἀνεφάνη κατὰ τὸν δέκατον ἕβδομον αἰῶνα ἡ περίφημος χορεία τῶν Ἱσπανῶν ζωγράφων, ὁ Χερρέρας, ὁ Ζουρβαράν, ὁ Βελασκέζ, ὁ Μουρίλλος, ὁ Μοραλὲς, ὁ Ἀλόνζος Κάνος καὶ λοιποὶ, οἵτινες ἀπετέλεσαν τὴν Ἱσπανικὴν σχολήν.

ΤΟ ΜΕΓΑ ΤΖΑΜΙΟΝ ΤΗΣ ΚΟΡΔΟΥΗΣ.

Β'.

Τὸ Ἀλκαζάρ, ἢ τὰ ἀρχαῖα βασίλεια τῶν βασιλέων τῆς Σεβίλλης εἶναι βεβαίως τὸ θαυμασιώτατον ἀραβικὸν μνημεῖον τῆς Ἱσπανίας μετὰ τὴν Ἀλάμβραν τῆς Γρενάδας. Ἕκαστον τῶν δύο τούτων περιφήμων μνημείων ἔχει τὰς ἰδίας ἀρχιτεκτονικὰς καλλονάς. Ἀλλ' ἐὰν ἡ Ἀλάμβρα εἶναι ἐκτισμένη ἐπὶ μιᾶς τῶν ὡραιοτάτων χωροθεσιῶν τῆς γῆς, τὸ Ἀλκαζὰρ τῆς Σεβίλλης περιέχεται ὑπὸ κήπων, οἵτινες ἀναμιμνήσκουσιν ἡμᾶς τοὺς μαγικοὺς παραδείσους τοῦ Ἀριόστου καὶ τοῦ Τάσσου.

Κατά τινα γενικῶς παραδεδεγμένην παραδοσιν τὸ ἀρχαῖον Ἀλκαζὰρ ἐκτίσθη κατὰ τὸν ἐνδέκατον αἰῶνα ὑπό τινος Ἄραβος ἀρχιτέκτονος, ἐλθόντος

ἐκ Τολέδης, οἱ δὲ εἰς αὐτὸ ἐργασθέντες τεχνῖται ἦλθον ἐκ Γρενάδας. Ἀλλά, καταστραφέντος τούτου, τὸ νεώτερον Ἀλκαζὰρ ἐκτίσθη περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ δεκάτου τρίτου αἰῶνος κατὰ τὸν αὐτὸν ἀρχιτεκτονικὸν ἀραβικὸν ρυθμὸν τῆς Ἀλάμβρας ὑπὸ τοῦ βασιλέως Πέτρου τοῦ Ὠμοῦ, βασιλέως τῆς Καστιλλίας. Το Ἀλκαζὰρ ὠνομάζετο ὑπὸ τῶν Ἀράβων Ἀλ-Κὰσρ, ἤτοι βασίλειον τοῦ Καίσαρος· διότι τὸ ὄνομα τοῦ ρωμαίου κατακτητοῦ ἦτο αὐτοῖς συνώνυμον δυνάμεως καὶ μεγαλοπρεπείας.

Ἐξ ἁπάντων τῶν μερῶν τοῦ λαμπροῦ τούτου τεμένους οἱ περιοδευταὶ θαυμάζουσι μᾶλλον τὸ λεγόμενον Patio de las Doncellas, ἢ αὐλὴν τῶν νεανίδων, διότι κατά τινα ἀρχαίαν παράδοσιν οἱ βασιλεῖς τῆς Σεβίλλης ἐδέχοντο ἐν αὐτῇ ἑκατὸν νέας παρθένους, αἵτινες ἐπέμποντο αὐτοῖς δῶρον καθ' ἕκαστον ἔτος ὑπὸ τῶν ὑποτελῶν αὐτοῖς ἡγεμόνων· καὶ τὴν Sala de Embajadores, ἤτοι τὴν αἴθουσαν τῶν Πρέσβειων, ἥτις ἀναμιμνήσκει ἡμᾶς διὰ τὸ μέγεθος, τὴν ἀρχιτεκτονικὴν ὡραιότητα, καὶ τὴν ποικιλίαν τῶν ἀραβουργημάτων τὴν ὁμώνυμον αἴθουσαν τῆς ἐν Γρενάδᾳ Ἀλάμβρας. Ὁ θόλος αὐτῆς, κατασκευασμένος ἐκ κέδρου καὶ κυπαρίσσου, κεκομμένων εἰς ἀπείρους ποικιλομόρφους σταλακτίτας διεσώθη ἔτι ἀνέπαφος μέχρι τοῦ νῦν μετὰ τῶν ἀρχαίων χρωμάτων, τοῦ κυανοῦ, τοῦ ἐρυθροῦ καὶ χρυσοῦ, ἅτινα ὁ χρόνος ἀπεχρωσεν ἐμμελέστερον. Ἐν τῇ αἰθούσῃ ταύτῃ λέγεται ὅτι ὁ βασιλεὺς Πέτρος ὁ Ὠμὸς ἐδολοφόνησεν ἐν ἔτει 1358 τὸν δυστυχῆ ἰνφάντην καὶ ἀδελφὸν αὐτοῦ δὸν Φαδρίκιον, ὡς συνωμόσαντα κατ' αὐτοῦ, ἀφ' οὗ ἐφόνευσε πρότερον δύο ἄλλους ἀδελφοὺς, τὴν γυναῖκα, τὴν θείαν καὶ πολλοὺς ἄλλους συγγενεῖς. Ἀλλ' ἔλαβε τὰ ἐπίχειρα τῆς κακίας αὐτοῦ δολοφονηθεὶς καὶ σὐτὸς, τριάκοντα πέντε ἐτῶν ὤν, ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ Ἑρρίκου τοῦ Τρανσταμάρε, ὅστις ἀποταμὼν τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, ἔπεμψεν αὐτὴν ὡς τρόπαιον εἰς τὴν Σεβίλλην.

Γ'.

Ἐν ἔτει 770 Ἀβδεράμης δίκαιος, καλίφης Ὀμμιάδης τῆς Ἱσπανίας, ἐπεβάλετο νὰ κατασκευάσῃ ἐν Κορδούῃ τσαμίον μέλλον ἵνα ὑπερβάληται κατὰ τὸ μέγεθος καὶ τὴν μεγαλοπρέπειαν τοὺς ναοὺς τῆς Δαμασκοῦ, τῆς Βαγδάτης καὶ τῶν ἄλλων πόλεων τῆς ἀνατολῆς. Ἐξελέξατο δὲ τὸν τόπον τῆς ἐκκλησίας τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, κτισθείσης καὶ ταύτης ἐπὶ τῆς θέσεως ἑνὸς ρωμαϊκοῦ ναοῦ τοῦ Ἰανοῦ. Τὸ σταμίον τοῦτο ἀπετελέσθη μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ κατὰ τὸ 787 ἔτος, ἤτοι ἐν διαστήματι 17 ἐτῶν.

Πρὸς κατανόησιν τοῦ ζητήματος πῶς οἱ Ἄραβες ἠδυνήθησαν νὰ κτίσωσιν ἐν οὕτω βραχεῖ χρόνῳ τὸ πελώριον τοῦτο οἰκοδόμημα, ἀνάγκη ἵν' ἀναμνησθῶμεν ὅτι οὗτοι ἐπέδωκαν κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην τῆς γενικῆς βαρβαρότητος ὑπερβαλλόντως εἰς τὰς τέχνας καὶ ἐπιστήμας, καὶ ὅτι ἀντὶ τοῦ κατατρίβειν τὸν καιρὸν εἰς τὸ λαξεύειν καὶ λεαίνειν τὰς στήλας καὶ τὰ μάρμαρα, ὧν εἶχον χρείαν, ἐλάμβανον αὐτὰ ἕτοιμα ἀπὸ τῶν ἀρχαίων ναῶν καὶ τῶν ἄλλων διασωθέντων ρωμαϊκῶν μνημείων τῆς Ἱσπανίας καὶ τῆς Ἀφρικῆς.

Δ'.

Ἡ ἐξωτερικὴ ἄποψις τοῦ οἰκοδομήματος εἶναι ἁπλουστάτη, μεγάλην παρεχομένη ἀντίθεσιν πρὸς τὴν ἐσωτερικὴν ἀρχιτεκτονικὴν μεγαλοπρέπειαν καὶ διακόσμησιν. Ἀδύνατον δὲ ἵνα διαγράψῃ τις ἀκριβῶς ὅ, τι αἰσθάνεται εἰσερχόμενος διὰ μιᾶς τῶν ἑπτὰ πυλῶν εἰς τὸ τσαμίον τῆς Κορδούης. Αἱ ἀναρίθμητοι μαρμάριναι στῆλαι, χίλιαι καὶ διακόσιαι περίπου, αἵτινες ὑποστηρίζουσι τὰς ἀψίδας καὶ τὸν θόλον τὸν ἐπιστέφοντα τὸ ὅλον οἰκοδόμημα, ἀποτελοῦσι διασταυρούμεναι ὡς δένδρα δάσους μακρὰς ἀπόψεις, αἵτινες μεταβάλλουσιν ἀδιαλείπτως ἐφ' ὅσον τις διεισδύεται εἰς τὸ τέμενος· τὸ δὲ ἐν αὐτῇ ἐπικρατοῦν, ὡς ἐν ἁπάσαις ταῖς ἱσπανικαῖς ἐκκλησίαις, σκιάφως προσθέτει ἕτερον θέλγητρον εἰς τὰς θελκτικωτάτας ταύτας μαρμαρίνους στοᾶς.

Αἱ στῆλαι αὗται, αἵτινες κατά τινας ἦσαν πρότερον δύο χιλιάδες τον ἀριθμὸν, εἶναι πᾶσαι ἐκ τῶν πολυτελεστάτων μαρμάρων, τοῦ πορφυρίτου, τοῦ ἰάσπιδος, τοῦ γραφίτου, τοῦ ἀμυγδαλίτου καὶ τοῦ ἀλαβάστρου. Τινὲς αὐτῶν εἶναι σπειρώδεις (torses,) καὶ ἐξήχθησαν κατά τινα παράδοσιν ἐκ τοῦ ἀρχαίου ρωμαϊκοῦ ναοῦ τοῦ Ἰανοῦ, ἐν οὗ τῷ τόπῳ ἐκτίσθη, ὡς εἴδομεν, τὸ τσαμίον. Ἑξήκοντα τούτων μετεκομίσθησαν ἐκ Σεβίλλης, ἑκατὸν πεντήκοντα ἐκ τῆς γαλατικῆς Ναρβῶνος, καὶ ἑκατὸν τεασαράκοντα ἐδωρήθησαν, ὡς λέγεται, ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος τοῦ Βυζαντίου Λέοντος. Αἱ λοιπαὶ ἐλήφθησαν ἐκ τῶν ναῶν τῆς Καρχηδόνος καὶ τῶν λοιπῶν πόλεων τῆς Ἀφρικῆς. Τὰ κιονόκρανα, ὧν τὰ πλεῖστα εἶναι ἰωνικοῦ ρυθμοῦ, ἦσαν τὸ πάλαι κεχρυσώμενα, ὡς οἱ στύλοι. Ἀλλὰ τὸ πάντων θαυμαστότατον εἶναι τὸ ἰδιόρρυθμον καὶ παράβολον τῶν ἐπὶ τῶν στηλῶν τούτων ἐπικαθημένων ἀψίδων, αἵτινες ἔχουσαι σχῆμα πετάλου καὶ οὖσαι διάλοβοι καὶ καταπεποικιλμέναι μυρίοις ἀραβουργήμασιν, ἐπικαθηνται συμπλεκόμεναι δίστοιχοι ἐπὶ τῶν στηλῶν, αἵτινες ἀποτελοῦσι καθόλου δεκαεννέα μὲν κατὰ τὸ πλάτος, εἰκοσιεννέα δὲ κατὰ τὸ μῆκος τοῦ τσαμίου στοάς, ἃς οἱ Ἱσπανοὶ ὀνομάζουσιν ὁδούς.

Ε'.

Πρὸς τὸ τέρμα μιᾶς τινος στοᾶς εἶναι ὁ λεγόμενος Mihrab, ἢ τὰ ἅγια τῶν ἁγίων, τὸ κατ' ἐξοχὴν ἅγιον μέρος τοῦ τεμένους, ἔνθα ἐφυλάττετο τὸ πάλαι τὸ Ἀλκοράνιον, καὶ ἔνθα προσηύχοντο δημοσίᾳ οἱ καλίφαι. Ὁ Mihrab εἶναι τὸ πολυτελέστατον καὶ ἀξιολογώτατον τμῆμα τοῦ τσαμίου, διαφυγὸν εὐτυχῶς τὰς παλινορθώσεις, αἵτινες ἔβλαψαν πολλὰ ἄλλα ἀραβικὰ μνημεῖα. Εἰσέρχεται δέ τις εἰς αὐτὸν διὰ μικρᾶς πεταλοειδοῦς πύλης, ἧς ὕπερθεν θαυμάζει ὡραιώτατόν τι μωσαϊκὸν φέρον ἀραβικὰς ἐπιγραφὰς, δῶρον τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Κωνσταντινουπόλεως Ῥωμανοῦ τοῦ δευτέρου. Οἱ τοῖχοι καὶ ὁ θόλος τοῦ Mihrab ἦσαν κεκαλυμμένοι ὑπὸ ἐλέφαντος καὶ ἐβένου συνηρμοσμένων δι' ὕλων χρυσῶν καὶ γεγλυμμένων ὑπὸ τῶν ἀρίστων ἀράβων τεχνιτῶν. Ὁ θόλος τοῦ ναΐσκου εἶναι μαρμάρινος καὶ μονόλιθος. Ἐν τῷ λαμπρῷ τούτῳ τεμένει ἠνάπτοντο δώδεκα χιλιάδες λυχνιῶν καιουσαι νυχθημερόν. Ἐν αὐταῖς δὲ

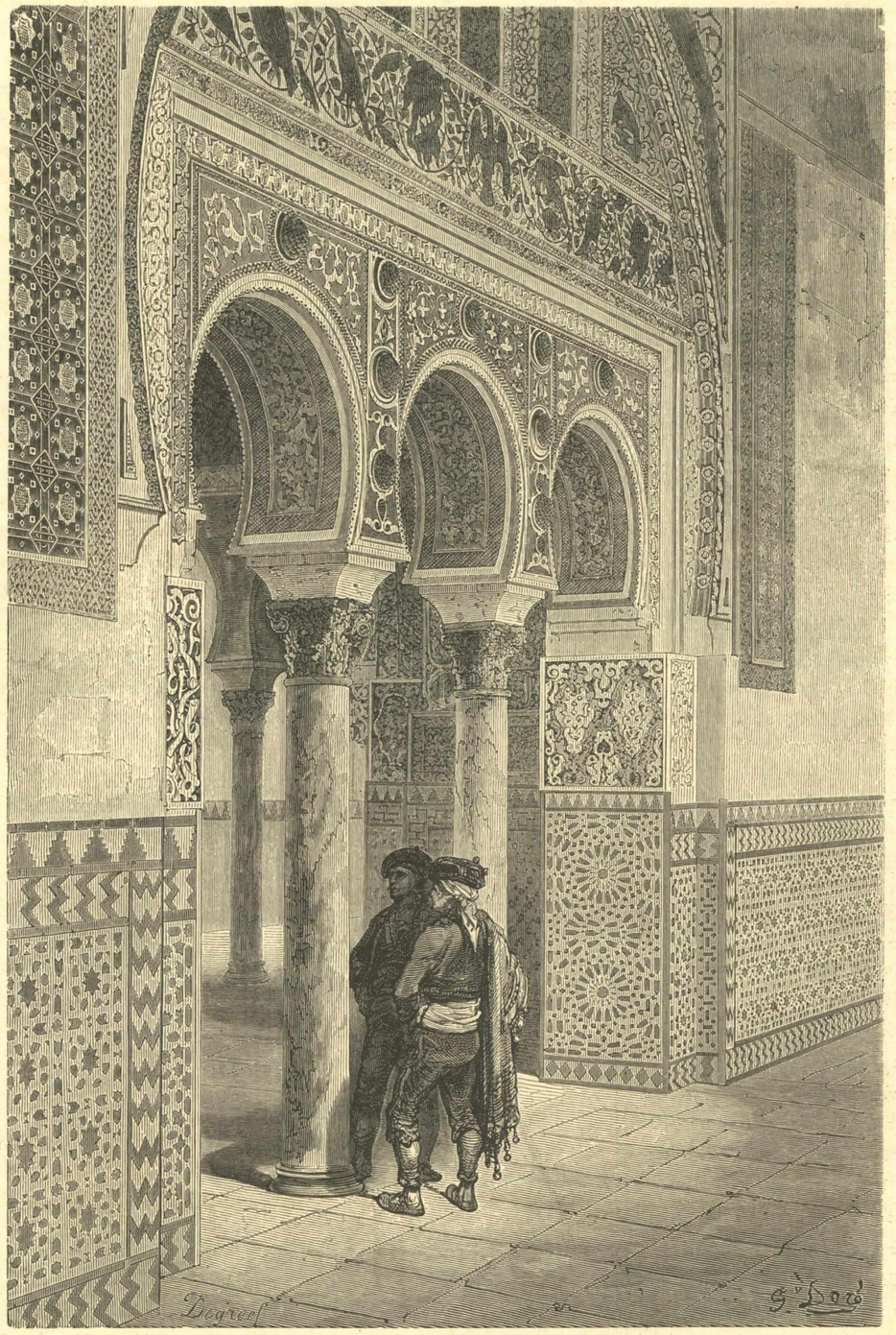

ΕΙΣΟΔΟΣ ΤΟΥ ΑΛΚΑΖΑΡ ΤΗΣ ΣΕΒΙΛΛΗΣ

ἦσαν ἀντὶ λυχνιῶν πολλοὶ κώδωνες ἀνεστραμμένοι, ληφθέντες ἐκ τῶν χριστιανικῶν ἐκκλησιῶν τῆς Κορδούης, καὶ μετακομισθέντες ἐπὶ τῶν νώτων τῶν χριστιανῶν εἰς τὸ τσαμίον. Ὅτε δὲ ὁ ἅγιος Φερδιγάνδος κατέλαβε τὴν Κορδούην μετεκόμισεν αὐτοὺς ἐπὶ τῶν νώτων τῶν Ἀράβων εἰς τὰς οἰκείας ἐκκλησίας. Πλὴν δὲ τῶν ἀπείρων τούτων λυχνιῶν τὸ τσαμίον εἶχε 240 λυχνούχους, ὧν πολλοὶ πανάργυροι, ἔχοντες χιλίους καὶ τεοτρακοσίους μυκτῆρας ἕκαστος.

Ὡς γνωστον τὸ περίφημον τοῦτο τσαμίον μετεβλήθη εὐθὺς μετὰ τὴν ἅλωσιν τῆς Κορδούης εἰς χριστιανικὴν ἐκκλησίαν, ὡς μετεβλήθη εὐθὺς μετὰ τὴν ἅλωσιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἡ Ἁγία Σοφία εἰς προσκυνητήριον τοῦ Μωάμεθ.

Η ΒΑΣΙΛΕΙΑ ΤΩΝ ΠΑΠΠΩΝ.

Ὁ χριστιανισμὸς ἦτο τὸ κατ' ἀρχὰς πνευματική τις δημοκρατία, μὴ ἔχουσα μήτε πολιτικοὺς μήτε θρησκευτικοὺς ἡγεμόνας. Ἐπέδωκε δὲ διαφερόντως καὶ διεδόθη μετὰ θαυμαστῆς ταχύτητος εἰς πᾶσαν τὴν τότε γνωστὴν οἰκουμένην διότι παρέσχε τοῖς τότε διὰ κτηνώδους βίας διοικουμένοις καὶ παντοιοτρόπως ταλαιπωρουμένοις λαοῖς τὸ ἀπρόπτον θέαμα τῆς πρώτης ἐπὶ τῆς γῆς πνευματικῆς ἐξουσίας. Ἐπειδὴ καθ' ἣν ἐποχὴν ἐπεφάνη ὁ χριστιανισμὸς, κηρύττων τὸ δόγμα τῆς πνευματικῆς ἐλευθερίας, ἡ Ῥώμη οὐ μόνον ἀπεστέρησεν ἤδη τοὺς λαοὺς τῆς ἐλευθερίας, τῶν παραδόσεων καὶ τῆς ἐθνικότητος, ἀλλ' ἀφεῖλεν αὐτοῖς καὶ τοὺς πατρῴους θεοὺς, μετακομίσασα αὐτοὺς αἰχμαλώτους εἰς Ῥώμην πρὸς κόσμον τῶν ἀπὸ τῶν πολέμων καταγομένων θριάμβων. Ἀντὶ δὲ τῶν πατρῴων θεῶν ἔδωκεν αὐτοῖς εἰς λατρείαν τοὺς Καίσαρας, ὧν οἱ πλεῖστοι παρεξετράπησαν εἰς τὰ ὠμότατα τῶν κακουργημάτων.

Ἐπειδὴ δὲ ἐπὶ τέλους οἱ μὲν θεοὶ ἐνομίζοντο παρὰ τῶν πολλῶν ὅτι ἦσαν ἀποθεωθέντες μετὰ θάνατον βασιλεῖς, οἱ δὲ Ῥωμαῖοι αὐτοκράτορες, οἱ τύραννοι τῶν ἐθνῶν, ἐθεοποιοῦντο ἔτι ζῶντες, δεινὴ κατέλαβε τέλος τοὺς πάντας ἀπιστία, καὶ πάντες ἠγωνίων περὶ τοῦ μέλλοντος τῆς ἀνθρωπότητος.

Τότε ἀνέτειλεν ὁ χριστινιασμός!

Διὸ οὐδὲν ἄπορον ὅτι πάντες ἠσπάσαντο μετὰ χαρᾶς τὴν νέαν ταύτην θρησκείαν, ἥτις ἀπέδιδε τοῖς καταδιωκομένοις καὶ δούλοις λαοῖς νέαν ἐλευθέραν πατρίδα καὶ νέον ἀνεπίληπτον καὶ ἀσύλληπτον Θεὸν, ὅστις ἐκήρυττε διὰ τοῦ στόματος τοῦ ἁγίου Παύλου τὴν ἰσότητα μεταξὺ τῶν νικητῶν καὶ τῶν ἡττημένων, μεταξὺ τῶν δεσποτῶν καὶ τῶν δούλων, τοῦ ἀνδρὸς καὶ τῆς γυναικὸς, τοῦ ἐθνικοῦ καὶ τοῦ Ἰουδαίου.

Ὁ χριστιανισμὸς ἄρα ἦτο φωνὴ ἐλευθερίας, σύνθημα ἀπελευθερώσεως τῶν ἐθνῶν, ἀγὼν πρὸς ἀπόσεισιν τοῦ ζυγοῦ, ὑφ' ὃν ἐβίαζον τὸν τράχηλον αὐτῶν οἱ Ῥωμαῖοι τύραννοι, οἱ ἀξιοῦντες νὰ λατρεύωνται εἰς τὸ φανερὸν ὡς θεοὶ παρὰ τῶν λαῶν, οἵτινες κατηρῶντο καὶ ἐμίσουν αὐτοὺς ἐνδομύχως. Ἦτο ἀποκήρυξις τοῦ πολέμου τῆς ἠθικῆς δυνάμεως πρὸς τὴν δουλείαν. Διὸ καὶ ὁ χριστιανισμὸς ἐφείλκυσε τὰ πλήθη μᾶλλον διὰ τῶν ἀρετῶν αὐτοῦ τούτων ἢ διὰ τῶν θυμάτων. Διὰ δὲ τῆς πρώτης αὐτοῦ ὑποταγῆς εἰς τὴν κοσμικὴν ἀρχὴν ὁ ἀρτιγενὴς χριστιανισμὸς ἐξώρυξε τὴν ἀνυπέρβλητον τάφρον τὴν χωρίζουσαν αὐτὸν ἀπὸ τῆς κοσμικῆς ἐξουσίας. Ἐπειδὴ καταλείπων ἀτμένως τοῖς τυράννοις τὸ σῶμα ἐφρόντιζε μόνον περὶ τῆς ἐλευθερίας τῆς ψυχῆς.

Ἡ φύσις ἄρα αὐτὴ τῆς χριστιανικῆς ἐκκλησίας τῶν δύο πρώτων αἰώνων ἀποκλείει πᾶσαν ἀρχὴν πολιτικῆς ἐξουσίας. Ἐπειδὴ ἡ πρώτη τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησία δὲν ἔχει οὔτε κυβέρνησιν οὔτε δόγματα, καὶ μόλις διορᾷ τις ἐν αὐτῇ τὰ πρῶτα τῆς ἱεραρχίας στοιχεῖα. « Ὁ ναὸς τοῦ ἀληθοῦς Θεοῦ εἶναι τὸ σύμπαν, εἰκὼν δὲ αὐτοῦ ὁ ἄνθρωπος, τὰ δὲ καλὰ ἔργα εἶναι αἱ ἀρέσκουσαι αὐτῷ θυσίαι. »

Ἀλλ' οὐδὲν μᾶλλον δυνάμεθα νὰ εὕρωμεν τὸ κατ' ἀρχὰς ἐν αὐτῇ οὐδὲν ἴχνος πνευματικῆς ἀρχῆς ἐκπροσωπουμένης ὑφ' ἑνὸς καὶ μόνου ἀνθρώπου, ἤτοι τοῦ παππισμοῦ. Ἐπειδὴ μετὰ τὸν θάνατον τῶν ἀποστόλων ἡ πνευματικὴ ἀρχὴ περιέρχεται εἰς τοὺς ἐπισκόπους, οἵτινες ἐξελέγοντο ὑπὸ τῆς συνελεύσεως τῶν πιστῶν, εἰς τοὺς ἱερεῖς, τοὺς διακόνους καὶ τοὺς ἑρμηνευτὰς τῶν Γραφῶν. Αἱ δὲ μεταξὺ τῶν διαφόρων ἐκκλησιῶν σχέσεις διατηροῦνται διὰ ψηφισμάτων καὶ παραγγελμάτων γεγραμμένων ἐν εἴδει ἐπιστολῶν. Βραδύτερον δὲ τὰ πράγματα ἀπάσης τῆς χριστιανικῆς ἐκκλησίας κανονίζονται ὑπὸ τῶν συνελεύσεων τῶν ἐπισκόπων ἢ των Συνόδων, ὧν προεδρεύουσιν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον οἱ συγκαλέσαντες τὴν σύνοδον ἐπισκοποι. Οἱ δὲ ἐπίσκοποι τῆς Ῥώμης οὐ μόνον δὲν σφετερίζονται οὐδεμίαν ὑπεροχὴν, ἀλλ' οὐδὲ τοὐλάχιστον φαίνονται ἀξιοῦντές τοιοῦτόν τι. Ἀπόδειξις δὲ ὅτι κατὰ τὴν πρώτην ταύτην διοργάνωσιν τῆς ἐκκλησίας δὲν κατέχουσι τὰ προνόμια, ἅτινα σφετερίζονται ὕστερον, εἶναι ὅτι πάντα ταῦτα τὰ προνόμια ἔχουσιν αἱ σύνοδοι, αἵτινες διοικοῦσι καὶ διευθετοῦσι τὰ πάντα. Ἡ δὲ ἐπέμβασις τῶν παππῶν εἶναι οὕτως ἀθόρυβος καὶ μετρία κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ χριστιανισμοῦ, ὥστε μέχρι σήμερον καὶ αὐτὴ ἡ καθολικὴ ἐκκλησία ὁμολογεῖ ὅτι ἀγνοεῖ ἂν ὁ Κλῆτος καὶ ὁ Ἀνάκλητος, — οἱ δὴ πρῶτοι αὐτῆς πάπται, — ἦσαν εἷς καὶ ὁ αὐτὸς, ἢ δύο διάφοροι πάπται, καὶ ἂν ἐβασίλευσαν ἢ ἐβασίλευσε πρὸ τοῦ Κλήμεντος ἢ ὕστερον, ὅστις ἐν ταῖς παρ' αὐτοῦ καταλειφθείσαις πράξεσιν οὐ μόνον δὲν σφετερίζεται οὐδεμίαν ὑπεροχὴν τῶν λοιπῶν ἐκκλησιῶν, ἀλλ' οὐδ' ὁμιλεῖ ποτε ἐν ὀνόματι αὐτοῦ, ἀρκούμενος ἵνα διακοινώνῃ ἁπλῶς τὰς εὐχὰς τῶν ὑπ' αὐτοῦ πατρικῶς ποιμαινομένων χριστιανῶν τῆς Ῥώμης.

Ὁπόση ἀπόστασις, ἡλίκη διαφορὰ μεταξὺ τῆς ταπεινῆς ταύτης καὶ θεσπεσίας ἀρχῆς τῆς χριστιανικῆς δημοκρατίας, καθ' ἣν ἰσχυρότερος μὲν ἐνομίζετο ὁ ἁγιώτερος, ἁγιώτερος δὲ ὁ πενέστερος, ἡ δὲ ἑνότης ἐγίνετο οὐχὶ διὰ βίας ἀλλ' ἐκ τῆς ὁμονοίας, — μεταξὺ, λέγομεν, τῆς λαμπρᾶς ἐκείνης ἀρχῆς καὶ τοῦ θεάματος, ὅπερ παρέχεται ἡμῖν ὁ παππισμὸς ὀλίγοις μετὰ ταῦτα αἰῶσι! Τίς δύναται ν' ἀναγνωρίσῃ τὴν πρώτην χριστιανικὴν ἐκκλησίαν ἐν τῇ ἀπολύτῳ καὶ ἀχαλινώτῳ ἐκείνῃ μοναρχίᾳ, καθ' ἣν ὁ κλῆρος ἀποτελεῖ προνομιοῦχόν τινα κλάσιν ἀποκεχωρισμένην τῶν πιστῶν· καθ' ἣν ὁ ἐπίσκοπος τῆς Ῥώμης, κληρονόμος τοῦ ἀξιώματος τῶν συνόδων, ἀντιποιεῖται τῆς ἀρχῆς τῶν Καισάρων, καὶ ἀποκαλῶν ἑαυτὸν ἀρχιερέα μέγιστον — Pontifex maximus, — ἀξιοῖ ἵνα κατευθύνῃ τὰς συνειδήσεις καὶ διανέμῃ τὰς βασιλείας καὶ τοὺς λαοὺς ποιμνίων δίκην, ἵνα δεσπόζῃ διὰ τῆς βίας τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων, ὡς οἱ Ῥωμαῖοι αὐτοκράτορες, πρὸς οὓς ἐξανέστη διαμαρτυρόμενος ὁ χριστιανισμός; Βεβαίως ἡ ὁδὸς, ἣν ἡ καθολικὴ ἐκκλησία διήνυσε μεταξὺ τῶν δύο τούτων ἐναντίων τερμάτων, εἶναι ἁπλῶς ἡ πεπατημένη ὁδὸς, μᾶλλον δὲ ὁ κύκλος, ἐν ᾧ περιστρέφονται συνήθως αἱ πολιτεῖαι.

1 Συνέχ. ἀπὸ σελ. 113.

Ἀλλ' ἡ χριστιανικὴ κοινωνία ἥτις, ἐκπορευομένη ἐκ τῆς συνειδήσεως, ἀτενίζει πρὸς τὸ ἀπολύτως ἰδανικὸν, ἔπρεπε πρὸ παντὸς ἄλλου νὰ καταδείξῃ τοῖς ἀνθρώποις ὅτι διαφέρει τῶν λοιπῶν κοινωνιῶν, ὅτι παλαίει πρὸς τὸ πεπρωμένον, καὶ δὲν ἄγεται καὶ διαφθείρεται ὑπὸ τῶν ἀνθρωπίνων παθῶν καὶ μάλιστα τῆς φιλαρχίας.

Ἐκ τῶν εἰρημένων καταφαίνεται ὅτι ὁ παππισμὸς, — ὃν θεωρίαι στρεβλαὶ καὶ κριτικὴ ἀμάθεια φιλοτιμοῦνται νὰ παριστῶσιν ὡς πολιτείαν θείαν καὶ σεβαστὴν ἐκπηδήσασαν ἐκ τοῦ χριστιανισμοῦ ὡς ἡ Ἀθηνᾶ ἐκ τοῦ κρανίου τοῦ Διὸς, — δὲν εἶναι ἀπόῤῥοια ἄμεσος τῶν ὑψηλῶν τοῦ χριστιανισμοῦ ἀρχῶν, ἀλλὰ τοὐναντίον διαφθορὰ αὐτῶν, ἐπελθοῦσα βραδέως καὶ κατὰ μικρόν.

Κρατύνουσι δὲ τὴν γνώμην ταύτην καὶ τὰ συγγράμματα τῶν πρώτων ἐκκλησιαστικῶν συγγραφέων. Ἡ παππικὴ ἐξουσία οὐδὲ κἂν μνημονεύεται ἐν ταῖς Ἀπολογίαις τοῦ Ἰουστίνου, τοῦ Μινουτίου Φέλιξ, τοῦ Εἰρηναίου, τοῦ Κλήμεντος τοῦ Ἀλεξανδρέως, οἵτινες πραγματεύονται περὶ παντὸς ὅ, τι ἀφορᾷ εἰς τὴν κατάστασιν τῆς χριστιανικῆς ἐκκλησίας καθόλου. Μόνον δὲ ἐν τοῖς τελευταίοις βιβλίοις τοῦ Τερτουλλιανοῦ διορῶνται αἱ ἀξιώσεις τοῦ ἐπισκόπου τῆς Ῥώμης εἰς τίτλον τιμητικὸν μᾶλλον ἢ εἰς πραγματικὴν ὑπεροχὴν, ἀξιώσεις ἃς καταγελᾷ ὁ συγγραφεὺς οὗτος. Ἀλλ' οὐδ' ὁ Ὠριγένης οὐδεμίαν ποιεῖται περὶ τῆς ὑπεροχῆς τῶν παππῶν μνείαν. Ὁ δὲ Κυπριανὸς, γράφων πρὸς τὸν ἐπίσκοπον τῆς Ῥώμης, εἰ καὶ προσαγορεύει αὐτὸν « πηγὴν τῆς ἱερατικῆς ἑνότητος » οὐδὲν ἧττον ἀποκαλεῖ αὐτὸν « συνάδελφον. » Ὕστερον δὲ, ὅτε ὁ πάππας Στέφανος προσήνεγκεν ἑαυτὸν δικαστὴν αὐτόκλητον τῆς μεταξὺ αὐτοῦ καὶ ἀντιπάλου τινὸς περὶ τῆς ἕδρας τῆς Καρχηδόνος ἔριδος, καταγελᾷ καὶ αὐτὸς τὰς ἀξιώσεις τοῦ ἀποκαλοῦντος ἑαυτὸν ἐπίσκοπον τῶν ἐπισκόπων.

« Ἀγανακτῶ, γράφει πρὸς αὐτὸν ὁ κατὰ τὴν καθολικὴν ἐκκλησίαν ἅγιος Φιρμιλιανὸς, τὴν ἀπονενοημένην ἀναίδειαν τοῦ ἐπισκόπου τῆς Ῥώμης, ἀξιοῦντος ὅτι ἐκληρονόμησε τὴν ἐπισκοπὴν αὐτοῦ κατ' εὐθεῖαν ἀπὸ τοῦ ἀποστόλου Πέτρου! »

Εἰς τὰς ἀξιώσεις ταύτας τῶν ἐπισκόπων τῆς Ῥώμης συνετέλεσε μάλιστα ἡ πολιτικὴ τῆς πόλεως ὑπεροχή. Τὰ ἔθνη ἦσαν ἤδη συνηθισμένα νὰ ἀτενίζωσι πρὸς τὴν Ῥώμην, ἥτις, καὶ χριστιανὴ γενομένη, διετήρησε τὴν προτέραν αὐτῆς ὑπεροχὴν καὶ φήμην. Κατ' ὀλίγον δὲ ἐπῆλθε τοὺς ἐπισκόπους αὐτῆς ἡ ἰδέα τοῦ ὑποτυπῶσαι τὴν πνευματικὴν αὐτῶν ἀρχὴν ἐπὶ τῆς τῶν Καισάρων, ἤτοι τοῦ κληρονομῆσαι τῆς ἐξουσίας ἐκείνων. Καὶ τότε βλέπομεν τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ ἔχουσαν ἤδη πρωτεύουσαν καὶ αὐτοκράτορας, τὰς δὲ ἐκκλησιαστικὰς ἐπαρχίας φυλαττούσας τὰ ὑπ' αὐτῶν τῶν αὐτοκρατόρων δοθέντα ταῖς ἐπαρχίαις τοῦ κράτους ὅρια.

Ἀλλ' ἡ Αὐτοκρατορία καὶ ἡ Ἐκκλησία, εἰ καὶ ὡρμῶντο ἤδη ἐκ τῆς αὐτῆς ἀρχῆς, τῆς ὑποδουλώσεως δηλαδὴ τῶν ἐθνῶν, καὶ ἔχουσαι τὰ αὐτὰ συμφέροντα, ἦσαν οὐδὲν ἧττον δύο δυνάμεις οὕτως ἐναντίαι τὸ πνεῦμα καὶ τὰς τάσεις, ὥστε δὲν ἠδύναντο νὰ συμμαχήσωσιν εἰλικρινῶς ἐπ' ἀγαθῷ ἀμφοτέρων. Διὸ μὴ δυνηθεῖσαι νὰ καταστρέψωσιν ἀλλήλας μετὰ πολλοὺς καὶ μακροὺς ἀγῶνας, συνεμάχησαν τέλος ἐπὶ Κωνσταντίνου πρὸς ὥραν, ἐπιφυλαττόμεναι ἵνα ἐκκαρπῶνται μὲν τὴν συμμαχίαν, λύσωσι δ' ἑκατέρα εὐκαιρίας τυχούσης αὐτὴν πρὸς βλάβην τοῦ ἀντιπάλου. Τὸν δὲ περὶ προικοδοτήσεως τοῦ Κωνσταντίνου μῦθον νομίζομεν ἀνάξιον ἀναιρέσεως.

Καὶ ἰδοὺ πῶς ἡ ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, ἧς ἀρχὴ καὶ σκοπὸς ἐγένετο ἡ ἀπελευθέρωσις τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, ἰδοὺ πῶς, λέγομεν, ἡ πρώτη ἁγνὴ καὶ φιλελεύθερος τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησία, μετεβλήθη ὑπὸ τῶν παππῶν εἰς ἀναιδεστάτην τυραννίαν. Οἱ δὲ πάπται προέδησαν εἰς τοσοῦτον θράσους καὶ ἀσεβείας ὥστε, ἀποκαλοῦντες ἑαυτοὺς διαδόχους τοῦ Χριστοῦ ἐπὶ τῆς γῆς, περιεστεμμένοι τὸ τριπλοῦν διάδημα τῆς ἀλαζονείας, τῆς ὑποκρισίας καὶ τοῦ φανατισμοῦ, ὑπεδουλώσαντο ἐπὶ δύο χιλιάδας ἐτῶν καὶ ἐξουδένισαν τὴν Ἰταλίαν, κατηρήμωσαν δὲ τὴν Εὐρώπην διὰ πολέμων, καθ' οὓς ἀπώλοντο τοσοῦτοι ἄνθρωποι, ὅσοι δὲν διεφθάρησαν καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ἀληθοῦς ῥωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας.

Ἀλλὰ χάριτι θείᾳ τὸ σκότος τῆς ἀμαθείας διεσκεδάσθη ἤδη, ὁ δὲ περιλαμπὴς τῆς ἱστορίας δαυλὸς, ἐπιφωτίσας κατέστησε πασιφανεῖς τὰς ἱεροσύλους ἐκείνας συνθήκας, αἵτινες ἐγένοντο αἰτία τοσούτων δυστυχημάτων ἐν Εὐρώπῃ.

ΑΓΙΟΣ ΠΕΤΡΟΣ

[ΠΡΩΤΟΣ ΠΑΠΠΑΣ.]

[Ἐπὶ τῶν αὐτοκρατόρων Τιβερίου, Κλαυδίου, Καλιγούλα καὶ Νέρωνος.]

Πρῶτος τῶν ἀποστόλων τοῦ Ἰησοῦ ἐγένετο ὁ Σίμων Πέτρος, ὅστις κατὰ τὴν καθολικὴν ἐκκλησίαν εἶναι ὁ θεμελιωτὴς τῆς δυναστείας τῶν παππῶν.

Ὁ Πέτρος ἐγεννήθη ἐν Βηθσαϊδᾷ μικρᾷ τῆς Γαλιλαίας πόλει καὶ ἦτο ἁλιεὺς τὸ ἐπάγγελμα. Εἶχε δὲ ἀδελφὸν ὀνομαζόμενον Ἀνδρέαν, ὅστις, μαθητὴς γενόμενος τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ, καὶ μαθὼν παρ' αὐτοῦ ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἦτο ὁ ὑπὸ τῶν προφητῶν προαγγελθεὶς καὶ ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων ἀναμενόμενος Μεσσίας, ἦλθε μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ Πέτρου εἰς τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἀνεδείχθη εἷς τῶν μαθητῶν.

Ἡμέραν τινὰ, ἐν ᾧ οἱ ἀπόστολοι διεπέρων τὴν Τιβεριάδα, εἶδον τὸν Ἰησοῦν, ὃν κατέλιπον ἐπὶ τῆς ὄχθης, ἐρχόμενον πρὸς αὐτοὺς, βαδίζοντα ἐπ' ἄκρων τῶν κυμάτων. Ἐκπεπληγμένος τὸ θέαμα ὁ ἀπόστολος Πέτρος, καὶ νομίζων ὅτι ἔβλεπε φάντασμά τι, « Κύριε, ἀνεβόησε πρὸς αὐτὸν, εἰ σὺ εἶ, κέλευσόν με πρὸς σὲ ἐλθεῖν ἐπὶ τὰ ὕδατα. » Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· « Ἐλθέ. » Τότε ὁ Πέτρος, καταβὰς ἀπὸ τοῦ πλοίου, περιεπάτησεν ἐπὶ τὰ ὕδατα, ἐρχόμενος πρὸς τὸν Ἰησοῦν. Ἀλλὰ βλέπων τὸν ἄνεμον ἰσχυρὸν, ἐφοβήθη· καὶ καταποντιζόμενος ἔκραξε, λέγων· « Κύριε σῶσόν με. » Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐκτείνας τὴν χεῖρα, ἐπελάβετο αὐτοῦ, λέγων· « Ὀλιγόπιστε εἰς τί ἐδίστασας; »

Ἔκτοτε ὁ ἀπόστολος Πέτρος ἐπεδείξατο μεγίστην πρὸς τὸν διδάσκαλον αὐτοῦ πίστιν.

Ἐρωτήσαντος δέ ποτε τοῦ Ἰησοῦ τοὺς ἀποστόλους τί ἐνόμιζον περὶ αὐτοῦ, πρῶτος ὁ Σίμων ὁ Πέτρος ἀποκριθεὶς, εἶπε· « Σὺ εἶ ὁ Χριστὸς, ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος. » Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη αὐτῷ. « Μακάριος εἶ, Σίμων, ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα οὐκ ἀπεκάλυψέ σοι, ἀλλ' ὁ πατήρ μου ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Κἀγὼ δέ σοι λέγω, ὅτι σὺ εἶ Πέτρος, καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρᾳ οἰκοδομήσω μου τὴν ἐκκλησίαν, καὶ πύλαι ᾅδου οὐ κατισχύσουσιν αὐτῆς. Καὶ δώσω σοι τὰς κλεῖς τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν· καὶ ὃ ἐὰν δήσῃς ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται δεδεμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς· καὶ ὃ ἐὰν λύσῃς ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται λελυμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς. »

Μετὰ ταῦτα ὁ Ἰησοῦς ἤγγειλε τοῖς μαθηταῖς ὅτι μετ' οὐ πολὺ ἔμελλε νὰ ἀποθάνῃ ἐν Ἱερουσαλήμ. Ὁ δὲ Πέτρος προσλαβόμενος αὐτὸν, ἤρξατο νὰ ἐπιτιμᾷ λέγων, « Ἵλεώς σοι, κύριε, οὐ μὴ ἔσται

σοι τοῦτο. » Ὁ δὲ Ἰησοῦς στραφεὶς ἀπεκάλεσεν αὐτὸν τότε « Σατανᾶν καὶ σκάνδαλον καὶ μὴ φρονοῦντα τὰ τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων. » Καὶ ἐπιβάλλων αὐτῷ σιωπὴν ἐπέταξεν ἵνα βαδίζῃ ὄπισθεν τῶν ἀποστόλων.

Ἀλλ' ἡ ἐπιτίμησις αὕτη δὲν ἠλάττωσε ποσῶς τὴν πρὸς αὐτὸν εὔνοιαν τοῦ Κυρίου, ὅστις ἐξελέξατο αὐτὸν ἵνα γένηται εἷς τῶν μαρτύρων τῆς Μεταμορφώσεως. Μετὰ δὲ τὸ γεῦμα τοῦ πάσχα ὁ Ἰησοῦς ἐξῆλθεν. Ὁ δὲ Πέτρος ἠρώτησεν αὐτὸν ποῦ πορεύεται. « Πορεύομαι, εἶπεν αὐτῷ ἐκεῖ, ὅπου δὲν δύνασαι νά μοι ἀκολουθήσῃς. » Ὁ δὲ Πέτρος, « Κύριε, ἀπεκρίθη αὐτῷ, εἶμαι ἕτοιμος νά σοι ἀκολουθήσω πανταχοῦ εἰς τὴν φυλακὴν, καὶ εἰς αὐτὸν τὸν θάνατον. »

Ἀλλ' εὐθὺς μετὰ τὴν γενναίαν ταύτην προσφορὰν ὁ ἀπόστολος Πέτρος ἠρνήθη τρὶς τὸν Κύριον αὐτοῦ. Ἐπειδὴ, ἐν ᾧ ὁ Ἰησοῦς ἤχθη παρὰ τὸν Καϊάφαν τὸν ἀρχιερέα, καὶ ὁ δὲ Πέτρος ἐκάθητο ἐν τῇ αὐλῇ, ἦλθε πρὸς αὐτὸν μία παιδίσκη λέγουσα· « Καὶ σὺ ἦσθα μετὰ Ἰησοῦ τοῦ Γαλιλαίου; » ὁ δὲ Πέτρος φοβηθεὶς ἠρνήθη ἔμπροσθεν πάντων λέγων· « Οὐκ οἶδα τί λέγεις. » Ἐξελθόντα δὲ ἐπὶ τὸν πυλῶνα, καὶ ἰδοῦσα αὐτὸν ἄλλη τις, εἶπε τοῖς παρισταμένοις, « Καὶ οὗτος ἦν μετὰ Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου. » Τότε δὲ ὁ Πέτρος ἠρνήθη αὐτὸν πάλιν μεθ' ὅρκου, εἰπών, « Οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον. » Μετὰ μικρὸν δὲ, προσελθόντων τῶν ἱσταμένων καὶ εἰπόντων αὐτῷ· « Ἀληθῶς καὶ σὺ ἐξ αὐτῶν εἶ· καὶ γὰρ ἡ λαλιά σου δῆλόν σε ποιεῖ, » ὁ Πέτρος ἤρξατο νὰ καταναθεματίζῃ καὶ ὀμνύῃ ὅτι « Οὐκ οἶδε τὸν ἄνθρωπον. » Τότε δὲ ἐφώνησεν ὁ ἀλέκτωρ καὶ ὁ Πέτρος ἀνεμνήσθη τοῦ ῥήματος τοῦ Ἰησοῦ εἰπόντος αὐτῷ « Ὅτι πρὶν ἢ ὁ ἀλέκτωρ φωνήσῃ τρὶς ἀπαρνήσῃ με. » Ἀλλὰ, μετανοήσας καὶ ἐξελθὼν, ἔκλαυσε πικρῶς τὴν μικροψυχίαν καὶ ἀπιστίαν αὐτοῦ ταύτην, καὶ κατέστη μετὰ ταῦτα εἷς τῶν θερμοτάτων κηρύκων τοῦ χριστιανισμοῦ.

Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἰησοῦ ὁ ἀπόστολος Πέτρος ἐπορεύθη εἰς τὴν Ἀντιόχειαν, ἐν ᾗ κατέστησε τὴν ἀληθῶς πρώτην χριστιανικὴν ἐπισκοπήν. Ὕστερον δὲ ἐπανῆλθεν εἰς Ἱερουσαλὴμ, ἔνθα, ἐμβληθεὶς εἰς φυλακὴν καὶ καταδικασθεὶς εἰς θάνατον, ἀπηλευθερώθη ὑπὸ ἀγγέλου διαῤῥήξαντος τὰς ἀλύσεις καὶ ἀνοίξαντος αὐτῷ τὰς πύλας τῆς φυλακῆς. Ἔκτοτε δὲ ἡ Γραφὴ δὲν λέγει οὐδὲν περὶ αὐτοῦ μέχρι τῆς ἐποχῆς, καθ' ἣν ἐγένετο ἡ σύνοδος τῆς Ἱερουσαλὴμ, ἤτοι ἐπὶ ἑπτὰ ὅλα ἔτη, καθ' ἃ ἀγνοοῦμεν πάντως τὰ κατ' αὐτόν.

Τινὲς ὑποθέτουσιν ὅτι ἦλθεν εἰς Ῥώμην κατὰ τὸ 48ον ἔτος μ. Χ., ἄλλοι δὲ κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος τῆς βασιλείας τοῦ Κλαυδίου ἢ περὶ τὰς ἀρχὰς τῆς βασιλείας τοῦ Νέρωνος. Ἀλλ' οἱ πλεῖστοι καὶ δοκιμώτατοι τῶν ἐκκλησιαστικῶν συγγραφέων καὶ θεολόγων ἀρνοῦνται πάντως τοῦτο, διισχυριζόμενοι ὅτι ὁ ἀπόστολος Πέτρος οὐδέποτε ἐπορεύθη εἰς Ῥώμην, ἐπειδὴ οὐδεὶς οὐδαμοῦ περὶ τούτου γίνεται λόγος, ἐν ᾧ ἡ Νέα Διαθήκη ἀναφέρει τὴν εἰς Ῥώμην ἀποδημίαν τοῦ Ἁγ. Παύλου.

Διὸ καὶ ἡ ὀρθόδοξος ἀνατολικὴ ἐκκλησία καὶ οἱ διαμαρτυρόμενοι ἀρνοῦνται τὴν ὑπεροχὴν τῶν παππῶν, ὁρμώμενοι μάλιστα ἐκ τῶν ἑξῆς λόγων τοῦ Ἰησοῦ πρὸς τοὺς ἀποστόλους αὐτοῦ. « Εἴ τις θέλει πρῶτος εἶναι, ἔσται πάντων ἔσχατος καὶ πάντων διάκονος. Οἴδατε ὅτι οἱ δοκοῦντες ἄρχειν τῶν ἐθνῶν κατακυριεύουσιν αὐτῶν· ἀλλ' οὐχ' οὕτω ἔσται ἐν ὑμῖν. Ἀλλ' ὃς ἐὰν θέλῃ γενέσθαι μέγας ἐν ὑμῖν, ἔσται διάκονος ὑμῶν· καὶ ὃς ἂν θέλῃ ὑμῶν γενέσθαι πρῶτος, ἔσται πάντων δοῦλος· καὶ γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθε διακονηθῆναι, ἀλλὰ διακονῆσαι, καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν. »

ΑΓΙΟΣ ΛΙΝΟΣ

[ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΠΑΠΠΑΣ.]

[Ἐπὶ Νέρωνος, Γάλβα, Βιτελίου καὶ Ὄθωνος, αὐτοκρατόρων.]

Κατὰ τὴν καθολικὴν ἐκκλησίαν δεύτερος πάππας μετὰ τὸν ἀπόστολον Πέτρον ἐγένετο ὁ ἅγιος Λῖνος. Ἀλλ' αἱ περὶ τοῦ δευτέρου τούτου πάππα παραδόσεις εἶναι μεσταὶ τοσούτων ἀντιλογιῶν καὶ παραδόξων ὑποθέσεων, ὥστε παραδεχόμεθα καὶ ἡμεῖς αὐτὸν ἐνταῦθα ὅπως μὴ διακόψωμεν τὴν παρὰ τῶν Λατίνων παραδεδεγμένην τάξιν.

Κατὰ τὰ παππικὰ βιβλία ὁ ἅγιος οὗτος ἦτο Τοσκᾶνος τὴν πατρίδα· ὁ δὲ πατὴρ αὐτοῦ ὠνομάζετο Ἐρκουλάν. Κατά τινας ἱστορικοὺς ὁ ἅγιος Λῖνος, ὁ Ἀνάκλητος καὶ ὁ Κλήμης ἦσαν ταὐτοχρόνως ἐν Ῥώμῃ ἐπιτετραμμένοι τὴν διοίκησιν τῶν πιστῶν, ὅτε ὁ ἅγιος Πέτρος προὐτίμησε μᾶλλον ὡς διάδοχον αὐτοῦ τὸν ἅγιον Λῖνον, ὅστις παρέλαβε τὴν ἀρχὴν τῆς ἐκκλησίας μετὰ τὸν θάνατον τῶν ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου. Ἀπέθανε δὲ καθὰ λέγεται μετὰ ἱεραρχίαν ἕνδεκα ἐτῶν, ὀκτὼ μηνῶν καὶ πέντε ἡμερῶν, κατά τινας μὲν θάνατον φυσικὸν, κατ' ἄλλους δὲ μαρτυρήσας κατὰ τὸ 78ον ἔτος μ. Χ. ἢ ἐπὶ τῶν διωγμῶν τοῦ Νέρωνος.

Οἱ Λατῖνοι ἀναφέρουσιν εἰς αὐτὸν δύο συγγράμματα γεγραμμένα ἑλληνιστὶ, πραγματευόμενα περὶ τοῦ μαρτυρίου τοῦ Πέτρου καὶ Παύλου. Ἀλλὰ τὰ βιβλία ταῦτα, μεστὰ παχυτάτων σφαλμάτων καὶ γελοίων μύθων, δὲν εἶναι τοῦ ἐπισκόπου τούτου.

Ὀλίγοις πρὸ τοῦ θανάτου τοῦ ἁγίου τούτου Λίνου ἔτεσι συνέβη ἡ ὑπὸ τοῦ Τίτου ἅλωσις τῆς Ἱερουσαλὴμ, ἥτις ἀπεστάτησε τῶν Ῥωμαίων. Ὁ Τίτος εἰσῆλασεν εἰς τὴν Παλαιστίνην, προσέβαλε τὴν Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐκυρίευσε τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου τείχους. Ἀλλὰ, προσβαλὼν ἑπτάκις τὸ τρίτον καὶ τελευταῖον τεῖχος, ἀπεκρούσθη τοιουτοτρόπως, ὥστε ἠναγκάσθη νὰ ἐπιχειρήσῃ τακτικὴν πολιορκίαν. Μετ' ὀλίγον αἱ τροφαὶ ἐξηντλήθησαν καὶ ἡ πεῖνα ἐνέσκηψε δεινὴ εἰς τὴν πόλιν. Ἀλλὰ τὸ πρὸς τοὺς Ῥωμαίους μῖσος τῶν Ἰουδαίων ἦτο τοιοῦτον, ὥστε ἀντέστησαν πρὸς τὴν πεῖναν, τρώγοντες τοὺς ἵππους καὶ τοὺς κύνας. Ἐκλιπόντων δὲ καὶ τούτων, ἤρξαντο νὰ τρώγωσι τὰ ἄχυρα, τὰ σανδάλια καὶ αὐτὰ τὰ πτώματα τῶν ἀποθανόντων!

Διηγοῦνται δὲ ὅτι κατὰ τὴν πολιορκίαν ταύτην εὐγενής τις Ἰουδαία, ὀνομαζομένη Μαρία, θυγάτηρ τοῦ Ἐλεάζαρ, μὴ δυναμένη νὰ ὑποφέρῃ τὰς φρικώδεις βασάνους τῆς πείνης, ἔλαβεν ἐκ τῆς κοιτίδος τὸ βρέφος, αὐτῆς καὶ ἔψησεν αὐτό. Ἤδη δὲ κατέφαγε τὸ ἥμισυ, ὅτε σμῆνος λιμωττόντων στρατιωτῶν, ὀσφρησάμενοι τὴν ὀπτὴν σάρκα, εἰσῆλθον εἰς τὸν οἶκον καὶ ἠπείλουν νὰ σφάξωσιν αὐτὴν, ἐὰν μὴ ὡμολόγει ποῦ ἔκρυψε τὸ πρόσφατον ὀπτὸν κρέας. Ἡ δυστυχὴς γυνὴ, ἀνοίγουσα τότε τὴν θύραν τοῦ θαλάμου, ὅπου ἦσαν τὰ λείψανα τοῦ εἰδεχθοῦς αὐτῆς δείπνου, « Λάβετε, λέγει αὐτοῖς, ἰδοὺ τί σᾶς ἐφύλαξα. » Καὶ ταῦτα εἰποῦσα ἔπεσε νεκρά!

Τέλος δὲ οἱ Ῥωμαῖοι, προσβαλόντες ἐμμανῶς, ἐκυρίευσαν καὶ τοῦ τρίτου περιβόλου, καὶ εἰσῆλασαν εἰς τὴν πόλιν. Κατασφάξαντες δὲ πάντας τοὺς κατοίκους καὶ καταστρέψαντες τὸν ναὸν τοῦ Κυρίου, καὶ κατασκάψαντες τὴν πόλιν, ἔσυρον ἐπ' αὐτῆς τὸ ἄροτρον. Ὁ Τίτος δὲν ἀφῆκεν ὀρθὸν, εἰμὴ μόνον ἓν τμῆμα τοῦ τρίτου περιβόλου καὶ τοὺς πύργους τοῦ Ἱππικοῦ, τοῦ Φάζαὴλ καὶ τῆς Μαριάμης, ὅπως μεταδώσωσι ταῖς ἐπερχομέναις γενεαῖς τὴν ἀνάμνησιν τῆς φρικώδους ἐκείνης νίκης.

ΑΓΙΟΣ ΚΛΗΤΟΣ

[ΤΡΙΤΟΣ ΠΑΠΠΑΣ.]

[Ἐπὶ Οὐεσπεσιανοῦ, Τίτου, καὶ Δομιτιανοῦ αὐτοκρατόρων.]

Οὐχ ἧττον ἀβέβαιος καὶ πλήρης ἀντιφάσεων καὶ ἀναχρονισμῶν εἶναι ἡ ἱεραρχία τοῦ κατὰ τὴν καθολικὴν ἐκκλησίαν τρίτου τούτου πάππα. Κατὰ τὴν πιθανωτέραν γνώμην ἦτο Ἰταλὸς, ἐλθὼν εἰς Ῥώμην ἐπὶ τοῦ Νέρωνος. Οἱ ἀπόστολοι Πέτρος καὶ Παῦλος ἐπέστρεψαν εἰς τὸν χριστιανισμὸν καὶ ἀνέδειξαν αὐτὸν συνεπίσκοπον. Διέμεινε δὲ ἐν τῇ ἐπισκοπῇ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἁγίου Λίνου ἐπὶ δώδεκα ἔτη καί τινας μῆνας.

Ἐπειδὴ δὲ ὁ βίος καὶ τοῦ ἐπισκόπου τούτου διέμεινεν ἄγνωστος καὶ σκοτεινὸς, πολλοὶ συγγραφεῖς ἀμφιβάλλουσι περὶ τῆς ἁγιότητος καὶ τοῦ πρὸς τὸν χριστιανισμὸν αὐτοῦ ζήλου. Ἡ λατινικὴ ἐκκλησία τιμᾷ αὐτὸν ὡς ἅγιον καὶ ὡς μάρτυρα. Ἀλλ' εἶναι πολὺ πιθανώτερον ὅτι ἀπέθανεν ἐν εἰρήνῃ τῷ 91 ἔτει μ. Χριστόν.

(Ἕπεται συνέχεια.)

ΝΕΩΤΕΡΑ ΙΑΤΡΙΚΑ.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΜΕΤΑΓΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΑΙΜΑΤΟΣ ΑΠΟ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ΕΙΣ ΑΝΘΡΩΠΟΝ.

Ι

Ὁ ἐν Παρισίοις γνωστὸς ἰατρὸς τοῦ Νοσοκομείου Hôtel-Dieu Behier ἐπέτυχεν ἐσχάτως ἵνα σώσῃ διὰ τοῦ λεγομένου μεταγγισμοῦ τοῦ αἵματος δύο γυναῖκας, αἵτινες κατὰ συνέπειαν προώρων τοκετῶν καὶ ἐπελθουσῶν μεγάλων αἱμορραγιῶν ἐκινδύνευσαν νὰ ἀποθάνωσιν ἐξ ἀναιμίας. Καὶ ἡ μὲν μία ἐσώθη διὰ τοῦ μεταγγισμοῦ τοῦ αἵματος τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς· ἡ δὲ δευτέρα διὰ τοῦ μεταγγισμοῦ τοῦ αἵματος αὐτοῦ τοῦ καθηγητοῦ, προσενεγκόντος γενναίως τὸ ἴδιον αὐτοῦ αἷμα, ὅπερ εἰσρεῦσαν ἄφθονον εἰς τὰς φλέβας τῆς ἐξ ἀναιμίας ἀποθνησκούσης νέας γυναικὸς, ἐπανήγαγεν αὐτὴν ἐπὶ τὴν ζωήν.

Τί ἐστι μεταγγισμὸς τοῦ αἵματος;

Ἡ ἰδέα τοῦ μεταγγισμοῦ τοῦ αἵματος, ἤτοι τῆς ἐγχύτεως ἢ τῆς μεταφορᾶς ποσοῦ τινος αἵματος εἰς τὰ αἱματοφόρα ἀγγεῖα τοῦ ἀνθρώπου ἢ τῶν ζώων, ἐγεννήθη ὀλίγῳ μετὰ τὴν ἀνακάλυψιν τῆς κυκλοφορίας τοῦ αἵματος [κατὰ τὸν δέκατον ἕβδομον αἰῶνα]. Πειράματά τινα γενόμενα τὸ κατ' ἀρχὰς μετά τινος ἐπιτυχίας μετεώρισαν εὐθὺς τὰς ἐλπίδας τῶν ἰατρῶν. Ἀλλ' αἱ ἐπελθοῦσαι ὕστερον ἀποτυχίαι ἀπεθάῤῥηναν αὐτοὺς τοιουτοτρόπως, ὥστε παρητήθησαν ἐπὶ μακρὸν πάσης νέας ἀποπείρας.

Ἀλλὰ τὰ ἐπ' ἐσχάτων ὑπό τινων διασήμων ἰατρῶν ἐπαναληφθέντα μετὰ μεγίστης ἐπιτυχίας πειράματα καταδεικνύουσιν ὅτι ὁ μεταγγισμὸς τοῦ αἵματος δύναται νὰ παρέχῃ τῷ ἰατρῷ οὐ μόνον κατά τινας δεινὰς περιστάσεις [ὅταν λ. χ. ὁ θάνατος ἤναι ἄφυκτος κατὰ συνέπειαν μεγάλης τινὸς αἱμορραγίας] πολύτιμον σωτηρίας μέθοδον, ἀλλ' ὅτι δύναται νὰ ἦναι ὠφέλιμος καὶ εἰς πολλὰς ἄλλας ἀσθενείας, καθ' ἃς τὸ αἷμα τοῦ ἀσθενοῦς, μεμιασμένον ὑπ' ἐκ διαφόρων αἰτιῶν, εἶναι χρεία νὰ ἀνανεωθῇ. [Σίφυλις, καχεκτικαὶ νόσοι, φθίσις κ. λπ.] Ἀλλ' ὅπως μὴ ἡ μέθοδος αὕτη γίνηται ἐπικίνδυνος καὶ ἐκτελῆται μετά τινος ἐπιτυχίας εἶναι ἀνάγκη ἵνα ὁ ἰατρὸς ἔχῃ πάντοτε ὑπ' ὄψιν τοὺς ἑξῆς ἀπαραιτήτους ὅρους.

1ον, Τὸ μεταγγιζόμενον αἷμα εἰς τὰ ἀγγεῖα τοῦ ἀνθρώπου πρέπει νὰ ἦναι ἀνθρώπινον.

2ον, Ὁ μεταγγισμὸς τοῦ αἵματος εἰς τὰς φλέβας τοῦ ἀσθενοῦς πρέπει νὰ ἐκτελῆται εὐθὺς μετὰ τὴν ἔξοδον τοῦ αἵματος ἐκ τῶν ἀγγείων τοῦ ἀνθρώπου, ἐξ οὗ λαμβάνεται τὸ αἷμα.

3ον. Ὁ μεταγγισμὸς πρέπει νὰ γίνηται τοιουτοτρόπως, ὥστε νὰ ἐμποδίζηται ἡ εἰς τὰ ἀγγεῖα τοῦ πάσχοντος ἀνθρώπου κατὰ τὸν ματαγγισμὸν εἴσοδος τοῦ ἀέρος.

Καὶ περὶ μὲν τοῦ πρώτου ὅρου ἡ πεῖρα ἐδίδαξεν ἡμᾶς ἀληθῶς ὅτι τὸ αἷμα τῶν ψυχροαίμων ζώων οὐ μόνον δὲν ὠφελεῖ ἀλλὰ καὶ φονεύει εὐθὺς νὰ θερμόαιμα ζῶα, ἢ τὸν ἄνθρωπον, εἰς οὗ τὰς φλέβας ἐγχύνομεν τὸ ψυχρὸν αἷμα· ὅτι τὸ θερμὸν αἷμα τῶν θερμοαίμων ζώων, μεταγγιζόμενον εἰς τὸ τῶν ψυχροαίμων θανατοῖ αὐτὰ ἐν ἀκαρεῖ· ὅτι τὸ αἷμα τῶν μαστοφόρων φονεύει τὰ πτηνά, κ. τ. λ. Ἡ πεῖρα ἐδίδαξεν ἡμᾶς πρὸς τούτοις ὅτι μικρὰ μὲν ποσὰ αἵματος δύνανται νὰ μεταγγισθῶσιν ἀβλαβῶς ἀφ' ἑνὸς

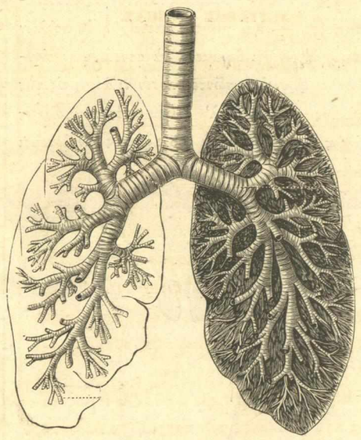

Οἱ δύο πνεύμονες τοῦ ἀνθρώπου. Ἐν τῷ ἀριστερῷ φαίνονται γυμναὶ αἱ διακλαδώσεις τῶν βρόγχων.

μαστοφόρου εἰς ἕτερον ἄλλου εἴδους μαστοφόρον ζῶον, μεγάλα δὲ ἐπιφέρουσι θάνατον εἴτε μετά τινας ἡμέρας εἴτε μετά τινας ὥρας. Τοὐναντίον δὲ ὁ μεταγγισμὸς μικροῦ ἢ μεγάλου ποσοῦ αἵματος εἰς τὰ ἀγγεῖα μαστοφόρου ἀνήκοντος εἰς τὸ αὐτὸ εἶδος ζώου, ἐξ οὗ ἐλήφθη τὸ αἷμα, καθιστᾶται ἀβλαβής, ὁσάκις ἡ ἐγχείρησις γίνεται μεθοδικῶς.

Οἱ Κ. Κ. Λόβερ καὶ Βλονδὲλλ ἀπεδείξαν διὰ πολλῶν πειραμάτων ὅτι ζῶόν τι φαινόμενον νεκρὸν ἐκ σφοδρᾶς αἱμορραγίας, δύναται νὰ ἀναβιώσῃ διὰ μεταγγισμοῦ αἵματος ληφθέντος ἐκ ζώου τοῦ αὐτοῦ εἴδους. Αἰτία δὲ τῆς τοιαύτης βλάβης ἢ ἀβλαβείας τοῦ μεταγγισμοῦ εἶναι πιθανώτατα ἡ διαφορὰ τοῦ σχήματος καὶ τοῦ μεγέθους τῶν σφαιριδίων τοῦ αἵματος κατὰ τὰς διαφόρους κλάσεις καὶ τὰ διάφορα εἴδη τῶν ζώων. Ἐπειδὴ ἡ διάμετρος τῶν τριχοειδῶν ἀγγείων, ἤτοι τῶν ἐσχάτων καὶ λεπτοτάτων διακλαδώσεων τῶν τε φλεβῶν καὶ ἀρτηριῶν, ἐν οἷς ῥέει τὸ αἷμα, ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ μεγέθους τῶν αἱμοσφαιριδίων κατὰ τὰ διάφορα ζῶα. Ἡ δὲ μεταξὺ αὐτῶν ἀναλογία καὶ ἁρμονία εἶναι τοιαύτη, ὥστε καταστρεφομένη συνεπάγεται εὐθὺς τὴν στάσιν τῆς κυκλοφορίας τοῦ αἵματος.

Παρατηρητέον ἐνταῦθα ὅτι πρὸς σωτηρίαν τοῦ αἱμορῤῥαγοῦντος δὲν εἶναι ἐπάναγκες ἵνα ἐγχύτωμεν εἰς τὰς φλέβας αὐτοῦ τοσοῦτον αἷμα, ὅσον ἀπέβαλεν ἐκ τῆς αἱμορραγίας. Διότι ἄλλως πρὸς σωτηρίαν ἑνὸς ἀποθνήσκοντος ἀνάγκη ἢ νὰ φονεύωμεν ἄνθρωπον ὑγιῆ, ἀφαιροῦντες ἅπαν αὐτοῦ τὸ αἷμα, ἢ νὰ φλεβοτομῶμεν ἐπαλλήλως πολλοὺς ἀνθρώπους, ὅπερ καθιστᾷ τὴν μέθοδον ἀνεκτέλεστον. Τοὐναντίον ἐγχέοντες εἰς τὰ ἀγγεῖα τοῦ ἐκ τῆς αἱμορραγίας ἐκλελυμένου καὶ ψυχορραγοῦντος ἀνθρώπου μικρόν τι ποσὸν αἵματος, μεταφέρομεν αὐτὸν εἰς τὴν κατάστασιν, εἰς ἣν θὰ ἦτο, ἐὰν μὴ ἀπέβαλεν ἤδη τὸ ἀποδοθὲν αὐτῷ αἷμα· ὁ δὲ χρόνος καὶ ἡ κατάλληλος δίαιτα συμπληροῦσι τὸ λοιπόν.

ΙΙ

Εἴπομεν ὅτι πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ μεταγγισμοῦ τοῦ αἵματος ἀπαιτεῖται μεγίστη εὐχέρεια καὶ ταχύτης. Τὸ αἷμα οἱουδήποτε ζώου, μεταγγιζόμενον εὐθὺς εἰς τὰς φλέβας ἄλλου τινὸς ζώου ἀνήκοντος εἰς τὸ αὐτὸ εἶδος, δὲν ἐπιφέρει οὐδεμίαν βλάβην. Τοὐναντίον δὲ, ἐὰν παρέλθωσι στιγμαί τινες ἢ μόνον τριάκοντα δευτερόλεπτα, ἡ ἐγχείρησις αὕτη ἐπιφέρει βέβαιον θάνατον. Ἐπειδὴ, ὡς γνωστὸν, τὸ αἷμα, ἐξελθὸν τῶν ἀγγείων, συμπαχύνεται καὶ πήγνυται τάχιστα, ἤτοι μετὰ 5-10 λεπτά. Τὸ δὲ θρομβῶδες ἢ πεπηγμένον τοῦτο αἷμα, εἰσελθὸν εἰς τὴν κυκλοφορίαν, ἐμφράσσει τὰ ἀγγεῖα καὶ ἐμποδίζει αὐτήν. Φθάσαν δὲ εἰς τὸν ἐγκέφαλον, ἐπιφέρει ἐν ἀκαρεῖ τὴν λεγομένην θρόμβωσιν, ἤτοι παράλυσιν τῶν νευρικῶν κέντρων, παῦσιν τῆς ἀναπνοῆς καὶ τῆς κυκλοφορίας καὶ θάνατον.

Ὁ μεταγγισμὸς τοῦ αἵματος πρέπει ἄρα νὰ

γίνηται τάχιστα οὐ μόνον πρὸς ἀποφυγὴν τῆς συμπαχύνσεως τοῦ αἵματος, ἀλλὰ καὶ πρὸς ἀποφυγὴν πάσης εἰσροῆς ἀέρος εἰς τὰ ἀγγεῖα τοῦ πάσχοντος. Κατορθοῦται δὲ τοῦτο διά τινος ἐργαλείου ἢ σύριγγος, ἧς ὁ σωλὴν ἔχων στρόφιγγα ἐφαρμόζεται πρῶτον εἰς τὴν ἀνοιχθεῖσαν φλέβα τοῦ πάσχοντος. Ὁ ἰατρὸς πρέπει πρὸ πάντων νὰ προσέχῃ, ὅπως μὴ ὑπάρχῃ ἀὴρ μεταξὺ τῆς πρὸς τὰ κάτω ἐστραμμένης ἐπιφανείας τοῦ ἐμβόλου καὶ τῆς ἐν τῇ σύριγγι ἐπιφανείας τοῦ αἵματος. Μάλιστα δὲ πρέπει νὰ διατηρῇ τὸ ἐργαλεῖον εἰς τὸν βαθμὸν τῆς συνήθους θερμότητος τοῦ ζῶντος αἵματος [37 βαθ. ἑκατοστοβάθμου.]

III

Εἴπομεν ἀνωτέρω ὅτι ἡ εἰσροὴ ποσοῦ τινος ἀέρος εἰς τὸ αἷμα ἐπιφέρει θάνατον. Χειρουργοί τινες κάμνοντες ἐγχειρήσεις ἐπὶ τοῦ λαιμοῦ, ἤκουταν συριγμὸν παράδοξον, καὶ, πρὶν ἢ ἐννοήσωσι τί συνέβη, εἶδον αἴφνης τὸν ἐγχειριζόμενον νεκρόν. Ὁ συριγμὸς οὗτος προέρχεται ἐκ τῆς εἰσροῆς τοῦ ἀέρος εἰς τὰς φλέβας τοῦ λαιμοῦ, αἵτινες, κοπεῖσαι ὑπὸ τοῦ σχαστηρίου τοῦ χειρουργοῦ, διανοίγονται ὑπὸ τῆς ἐντάσεως τῶν διπλῶν ἀπονευρώσεων τοῦ λαιμοῦ, ἐν αἷς ἕρπουσι τὰ ἀγγεῖα ταῦτα. Ἡ εἰσροὴ τοῦ ἀέρος, μᾶλλον δὲ ἡ ὑπὸ τῶν ἠνεῳγμένων φλεβῶν εἰσπνοὴ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἀέρος γίνεται ἐκ τῆς κατὰ τὴν εἰσπνοὴν εὐρύνσεως τῆς κοιλότητος τοῦ θώρακος. Ὁ οὕτως ἀπορροφηθεὶς ὑπὸ τῶν φλεβῶν ἀὴρ μιγνύεται μετὰ τοῦ αἵματος, καὶ διευθύνεται

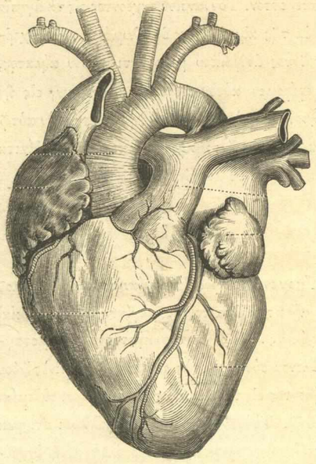

Ἡ καρδία τοῦ ἀνθρώπου μετὰ τῶν κορμῶν τῶν μεγάλων ἀγγείων, τῆς ἀορτῆς, τῆς πνευμονικῆς ἀρτηρίας καὶ φλεβὸς, καὶ τῶν δύο κοίλων φλεβῶν.

πρὸς τὴν καρδίαν, εἰς ἣν καταλήγουσιν αἱ φλέβες, αἱ φέρουσαι πανταχόθεν τοῦ σώματος τὸ μέλαν αἷμα, καὶ ἀφ' ἧς ἐξέρχονται αἱ ἀρτηρίαι, ἤτοι τὰ ἐλαστικὰ ἀγγεῖα, δι' ὧν τὸ ἐκ τῆς ἀναπνοῆς ἀπὸ ἐρυθροῦ εἰς μέλαν μεταβαλλόμενον αἷμα μετοχετεύεται πανταχόσε τοῦ σώματος. Ἐπειδὴ ἡ καρδία τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῶν ζώων εἶναι ἁπλῶς ἀντλία ἀπορροφῶσα διὰ τῶν φλεβῶν καὶ ἀπωθοῦσα διὰ τῶν ἀρτηριῶν τὸ ἐν τῷ σώματι κυκλοφοροῦν αἷμα.

Ὁ οὕτως εἰσελθὼν εἰς τὴν κυκλοφορίαν καὶ τὴν καρδίαν ἀὴρ φονεύει, ὡς εἴδομεν, τὸν ἄνθρωπον. Μετὰ θάνατον εὑρίσκομεν τὰς κοιλίας

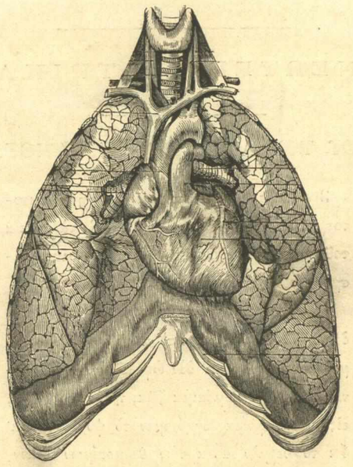

Οἱ πνεύμονες καὶ ἡ καρδία τοῦ ἀνθρώπου.

τῆς καρδίας καὶ τὰ μεγάλα ἀγγεῖα πλήρη αἵματος ἀφρόεντος, ἤτοι μεστοῦ μικροτάτων πομφολύγων ἀέρος μεμιγμένων μετὰ τοῦ αἵματος.

Τίς ἡ αἰτία τοῦ φοβεροῦ τούτου ἀποτελέσματος; — Καὶ πρῶτον ἀπεδείχθη ἐκ πολλῶν πειραμάτων ὅτι δυνάμεθα νὰ φονεύσωμεν οἱονδήποτε ζῶον ἐμφυσῶντες ποσόν τι ἀέρος εἰς τὰς φλέβας αὐτοῦ. Ἀλλ' ὀλίγαι τινὲς πομφόλυγες ἀέρος μιγνύμεναι μετὰ τοῦ αἵματος δὲν ἀρκοῦσι

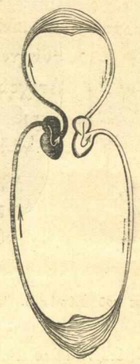

Διάγραμμα τῆς διπλῆς κυκλοφορίας τοῦ αἵματος.

νὰ ἐπιφέρωσι θάνατον. Πρὸς φόνον ἑνὸς ἵππου ἰσχυροῦ λ. χ. πρέπει νὰ ἐμφυσήσωμεν τοὐλάχιστον μίαν λίτραν ἀέρος.

Τινὲς παρεδέχθησαν ὅτι ὁ ἀὴρ εἰσερχόμενος εἰς τὴν καρδίαν παραλύει τὰς κινήσεις αὐτῆς. Ἀλλ' ἡ ὑπόθεσις αὕτη δὲν εἶναι πιθανή. Ἐπειδὴ ἡ καρδία οἱουδήποτε ζώου, ἀφαιρεθεῖσα τοῦ ζῶντος ἔτι σώματος καὶ τεθεῖσα ἐπί τινος τραπέζης, διατελεῖ ἔτι παλλομένη ἐπί τινα χρόνον ἐν τῷ ἀτμοσφαιρικῷ ἀέρι, ὅστις διεισδύεται διὰ τῶν ἠνεῳγμένων μεγάλων ἀγγείων εἰς τοὺς κόλπους καὶ τὰς κοιλίας αὐτῆς. Εἶναι δὲ πιθανώτερον ὅτι ὁ θάνατος ἐπέρχεται ἕνεκα τῆς δυσκολίας, μεθ' ἧς τὸ μετὰ τοῦ ἀέρος μεμιγμένον αἷμα διεπερᾷ τὰ τριχοειδῆ ἀγγεῖα τῶν πνευμόνων. Ἐπειδὴ γνωρίζομεν ὅτι πᾶς τριχοειδὴς σωλὴν ἀφίνει μὲν ἐλευθέραν τὴν ὁίοδον εἰς τὰ ὑγρὰ, καθιστᾶται δὲ ἀδιάβατος, ὅταν τὰ ὑγρὰ ταῦτα τυγχάνωσιν ἀναμεμιγμένα μετὰ πομφολύγων ἀέρος. Ὑποθέτομεν ἄρα ὅτι ὁ θάνατος ἐπέρχεται ἐν ἀκαρεῖ, ὅταν ὁ ἀὴρ εἰσέλθῃ εἰς τὰς παρὰ τὴν καρδίαν φλέβας τοῦ λαιμοῦ, διότι ὁ μετὰ τοῦ αἵματος ἀναμεμιγμένος ἀὴρ, φθάνων εὐθὺς εἰς τὰ τριχοειδῆ ἀγγεῖα τῶν πνευμόνων, ἐπιφέρει ἀσφυξίαν διὰ τῆς παύσεως τῆς τῶν πνευμόνων κυκλοφορίας; καὶ παραλύσεως τῶν νευρικῶν κέντρων.

Ἐκ τῆς ἐν τῷ Hôtel-Dieu ἐπιτυχίας τῶν δύο μεταγγισμῶν, περὶ ὧν εἴπομεν ἀνωτέρω, μέλλει βεβαίως νὰ ἀναφυῇ τὸ μέγα καὶ σπουδαῖον ζήτημα, ἂν δηλαδὴ θὰ δυνηθῶμεν νὰ θεραπεύωμεν τοῦ λοιποῦ διὰ τοῦ μεταγγισμοῦ οὐ μόνον τοὺς ἐξ ἀναιμίας ἀποθνήσκοντας, ἀλλὰ καὶ πολλὰς ἀνιάτους τοῦ αἵματος ἀσθενείας, ἃς ὀνομάζομεν καχεξίας [οἷα λ. χ. ἡ καρκινωματικὴ, ἡ λυμφατικὴ, ἡ φθισικὴ, κ. λ. π.] διὰ τῆς ἁπλῆς μεταλλαγῆς τοῦ αἵματος τῶν ἀσθενούντων, ἤτοι διὰ τῆς ἀποβολῆς τοῦ μεμιασμένου αὐτῶν αἵματος καὶ τῆς ἐγχύσεως εἰς τὸ σῶμα αὐτῶν νέου αἵματος, ληφθέντος ἐκ τοῦ σώματος ὑγιῶν ἀνθρώπων.

Ἐὰν τοῦτο κατορθωθῇ, ἡ νεωτέρα ἰατρικὴ μέλλει βεβαίως νὰ χειροκροτηθῇ παρὰ πάντων! Ἐπειδὴ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐκ τῶν τοιούτων ἀσθενειῶν ἀποθνησκόντων ὅστις εἶναι μέγιστος, θὰ ἐλαττωθῇ βεβαίως κατὰ τὸ ἥμισυ. Ἐλπίζομεν

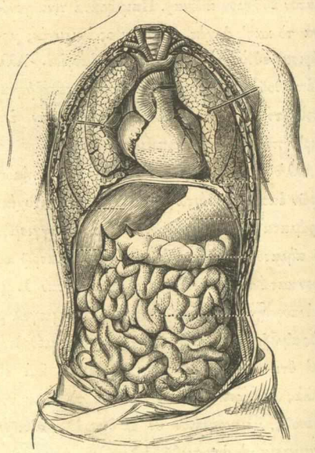

Γενικὴ διαγραφὴ τῶν ὀργάνων τοῦ στήθους καὶ τῆς κοιλίας τοῦ ἀνθρώπου.

δὲ ὅτι μετ' οὐ πολὺ οἱ ἰατροὶ θὰ παραλαμβάνωσιν ἐν τῷ θυλακίῳ αὐτῶν τὸ νέον ἐργαλεῖον τοῦ μεταγγισμοῦ, ὡς παραλαμβάνουσι τὴν φλεβοτόμον lancette· ἐπειδὴ, ὡς ἡ πρώτη χρησιμεύει εἰς ἀποβολὴν τοῦ περιττοῦ, ἡ δευτέρα χρησιμεύσει εἰς ἀνανέωσιν τοῦ μεμιασμένου αἵματος. Οἱ πληθωρικοὶ θὰ θεραπεύωσι διὰ τοῦ ὑγιοῦς αὐτῶν αἵματος τοὺς ἀναιμικοὺς καὶ καχεκτικούς.

Α. Μ.

Η ΕΠΙ ΤΟ ΔΑΡΦΟΥΡ

ΑΙΓΥΠΤΙΑΚΗ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ.

Ἡ ἐπὶ τὸ Δαρφοὺρ ὑπὸ τοὺς Ἄγγλους συνταγματάρχας Γόρδονα καὶ Πούρδυν ἐπιχειρισθεῖσα ἐσχάτως παρὰ τῆς αἰγυπτιακῆς κυβερνήσεως ἐκστρατεία εἶναι σπουδαιοτάτη πρὸς τὸ ἐμπόριον καὶ τὸν πολιτισμὸν τῆς Ἀφρικῆς. Τὸ μέλλον τῆς Αἰγύπτου, προωρισμένης ἵνα ὑποδουλώσῃ σχεδὸν ἁπάσας τὰς ἀφρικανικὰς καὶ ἀραβικὰς φυλὰς, μάλιστα δὲ τὴν Ἀβυσσινίαν, τὸ Δαρφοὺρ καὶ τὴν Ἀραβίαν, εἶναι λαμπρόν. Ὁ συνταγματάρχης Γόρδων κατώρθωσε νὰ καταστήσῃ πρῶτον σεβαστὴν τὴν αἰγυπτιακὴν ἀρχὴν ἄχρι τῆς ἐκτετοπισμένης πόλεως τοῦ Κονδοκόρω, μὴ ἀφήσας ἐν τῷ μεταξὺ μηδεμίαν ἀνυπήκοον φυλήν. Ἐκεῖθεν δὲ ὁ συνταγματάρχης Γόρδων ὑπεδουλώσατο πάσας τὰς ἡμιαγρίους φυλὰς μέχρι τοῦ Οὐάδυ Ἄλφα καὶ Οὐάδυ ἐλ Βαμίδ· ἐκεῖθεν δὲ, καταλιπὼν τὸν Νεῖλον, ἐπορεύθη ἐπὶ καμήλων διὰ τῆς ἐρήμου εἰς τὴν ὅασιν τῆς Σελμίες, καὶ δι' αὐτῆς ἐπὶ τὴν πρωτεύουσαν τοῦ Δαρφοὺρ διὰ τῆς ὑπὸ τῶν καρβανίων πετατημενης ὁδοῦ, καὶ εἰς Δέββε. Ἐκ ταύτης ἐπορεύθη εἰς Ἀβέϊδαν, πρωτεύουσαν τοῦ Κορδοφὰν, σημειόνων πανταχοῦ τὰς πηγὰς, καὶ ἐρευνῶν τίς ἡ καταλληλοτέρα γραμμὴ πρὸς κατασκευὴν ἁμαξωτῆς ὁδοῦ μεταξὺ Δέββε καὶ Ἀβέϊδαν.

Φθάσας εἰς τὰ ἀπώτατα μεσημβρινὰ μεθόρια τοῦ Δαρφοὺρ ὁ μὲν συνταγματάρχης Γόρδεν μέλλει νὰ διαδράμῃ τὸ μεσημβρινὸν Γορδοφὰν, τὰς χώρας τοῦ Jaggaleh καὶ Σελλοὺκ μέχρι τῆς συναγκείας τῶν ποταμῶν Νείλου καὶ Σοβάτ· ὁ δὲ συνταγματάρχης Πούρδυ, ἑπόμενος τοῖς ἐκ τοῦ Δαρφοὺρ ἐξερχομένοις ποταμοῖς, θὰ διευθυνθῇ πρὸς τὰς ἐκβολὰς τοῦ ποταμοῦ Σοβάτ.

Μετὰ ταῦτα τὰ δύο σώματα μέλλουσι νὰ διευθυνθῶσι πρὸς τὴν ὑπὲρ τὸν τροπικὸν λίμνην τοῦ Ἀλβέρτου Νυάνζαν, ἔνθα μέλλει νὰ σταθῇ ἡ ἐκστρατεία, ἀφ' οὗ διαγράψῃ ἀκριβέστερον τὴν λίμνην τοῦ Ἀλβέρτου καὶ τὰς περὶ αὐτὴν χώρας τοῦ Νιὰμ Νιάμ. Ἐλπίζεται δὲ ὅτι ἡ ἐκστρατεία αὕτη δύναται νὰ κατορθώσῃ τὸ ποθούμενον εὐτὸς δύο ἐτῶν.

Ἐκ τῆς ἐκστρατείας ταύτης τὸ ἐμπόριον τοῦ ἄνω Νείλου, ὅπερ τοσοῦτον ἐσχάτως παρήκμασεν, ἤρξατο ἤδη νὰ ἀναλαμβάνῃ. Ἐπειδὴ, κατασταθείσης ἤδη τῆς αἰγυπτιακῆς κυβερνήσεως ἐν Δαρφοὺρ, οἱ κάτοικοι τῶν πέριξ χωρῶν, εὑρίσκοντες ἐν αὐτῷ πλείονα ἀσφάλειαν, ἢ συρρέουσιν ἐκεῖσε, ἢ βιάζουσι τοὺς δεσπότας αὐτῶν ἵνα ὦσι δικαιότεροι. Ἰδοὺ δὲ ἡ ἀκριβὴς στατιστικὴ τῆς ἀξίας τῶν διαφόρων ἐμπορευμάτων, ἅτινα ἔφθασαν ἐκ τῆς ἄνω Αἰγύπτου καὶ τοῦ Σουδαν εἰς Κάϊρον καὶ ἐπωλήθησαν ἐν Βουλὰκ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος.

Πτερὰ στρουθοκαμήλου. . . .	21,655,326 φρ.
Ποικίλαι κόμμαι	16,181,768 »
Ἐλεφαντόδοντες	1,272,425 »
Ταμάρινθος.	17,925 »
Κηρὸς τῆς Ἰσκανδρίας. . . .	43,981 »
Σένα.	102,171 »
Δέρματα βοός.	340,552 »
Καφὲς	302,813 »
Πίθηκες.	49 »
Κροκόδειλοι.	125 »
Κέρατα Ῥινοκερώτων	185 »
Ὠὰ στρουθοκαμήλων	225 »

Τὸ ποσὸν τοῦτο (τεσσαράκοντα περίπου ἑκατομμύρια φράγκων) φαίνεται ἀξιόλογον ἐὰν ἀναλογισθῶμεν ὅτι τὰ προϊόντα ταῦτα μετακομίζονται εἰς τὸ Κάϊρον διὰ καρβανίων, ὅτι ἡ ὁδοιπορία διαρκεῖ ὑπὲρ τέσσαρας μῆνας, καὶ ὅτι τὰ μέσα τῆς μετακομίσεως εἶναι δυσκολώτατα, ἀνεπαρκῆ καὶ βαρύτιμα. Ὁποῖα ἄρά γε ἔσονται τὰ πλεονεκτήματα, ὅταν ἡ ὁδὸς τῶν καρβανίων καταστρωθῇ διὰ σιδηρῶν ἢ ἁμαξωτῶν δρόμων;

Ἡ χώρα τοῦ Δαρφοὺρ παρήκμαζεν ὁσημέραι, μὴ παρέχουσα μηδεμίαν μηδενὶ ὠφέλειαν. Ὁ Ἐμίρης αὐτῆς ἐδισπίστει πρὸς πάντα ξένον, οἱ δὲ ἔμποροι τῶν ὁμόρων χωρῶν δὲν ἐτόλμων νὰ διειδύωνται εἰς τὸ κράτος αὐτοῦ ἕνεκα τῶν βαρέων δασμῶν, οὓς ἐπέβαλλεν αὐτοῖς αὐθαιρέτως. Καὶ αὐτοὶ δὲ οἱ εὐρωπαῖοι εἶχον μέχρι τοῦδε λίαν ἐσφαλμένας περὶ τῆς χώρας ἰδέας. Διότι οἱ μὲν αὐτῶν ἐλογίζοντο τὸν πληθυσμὸν τῆς χώρας εἰς 200, οἱ δὲ εἰς 250 χιλιάδας, ἐν ᾧ ἀληθῶς κατοικεῖται ὑφ' ἑνὸς ἑκατομμυρίου ἀνθρώπων. Ὁ Ἐμίρης ἐθεώρει τὴν χώραν, τοὺς ἀνθρώπους, τὰ κτήματα αὐτῶν καὶ τὰ προϊόντα τῆς γῆς ὡς ἴδιον αὐτοῦ κτῆμα· οἱ δὲ κάτοικοι, μὴ ἔχοντες μηδὲν συμφέρον πρὸς τὸ καλλιεργεῖν τὴν γῆν καὶ ἐμπορεύεσθαι, προυτίμων ἵνα ζῶσι ἄθλιοι καὶ πένητες μᾶλλον, ἢ νὰ ἐργάζωνται ὑπὲρ τοῦ Ἐμίρου. Ἡ αὐτὴ δὲ κατάστασις ἐπικρατεῖ ἐν ταῖς χώραις τῶν σουλτάνων τοῦ Βουρνοὺ καὶ Χαφνού.

Πρωτεύουσα τοῦ Δαρφοὺρ εἶναι τὸ Ἀλ-Φασίρ. Τὸ νόμισμα εἶναι ἄγνωστον ἐν αὐτῇ. Εἰς ἀπόστασιν τεσσάρων ἡμερῶν εὑρίσκεται ἡ μεγάλη λίμνη Σάδι, ἡ χωρίζουσα τὴν χώραν Βάδι ἀπὸ τὴν χώραν Βουρνού. Πρωτεύουσα τῆς τελευταίας ταύτης χώρας, ἥτις κατοικεῖται ὑπὸ δύο ἑκατομμυρίων ὡς ἔγγιστα ἀνθρώπων, εἶναι ἡ Κούκα.

ΝΑΥΑΓΙΟΝ ΤΟΥ ΣΧΙΛΛΕΡΟΥ.

Ὁ Σχίλλερος ἐπανήρχετο ἐκ Νέας Ὑόρκης μετὰ 500 ἐπιβατῶν, τριῶν ἑκατομμυρίων φράγκων καὶ 253 σάκκων ἐπιστολῶν. Φθάσαν ἀντικρὺ τῶν νήσων Σκιλλῶν παρὰ τὰς δυτικὰς ἀκτὰς τῆς Ἀγγλίας μετὰ ἐπίπονον πλοῦν 8 ἡμερῶν καὶ κατὰ τὴν σκοταίαν νύκτα τῆς 10 Μαΐου, τὸ ἀτμόπλοιον ἐξώκειλεν ἐπὶ σπιλάδων μετὰ δεινοῦ πατάγου. Οἱ ἐπιβάται ἀνετινάχθησαν, καὶ ἔδραμον περίτρομοι ἐπὶ τοῦ καταστρώματος, ὅπου κατενόησαν τὴν δεινὴν αὐτῶν θέσιν. Τὰ κύματα διερρήγνυντο πελώρια ἐπὶ τοῦ ἐπικλινοῦς καταστρώματος ἀφαρπάζοντα ἀνθρώπους καὶ πράγματα. Ἡ βροχὴ ἔπιπτε ῥαγδαία, καὶ οἱ κεραυνοὶ ἐξηκοντίζοντο ἐπάλληλοι ὡς εἰς ἀκροβολισμόν. Ἐντὸς ὀλίγου ἡ σύγχυσις καὶ αἱ ἀπονενοημέναι κραυγαὶ τῶν ἐπιβατῶν κατήντησαν ἀπερίγραπτοι. Ἀναμιγνυόμεναι δὲ μετὰ τῶν εἰς σημεῖον μεγίστου κινδύνου ἐκρηγνυμένων πυροβολισμῶν καὶ τῶν κεραυνῶν κατέστησαν τὸ θεάμα ῥιγῶδες. Ὁ πλοίαρ-

χος Θωμᾶς ἐπέταξεν ἵνα καταβιβασθῶσιν αἱ λέμβοι. Ἀλλὰ μόλις κατεβιβάσθη ἡ πρώτη μεγάλη λέμβος ἐπιβάται ὑπὲρ τοὺς ἑκατὸν ὥρμησαν ὡς παράφρονες ἵνα σωθῶσιν εἰς αὐτήν· Ἡ λέμβος, ὑπερπληρωθεῖσα ἀνθρώπων ἠφανίσθη ἐν ἀκαρεῖ αὐτανδρος· ἐπειδὴ οὐδὲ τὸ τρίτον τῶν εἰσπηδησάντων δὲν ἠδύναντο νὰ χωρήσῃ ἐν αὐτῇ.

Καθ' ἣν δὲ στιγμὴν οἱ ναῦται ἡτοιμάζοντο νὰ καταβιβάσωσι τὴν δευτέραν λέμβον, οἱ ἐπιβάται μὴ νουθετηθέντες ἔδραμον πάλιν καὶ ἔπιπτον εἰς αὐτὴν ἀθρόοι. Ὁ πλοίαρχος ἠθέλησε νὰ ἐμποδίσῃ τὴν δευτέραν ταύτην καταστροφήν, καὶ πυροβολήσας ἐφόνευσε τρεῖς ἐπιβάτας, μὴ θέλοντας νὰ ὑπακούσωσιν αὐτόν.

Ὁ πλοίαρχος ἵστατο ἄτρομος ἐπὶ τοῦ καταστρώματος περικεκυκλωμένος ὑπὸ τῶν ἐπιβατῶν, τῶν

ΡΩΠΟΓΡΑΦΙΑ ΥΠΟ ΤΟΥ ΖΩΓΡΑΦΟΥ ΡΟΥΙΣΔΑΛ.

ὀλοφυρομένων γυναικῶν καὶ τῶν παιδίων, οὓς μάτην ἐπειρᾶτο νὰ καθησυχάσῃ· Περὶ τὴν δευτέραν τῆς πρωΐας ὥραν πελώριόν τι κῦμα ἐσάρωσε καὶ ἀφήρπασε τὰ τρία τέταρτα τῶν δυστυχῶν τούτων ὡς ἄχυρα. Μετ' ὀλίγον δεύτερον φοβερὸν κῦμα ἀφήρπασεν ὁλόκληρον τὴν σκέπην τῆς πρώτης ταξεως μετὰ τοῦ μεσαίου ἱστοῦ, σαρόνον καὶ ἀναρπάζον τὰς ἐναπολειφθείσας γυναῖκας καὶ παιδία, καὶ κατακλύζον τὸν ἄντλον τοῦ πλοίου, ὅπερ κατεδύετο ἤδη ταχέως·

Μετ' ὀλίγον ὁ ἄνεμος ἐκόπασε, ἡ βροχὴ ἔπαυσε, ἡ δὲ θάνασσα κατεγυνάσθη ὁπωσοῦν ὡς θηρίον καταβροχθίσαν τὴν λείαν αὐτοῦ, σιγὴ δὲ βαθεῖα διεδέχθη τὰς κραυγὰς τῶν ἀθλίων ναυαγῶν, οἵτινες ἐπάλαιον πρὸς τὰ κύματα ἢ συνετρίβοντο πρὸς τὰς σπιλάδας· μόνα δὲ τὰ κύματα διετέλεσαν βρυχώμενα ἔτι μέχρι τῆς πρωΐας, ὅτε πλοῖον ἁλιευτικὸν διελθὸν κατὰ τύχην ἠδυνήθη νὰ σώσῃ ἕνα ἐκ τῶν

πεντακοσίων ναυαγῶν, ὅστις ἐπάλαιε πρὸς τὰ κύματα προσκολληθεὶς εἰς μέγαν πίθον.

Ἦτο δὲ οὗτος Γερμανός τις ἐξ Ἀνοβέρου, ὅστις ἀπεδήμησε πτωχὸς καὶ νέος πρὸ εἴκοσιν ἐτῶν εἰς Ἀμερικήν, καὶ ἐπανήρχετο οἴκαδε πλούσιος, γέρων, μετὰ τῆς γυναικὸς καὶ μιᾶς παμφιλτάτης θυγατρὸς εἰς τὴν πατρικὴν κώμην, ἐλπίζων νὰ ἀσπασθῇ τέλος τοὺς γηραλέους αὐτοῦ γονεῖς, οἵτινες ἀνέμενον αὐτοὺς ἀνυπομόνως. Μετεκόμιζε δὲ ἐν τῷ ἀτμοπλοίῳ καὶ πᾶσαν αὐτοῦ τὴν περιουσίαν, συνισταμένην ἐκ 50 χιλιάδων δόλλαρς, ἅτινα ἀπέκτησεν ἐργαζόμενος καθ' ὅλον αὐτοῦ τὸν βίον.

Πάντα ταῦτα, ἡ γυνή, ἡ θυγάτηρ, ἡ περιουσία αὐτοῦ,... τὰ παντα κατεποντίσθησαν ἐντὸς πέντε λεπτῶν!!! Καθ' ἣν στιγμὴν τὸ πλοῖον ἐβυθίζετο, εἷς τῶν φίλων αὐτοῦ ὑπεσχέθη νὰ σώσῃ τὴν σύζυγόν του. Αὐτὸς δὲ ἐρρίψεν ἑαυτὸν εἰς τὴν θάλασσαν μετὰ τῆς θυγατρός. Ἀλλὰ μετ' ὀλίγον κῦμά τι, ἐξ

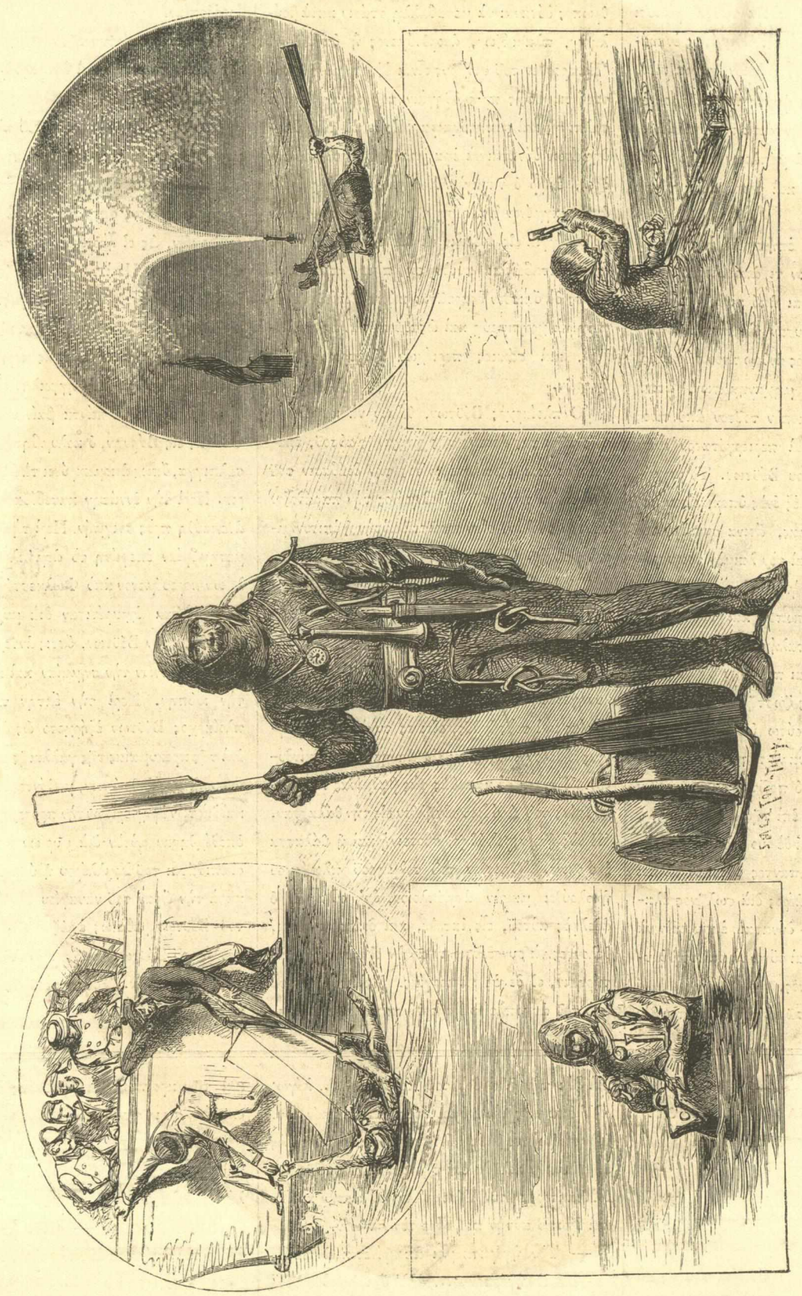

1 Ὁπλοίαρχος Βούτων λαμβάνει σχάρον. — 2 Τὸ πρόγευμα. — 3: Ἡ σωστικὴ στολή. — 4 Ὁ πλοίαρχος Βούτων ἀνάπτων πυροτεχνήματα. — 5 Κατασκευὴ σχεδίας.

ΤΟ ΠΕΙΡΑΜΑ ΤΟΥ ΠΛΟΙΑΡΧΟΥ ΒΟΥΤΩΝ. [ΙΔΕ ΣΕΛ. 142].

ἐκείνων, πρὸς ἃ οὐδεμία δύναται νὰ ἀνθέξῃ ἀνθρώπινος δύναμις, ἐχώρισεν αὐτούς. Ἐπὶ ἓξ ὅλας θανασίμους ὥρας ὁ ταλαίπωρος οὗτος πατὴρ ἐπάλαισε πρὸς τὸν θάνατον, νῦν μὲν κολυμβῶν, νῦν δὲ προσκολλώμενος εἰς τὰ παρατυγχάνοντα ἐπιπλέοντα λείψανα. Τέλος οἱ καταπεπληγωμένοι αὐτοῦ βραπαρελύθησαν καὶ βεβαίως κατεποντίζετο, ἐαν μὴ ἥρπαζε πίθον τινὰ, πρὸς ὃν προσεκολλήθη μετ' ἀπελπισίας. Τέλος δὲ ἐσώθη ὑπό τινος ἁλιευτικοῦ πλοιαρίου ἡμιθανὴς καὶ κατεσχισμένος.

Τῇ ἐπαύριον, μετακομισθεὶς εἰς Λονδῖνον, εἶδε τὸ πτῶμα τῆς γυναικός του, ὅπερ ἐνεταφιάσθη κοσμίως μετὰ 80 ἄλλων πτωμάτων. Ἀνέμενε δὲ ἐπὶ δύο ἡμέρας τὸ πτῶμα τῆς θυγατρός. Ἀλλ' ἀντ' αὐτοῦ ἔφερον αὐτῷ μικρὸν κυανοῦν μανδύαν, δι' οὗ ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ ἠγάπα νὰ στολίζηται καθ' ἑκάστην, καὶ ὃν τὰ κύματα ἔρριψαν εἰς τὴν ἀκτήνε Ὁ δύστηνος παρεφρόνησε καὶ περιφίρεται νῦν ἐπαιτῶν εἰς τὰς ἀγυιὰς τοῦ Λονδίνου, φορῶν τὸν κυανοῦν μανδύαν τῆς θυγατρός.

Ο ΠΛΟΙΑΡΧΟΣ ΒΟΥΤΩΝ

ΚΑΙ Η ΝΕΑ ΑΥΤΟΥ ΕΞΕΥΡΕΣΙΣ ΠΡΟΣ ΣΩΤΗΡΙΑΝ ΤΩΝ ΝΑΥΑΓΩΝ.

Τὰ ναυάγια τῶν μεταξὺ Εὐρώπης καὶ Ἀμερικῆς πλεόντων ἀτμοπλοίων διαδέχονται ἄλληλα ἀπό τινος χρόνου μετὰ ταχύτητος τοσούτῳ μᾶλλον φρικώδους, ὅσῳ τὰ πλοῖα ταῦτα φέρουσι πολλάκις 400-1000 ἐπιβάτας. Ἐσχάτως ἐναυάγησε πάλιν ὁ Σχίλλερος, πλοῖον γερμανικὸν, καὶ ὑπὲρ τὰς πεντακοσίας ψυχὰς ἠφανίσθησαν ἐν τῷ ὠκεανῷ ἢ συνετρίβησαν κατὰ τῶν σπιλάδων, πρὸς ἃς προσερράγη τὸ ἀτμόπλοιον τοῦτο κατὰ τὴν ἀποφράδα, σκοτείαν καὶ τρικυμιώδη νύκτα τῆς 10ης μαΐου.

Αἱ πανολεθρίαι αὗται ἐπήνεγκον ἐν Εὐρώπῃ καὶ ἐν Ἀμερικῇ σωτήριον τι ἀποτέλεσμα. Ἐπειδὴ πολλοὶ καταγίνονται ἀπό τινος ἵνα ἐξεύρωσι μηχανὴν ἐμποδίζουσαν τὸν καταβυθισμὸν τοῦ ἐν τῷ ὕδατι πίπτοντος ἀνθρωπίνου σώματος. Ἐκ δὲ τῶν παντοίων μηχανημάτων, ἅτινα ἐξηυρέθησαν πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἀπό τινος χρόνου ἀξιολογώτατον καὶ περιεργότατον εἶναι τὸ τοῦ Ἄγγλου πλοιάρχου Βούτων. Τὸ μηχάνημα αὐτοῦ ἀποτελεῖται ἐξ ἑνὸς ὑποκαμίσου καὶ ἀναξυρίδος ἐκ γουταπέρκας, ἅτινα συσφίγγουσι τοὺς πόδας, τὰς χεῖρας καὶ τὸν λαιμὸν τοιουτρόπως, ὥστε ἐμποδίζουσι τὴν εἴσοδον τοῦ ὕδατος, ἀφίνοντα μόνον τὸ πρόσωπον καὶ τὰς χεῖρας γυμνά. Ἡ ἀναξυρὶς καταλήγει εἰς ὑποδήματα δερμάτινα καὶ συσφίγγεται περὶ τὴν ὀσφὺν μετὰ τοῦ ὑποκαμίσου διά τινος ζωστῆρος χαλιβδίνου.

Ἐν τῷ ὑποκαμίσῳ τούτῳ ὑπάρχουσι πέντε κόλποι ἢ θυλάκια δυνάμενα νὰ πληρωθῶσιν ἀέρος κατὰ βούλησιν. Τούτων ὁ πρῶτος εἶναι ὄπισθεν τῆς κεφαλῆς, ὁ δεύτερος ἐπὶ τῆς ὠμοπλάτης, ὁ τρίτος ἐπὶ τοῦ στήθους, οἱ δὲ δύο τελευταῖοι κόλποι ὑπὸ τὰς κνήμας. Ἅπαντες οὗτοι οἱ κόλποι συγκοινωνοῦσι μετὰ τοῦ ἀέρος διὰ σωλῆνος ἐλαστικοῦ, δι' οὗ ὁ ναυαγὸς δύναται ἐμφυσῶν νὰ πληρώνῃ αὐτοὺς ἀέρος καὶ οὕτω νὰ καθιστᾷ ἑαυτὸν ἐλαφρότερον τοῦ ὕδατος.

Οὕτω ἐνδεδυμένον τὸ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου δὲν καταβυθίζεται, ἀλλὰ πλέει ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας καὶ αὐτῆς τῆς λίαν σαλευομένης θαλάσσης ὡς ἀληθὴς φελλός· καὶ τὸ παραδοξότατον ὅτι ὁ ἄνθρωπος δύναται νὰ μεταβάλλῃ στάσιν κατὰ βούλησιν, πλαγιάζων, ἀνορθούμενος ἢ ὑπτιάζων. Ἔμπροσθεν τοῦ στήθους εἶναι ἐξῃρτημένη ναυτική τις πυξὶς πρὸς ὁδηγίαν τοῦ ναυαγοῦ, μία σάλπιγγξ καὶ μία μάχαιρα· εἷς ἐν δὲ τῶν ὑποδημάτων δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ σιδηροῦς κύλινδρος, ἐν ᾧ ὁ ναυαγὸς δύναται νὰ στήσῃ ἱστὸν ἀποτεταγμένον ἵνα φέρῃ νῦν μὲν σημαίαν, νῦν δὲ φυσέγγια εἰς ἔνδειξιν κινδύνου, νῦν δὲ ἱστίον, ὅπερ μεταβάλλει αὐτὸν εἰς πλέον πλοιάριον. Τέλος δὲ ὄπισθεν ἐξαρτᾶται κώπη διπλῆ δυναμένη νὰ χρησιμεύῃ καὶ ὡς κώπη καὶ ὡς πηδάλιον, καὶ σάκκος περιέχων ζωοτροφίας 20 ἡμερῶν.

Ὁ πλοίαρχος Βούτων, θέλων νὰ καταδείξῃ τοῖς πᾶσι τὰς ἀρετὰς τῆς μηχανῆς αὐτοῦ, ἐπεχείρησε καὶ ἐξετέλεσε μόνος τὴν διάβασιν τοῦ Καλαισίου πορθμοῦ, ἐνδεδυμένος τὴν παράδοξον ταύτην στολὴν, οἵαν παριστᾷ αὐτὴν ἡ ἐπισυνημμένη εἰκών. (Σελ. 141.)

Τῇ 10ῃ τοῦ παρελθόντος μηνὸς περὶ τὴν τρίτην τῆς πρωΐας ὥραν ὁ τολμηρὸς πλοίαρχος ἐνεδύθη τὴν στολὴν αὐτοῦ, περέλαβε μίαν σάλπιγγα, μίαν φιάλην οἰνοπνεύματος, μεγάλην κυνηγετικὴν μάχαιραν ὅπως ἐκφοβίζῃ τοὺς καρχαρίας καὶ τοὺς ἰχθῦς, οἵτινες τυχὸν ἐπ περιεργίας ἤθελον πλησιάσει εἰς ἀπόστασιν ἐπικίνδυνον. Ἔπειτα δὲ καταβὰς τὰς βαθμίδας τῆς προκυμαίας τοῦ Δούβρου εἰσῆλθεν εἰς τὴν θάλασσαν. Ἡ νὺξ ἦτο νεφελώδης, σκοτεινὴ καὶ ἡ θάλασσα ἐκύμαινε. Ὄπισθεν τοῦ τολμηροῦ πλοιάρχου ἠκολούθει μικρὸν ἀτμόπλοιον, ἐφ' οὗ ἦσαν ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, εἷς ἰατρὸς, καὶ διάφοροι φίλοι, θέλοντες νὰ συνοδεύσωσιν αὐτὸν οἱ μὲν πρὸς ἐπιτήρησιν, εἰ δὲ ἐκ περιεργίας. Καὶ πρῶτον τὰ ὑπὸ τοῦ ἀτμοπλοίου ἐξεγερθέντα κύματα ἀνέτρεψαν αὐτὸν, κινδυνεύσαντα νὰ κατασυντριβῇ ὑπὸ τοὺς τροχούς. Ἀλλὰ χάριν τῆς διπλῆς κώπης κατώθωσε νὰ ἀπομακρυνθῇ καὶ νὰ ἀναλάβῃ τὴν ἰσορροπίαν.

Περὶ τὴν τετάρτην τῆς πρωΐας ὥραν ὁ Βούτων ἀνεβίβασε τὸ ἱστίον καὶ ἐπελαγοδρόμει ἀγόμενος ὑπὸ οὐρίου ἀνέμου.

Καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ πλοὸς ὁ πλοίαρχος Βούτων, κύριος ὢν τῶν κινήσεων αὐτοῦ, ἐπλησίασε τρὶς πρὸς τὸ ἀτμόπλοιον, ὅπως ζητήσῃ σιγᾶρον, ὅπερ ἤναψε καὶ ἐκάπνισεν οὐριοδρομῶν, ὡς εἰ ἦτο ἐξηπλωμένος ἐπὶ μαλακοτάτης κλίνης. Περὶ τὴν ἕκτην τῆς πρωΐας ὥραν διῆλθεν ἤδη τρεῖς σχεδὸν λεύγας. Περὶ τὴν ἑβδόμην λέμβος ἀποσταλεῖσα ἐκ τοῦ πλοίου ἔφερεν αὐτῷ τὸ πρόγευμα, καὶ τρεῖς περιστεραὶ ἀφεθεῖσαι ἐκ τοῦ ἀτμοπλοίου ἤγγειλαν εἰς τοὺς ἐν Λονδίνῳ φίλους ὅτι τὰ πάντα βαίνουσι κατ' εὐχήν. Φθάσας εἰς Βόρνην, ὁ κολυμβητὴς ἐσήμανε τὴν σάλπιγγα, ὅπως ἀπομακρύνει τὰ ἁλιευτικὰ πλοιάρια. Περὶ τὴν ἐννάτην κατεβίβασε τὸ ἱστίον καὶ ἀνεπαύθη πρὸς στιγμήν. Περὶ τὴν δευτέραν μετὰ μεσημβρίαν ἐπεφάνη τὸ ἀτμόπλοιον ὁ Ναπολέων πορευόμενον ἀπὸ Φωλκεστόνε εἰς Δοῦβρον. Οἱ ἐπιβάται ἐχαιρέτισαν διὰ μυρίων κραυγῶν τὸν πλοίαρχον Βούτων, ὅστις ἀντεχαιρέτισεν αὐτοὺς, ἀνυψώνων τὴν σημαίαν καὶ κρατῶν ὀρθίαν τὴν κώπην. Περὶ τὴν ἕκτην τῆς ἑσπέρας ὁ πλοίαρχος Βούτων ἐξήρετο ὡς ἀμφίβιον τέρας ἐπὶ τῆς προκυμαίας τῆς γαλλικῆς πόλεως Καλαὶ, ὅπου πλῆθος ἀνθρώπων, μαθόντες διὰ τηλεγράφου καὶ διὰ τῶν ἐφημερίδων τὴν προσεχῆ αὐτοῦ ἄφιξιν, ὑπεδέχθησαν αὐτὸν διὰ μυρίων κραυγῶν. Ἐὰν οἱ ἐπιβάται τοῦ Σχιλλέρου ἠδύναντο νὰ ἐνδυθῶσι κατὰ τὴν ὥραν τοῦ ναυαγίου τὴν στολὴν ταύτην τοῦ Βούτων βεβαίως ἐσώζοντο ΠΑΝΤΕΣ. Ἡ στολὴ τοῦ Βούτων τιμᾶται ἐν Λονδίνῳ 2 λιρῶν καὶ 10 πεννῶν. Τοῦ λοιποῦ ἕκαστος δύναται νὰ ἀγοράσῃ αὐτήν.

ΔΙΚΑΣΤΙΚΑ.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΟΣ ΚΑΛΟΥ ΔΕΙΠΝΟΥ.

Γυνή τις τεσσαρακοντοῦτις κάθηται ἐπὶ τοῦ θρονίου τῶν κατηγορουμένων, ἀπέναντι ἄλλης τινὸς, τῆς ἐναγούσης, ἥτις διηγεῖται τὴν ὑπόθεσιν.

— Ὡδήγησα, λέγει, τὸ παιδίον μου εἰς τὸ σχολεῖον, καὶ ἐπανερχόμην εἰς τὸν οἶκόν μου, ὅτε βλέπω τὴν κυρίαν φέρουσαν μέγα τι δέμα ὑπὸ τὴν ποδιάν. Ἐφαίνετο δὲ περίφοβος καὶ ἔβλεπε ἀδιαλείπτως ὄπισθέν της. — Βεβαίως, λέγω κατ' ἐμαυτήν, ἡ γυνὴ αὕτη εἶναι κλέπτρια. Ἀλλὰ τί μοι μέλλει. Καὶ ταῦτα εἰποῦσα παρηρχόμην ἤδη, ὅτε βλέπω ἐκπηδῶν τῆς ποδιᾶς αὐτῆς πρᾶγμά τι... τὸ ὁποῖον κάθηται ὄπισθέν 'της, καὶ ξέει τὴν ῥῖνα διὰ τοῦ ποδός. — Ἄ, λέγω· ἀλλ' ὁ λαγωὸς αὐτὸς ὁμοιάζει τὸν Στακτερόν μου. Πλησιάζω καὶ βλέπω ὅτι πραγματικῶς ὁ λαγωὸς εἶχε λευκὴν κιλῖδα ἐπὶ τῆς οὐρᾶς, ἀκριβῶς ὡς ὁ Στακτερός μου. Τότε συλλαμβάνω τὴν κυρίαν καὶ ἐρωτῶ αὐτὴν ποῦ εὗρε τὸν λαγωόν.

— Τὸν ἠγόρασα μοι ἀποκρίνεται ἀναιδῶς.

— Ἀ τὸν ἠγόρασας;... ἀλλ' ὄχι ἀκριβά, ἀποκρίνομαι, καὶ κραυγάζω· « Κλέπτρια! » Ἀνοίγω τὸ δέμα καὶ τί βλέπω; τρεῖς λαγιδεῖς, καὶ πλῆθος κρομμύων. Ἐρωτῶμεν αὐτὴν ποῦ εὗρε τοὺς λαγιδεῖς καὶ τὰ κρόμυα. Ἀποκρίνεται ὅτι τὰ ἠγόρασε. Τότε ἐβίασα αὐτὴν νὰ με συνοδεύσῃ εἰς τὸν κῆπόν μου, καὶ ἐκεῖ ἐβεβαιώθην ἔτι μᾶλλος ὅτι ἡ κυρία, εἰσελθοῦσα κατὰ τὴν ἀπουσίαν μου, ἔκλεψε τὸν λαγωὸν μετὰ τῶν λαγιδέων, καὶ τῶν κρομύων μου, βεβαίως διὰ νὰ παρασκευάσῃ στιφάτον.

Η ΚΑΤΗΓΟΡΟΥΜΕΝΗ. — Εἶναι ψεύστρια καὶ θά σοι το ἀποδείξω εὐθύς. Τί χρῶμα εἶχε, λέγεις, ὁ λαγωός σου;

Η ΕΝΑΓΟΥΣΑ. — Ἦτο σταακτερός. Διὰ τοῦτο τὸν ὠνόμασα Σταακτερόν.

Η ΕΝΑΓΟΥΣΑ. — Ψεύδεσαι, λοιπόν· ἐπειδὴ ὁ λαγωός μου ἦτο κόκκινος ὡς δαυκὶ, κόκκινος ὡς ὁ μακαρίτης πρῶτός μου ἄνδρας. Ἐπιμένω ὅτι ἠγόρασα αὐτὸν μετὰ τῶν κρομμύων.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ. — Εἶσαι μία παραλυμένη, ἄνευ ἀσύλου.

ΚΑΤΗΓΟΡΟΥΜΕΝΗ. — Ἐξ ἐναντίας εἶμαι ὑπανδρευμένη. Ἀλλ' ἔφυγα ἐκ τοῦ οἴκου· διότι δὲν ἤθελον νὰ ζῶ μετὰ τοῦ ἀνδρός μου. Ἀλλὰ σήμερον συγκατατίθεμαι νὰ ἐπανέλθω εἰς τὸν οἶκόν μου καὶ ὁ σύζυγός μου θὰ ἔλθῃ νά με ζητήσῃ.

Τότε ἄνθρωπός τις προχωρεῖ κλονούμενος πρὸς τὸ δικαστήριον.

— Παρὼν, ἀνακράζει, ἰδοὺ ἐγώ.

— Εἶσαι ὁ σύζυγος τῆς γυναικὸς ταύτης;

— Ναὶ, καὶ ὁ βλακίστατος τῶν συζύγων.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ. — Θέλεις νὰ ἀναλάβῃς τὴν γυναῖκα σου;

Ο ΜΑΡΤΥΣ. — Ἀμφιβάλλετε; ἀφοῦ σᾶς λέγω ὅτι δὲν ὑπάρχει δεύτερος βλὰξ ὡς ἐγὼ ὑπὸ τὸν οὐρανόν.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ. — Λέγε, θέλεις αὐτὴν ἢ ὄχι;

Ο ΜΑΡΤΥΣ. — Ἐὰν 'την θέλω!!! Ἰδοὺ ἡ δεκάτη φορὰ, ὅπου μὲ ἀφίνει. Καὶ ὅμως ἐγὼ 'την ἀγαπῶ καὶ δὲν δύναμαι νὰ ζήσω ἄνευ αὐτῆς. Φεῦ τῆς βλακίας μου! Σε περιμένω ἀπόψε, Ῥοδῆ... Πηγαίνω νὰ ἑτοιμάσω τὸ γεῦμα.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ. — Ὀλίγη ὑπομο. Ἡ γυνή σου κατηγορεῖται ἐπὶ κλοπῇ καὶ δὲν ἐδικάσθη εἰσέτι.

Ο ΣΥΖΥΓΟΣ. — Ἐπὶ κλοπῇ; Ἔκλεψας Ῥοδῆ;

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ. — Ἔκλεψεν ἕνα λαγωὸν, τρεῖς λαγιδεῖς καὶ πολλὰ κρόμμυα.

Ο ΣΥΖΥΓΟΣ. — Αὐτὸ δὰ εἶναι ἀδύνατον, καὶ ἀπίστευτον. Ἡ Ῥοδῆ;... Καὶ διὰ τί νὰ κλέψῃ;.. Ἐὰν θέλῃ... κρόμμυα... ἠμπορῶ νὰ τὴν φορτώσω... λαγωοὺς καὶ κρόμμυα ὅσα θέλει. Θέλεις ἀπόψε διὰ τὸ δεῖπνον Ῥοδῆ;

Ἀλλ' ἐν ᾧ τὸ πρότυπον τοῦτο τῶν συζύγων κάμνει τοιαύτας τρυφερὰς προσφορὰς εἰς τὴν σύζυγόν του, ἥτις οὐδὲ κἂν ἀκούει αὐτὸν, τὸ δικαστήριον καταδικάζει αὐτὴν εἰς φυλάκισιν ἑνὸς μηνός.

Ο ΣΥΖΥΓΟΣ. — Ῥοδῆ, μὴ ἀγανάκτει τοῦτο, ἀγαπητή. Ἐπειδὴ καθ' ὅλον τοῦτον τὸν μῆνα θὰ δοθῶ εἰς τὴν καλλιεργίαν τῶν κρομμύων καὶ εἰς τὴν ἀνατροφὴν τῶν λαγωῶν.

Κατὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν ἔργων τοῦ Νέου θεάτρου τῶν Μελοδραμάτων ἐν Παρισίοις ὁ ἀρχιτέκτων Γαρνιὲ παρέδωκεν εἰς τὸν διευθυντὴν αὐτοῦ Κ. Χαλανζιὲρ 9,742 κλεῖδας. Ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τούτου ἕκαστος δύναται νὰ φονταθῇ τὸ μέγεθος τοῦ θεάτρου.

Ο ΠΙΘΗΞ ΤΟΜΒΟΥΚΤΟΥ.

Εἰς τὸν ζωολογικὸν κῆπον τῶν Παρισίων ἐστάλη ἐσχάτως Χιμπαζής τις πίθηξ ἐκ τῆς Ἀφρικῆς, ἐκπλήττων πάντας διὰ τῆς εὐφυΐας αὐτοῦ.

Ὁ πίθηξ οὗτος ὀνομάζεται Τομπουκτού. Εἶναι ἡμερώτατος καὶ πραότατος, καὶ ἔφερεν ἄλλοτε στολὴν ὑπηρέτου μεγάλης οἰκίας. Ἀνῆκε δὲ εἰς τὸν κύριον Καπὰρ, κατοικοῦντα ἐν Σιέρᾳ Λεόνε, ὅπου ὑπηρέτει αὐτὸν ὡς ἀληθὴς ὑπηρέτης, χαιρετῶν τοὺς εἰσερχομένους, ἀνοίγων τὴν θύραν, προσφέρων σιγάρα καὶ ποτὰ καὶ παραπέμπων τοὺς ἀπερχομένους μέχρι τῆς θύρας καὶ δίδων αὐτοῖς τοὺς πίλους, τὰς ῥάβδους κ. λπ.

Ὁ κύριος Καπὰρ, ἐπανερχόμενος εἰς Γαλλίαν μετὰ τῆς γυναικὸς καὶ τοῦ θυγατρίου αὐτοῦ, παρέλαβε καὶ τὸν πιστὸν τοῦτον θεράποντα. Κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τῆς θαλασσοπλοΐας ὁ Τομπουκτοὺ ἠσθένησε δεινῶς· ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ἀνέλαβε καὶ ἐψυχαγώγει τὸ πλήρωμα, παίζων, βοηθῶν τοὺς ναύτας, καὶ ὑπηρετῶν ὡς πρότερον τοὺς κυρίους.

Τῇ 7ῃ φεβρουαρίου, ἐνῷ τὸ πλοῖον εἰσήρχετο εἰς τὸν κόλπον τῆς Γασκόνης, ἠκούσθη φωνὴ τρόμου καὶ ἀπονοίας ἐπὶ τοῦ καταστρώματος. Τὴν φωνὴν ταύτην ἀφῆκεν ἡ κυρία Καπὰρ τρέχουσα ὡς παράφρων. Ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, ὁ πλοίαρχος, οἱ ναῦται προσέδραμον καὶ εὗρον αὐτὴν ὀρθίαν, ἔχουσαν τοὺς ὤμους ἐστηριγμένους ἐπὶ τοῦ μεσαίου ἱστοῦ, τὸ πρόσωπον ὠχρὸν καὶ συσεσπασμένον, τὸ δὲ βλέμμα βλοσυρόν.

— Ἐκεῖ... ἐκεῖ!... ἐκραύγαζεν ἡ ταλαίπωρος μήτηρ. Καὶ, μὴ δυναμένη νὰ προφέρῃ τι πλέον, ἐδείκνυε διὰ τοῦ τρέμοντος δακτύλου τὸ ἄκρον τοῦ μεγάλου ἱστοῦ.

Οἱ προσδραμόντες, ἀναβλέψαντες, εἶδον τότε τὸν Ταμπουκτοὺ ἡσύχως καθήμενον ἐπὶ τῆς ἀκροκεραίας, ἔχοντα ἐν ταῖς ἀγκάλαις τὸ τεκνον τῆς κυρίας Καπὰρ, ὅπερ ἦτο ἡλικίας ὀκτὼ μηνῶν, καὶ δοποῦντα αὐτὸ φιλοστόργως ὡς ἀληθὴς μήτηρ. Ἐκ διαλειμμάτων ἔδιδεν αὐτῷ διὰ τοῦ ποδὸς ἐλαφρόν τινα κόλαφον ἐπὶ τῆς παρειᾶς, ἔπειτα δὲ ἤρχετο νὰ δονῇ πάλιν αὐτὸ ὡς καλὴ μήτηρ.

Ἐν ᾧ δὲ πάντες οἱ παρεστῶτες ἠτένιζον ἔντρομοι πρὸς τὸν πίθηκα, οὗτος ἐπήδησεν αἴφνης πήδημα δεινὸν, δι' οὗ μετέβη εἰς τὸν ἐμπρόσθιον ἱστὸν, καὶ, κρεμάμενος διὰ τῆς οὐρᾶς ἐκ τῆς κεραίας, ἤρξατο νὰ ταλαντεύηται κρατῶν πάντοτε τὸ νήπιον ἐν ταῖς ἀγκάλαις.

Ἡ μήτηρ ἀφῆκε φωνὴν τρόμου. Ἀλλ' ὁ πλοίαρχος ἔθηκεν ἐπὶ τοῦ στόματος αὐτῆς τὴν χεῖρα, λέγων « Σῖγα! διότι, ἐὰν φοβήσῃς αὐτὸν, τὸ τέκνον σου ἐχάθη. »

Μετ' ὀλίγον ὁ πίθηξ ἔπαυσε ταλαντευόμενος καὶ κατέβαινε τὸν ἱστὸν ἡσύχως, κρατῶν πάντοτε ἐν ταῖς ἀγκάλαις τὸ κλαῖον βρέφος.

Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν ἐπῆλθε σφοδρὸς κτύπος κυμάτων. Ὁ πίθηξ ἀφῆκε τὸν ἱστὸν, ἔπεσε μετ' ἐπιδεξιότητος ἀνηκούστου, καὶ δι' ἑνὸς πηδήματος... εὑρέθη ἐπὶ τοῦ καταστρώματος.

Ἡ κυρία Καπὰρ ἔπεσε λειποθυμοῦσα ἐπὶ τοῦ καταστρώματος, ἐν ᾧ ἔτειναν πρὸς αὐτὴν τὸ τέκνον σῶον καὶ ἀβλαβὲς, καὶ φαινόμενον μᾶλλον ἐκπεπληγμένον ἢ ἔντρομον ἐκ τοῦ συμβάντος αὐτῷ δεινοῦ παθήματος.

Αἱ μητέρες, ὅσαι θέλουσι νὰ ἴδωσι τὸν Τομπουκτοὺ, προσκαλοῦνται νὰ ἀφίνωσι τὰ τέκνα 'των οἴκοι.

Ο ΠΙΘΗΞ ΤΟΜΒΟΥΚΤΟΥ.

ΔΗΜΩΔΕΣ ΖΑΚΥΝΘΙΟΝ ΠΟΙΗΜΑ.

Μὴν κλαῖς, εἶν' ἀγγελόπουο
Δὲν ἤτανε παιδί σου·
Ἐνῷ μὲ τ' ἄλλα ἐχόρευε
Παιδιὰ τοῦ Παραδείσου,
Τὸ μαῦρο ἐπαραστράτησε,
Σ' τὰ σύγνεφα ἐπλανήθη,
Καὶ σῶπεσε 'ς τὰ στήθη.

Καὶ ὁ Πλάστης 'σὰν δὲν ἄκουσε
Τ' ὡραῖο του τραγοῦδι,
Σὰν εἶδε, ἀφοῦ τὰ ἐμέτρησε,
Πῶς λείπει ἐν ἀγγελοῦδι,
Ἔστειλ' εὐθὺς κάτου 'ς τὴ γῆ
Νὰ πάρουν τό παιδί του
Καὶ τώρα εἶναι μαζὶ του.

Times is money.

Ὁ ἀρχιτέκτων, ἐφημερὶς ἀμερικανική, διηγεῖται ὅτι τριώροφος οἰκία, ἔχουσα πρόσοψιν μὲν τεσσαράκοντα ποδῶν, τριάκοντα δὲ ποδῶν βάθος, καὶ εἰς ἣν κατηναλώθησαν 42,250 κέραμοι (briques) κατεσκευάσθη ἐν Λαγκαστρίᾳ τῆς Πενσυλβανίας ἐντὸς δεκαεννέα ὡρῶν καὶ τριῶν λεπτῶν. Τρεῖς μετὰ ταῦτα ἡμέρας ἡ οἰκία ἦτο ἐνοικιασμένη, οἱ ἐνοικιασταὶ ἀποκαθεσταμένοι, καὶ ἐγεννᾶτο ἐν αὐτῇ παιδίον ἄῤῥεν. Ἰδοὺ πῶς βαίνουσι τὰ πράγματα ἐν Ἀμερικῇ.

Γάλλος τις ἐκ τῶν μάλιστα ἐν Ἀλεξανδρείᾳ γνωστῶν ἀποίκων, βλέπων πολλοὺς τῶν ὁμογενῶν αὐτοῦ πλουτιζομένους ἐκ τῶν μεγαλοδωριῶν τοῦ ἀντιβασιλέως τῆς Αἰγύπτου, ἐπειράθη νὰ ἐπιτύχῃ καὶ οὗτος παραγγελίας (commission) τινός.

Ἀλλ' εἰ καὶ εἶχε πάσας τὰς ἀναγκαίας συστάσεις, δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐπιτύχῃ ἀκροάσεως παρὰ τῷ ἀντιβασιλεῖ εἰμὴ μετὰ μέγιστα ἐμπόδια, καὶ ἀφοῦ ὑπεσχέθη εἰς ἕκαστον τῶν ἰσχυόντων αὐλικῶν τόσα τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τοῦ ποσοῦ, ὅπερ ἤλπιζε νὰ ὠφεληθῇ ἐκ τῆς παραγγελίας.

Τέλος ἐπῆλθεν ἡ πολυπόθητος ὥρα, καθ' ἣν ἐπετράπη αὐτῷ νὰ παρουσιασθῇ εἰς τὸν ἀντιβασιλέα.

— Τί ἐπιθυμεῖτε, κύριε; ἐρωτᾷ αὐτὸν ὁ ἀντιβασιλεὺς τῆς Αἰγύπτου.

— Μεγαλειότατε, ἐπιθυμῶ τριακοσίους ῥαβδισμούς.

Ὁ ἀντιβασιλεὺς φαίνεται ἐκπληττόμενος τὸ αἴτημα.

— Καὶ τίνος ἕνεκα ἐπιθυμεῖτε νὰ λάβητε τοιοῦτον παρ' ἐμοῦ δῶρον; λέγει πρὸς αὐτόν.

— Εἶμαι πρόθυμος νὰ ἐξηγήσω εἰς τὴν Ὑ. Μεγαλειότητα τὴν αἰτίαν τῆς αἰτήσεως μου ταύτης.

— Σᾶς ἀκούω.

— Μεγαλειότατε, ἐὰν εὐδοκίσητε νὰ μοι δώσητε τοὺς τριακοσίους τούτους ῥαβδισμούς, ἐστὲ βέβαιος ὅτι ἐγὼ δὲν θὰ λάβω κανένα.

— Ἡ ! καὶ πῶς τοῦτο;

— Διότι ὑπεσχέθην τὸ τρίτον τῶν ὅσα θὰ λάβω παρὰ τῆς Ὑ. Μεγαλειότητος εἰς ἕνα τῶν ὑμετέρων αὐλικῶν, ἓν δὲ τέταρτον εἰς ἄλλον, τὸ δ' ἕτερον τέταρτον εἰς τρίτον, καὶ ἀνταμοιβήν τινα εἰς τέταρτον. Ὑπελογισθην λοιπὸν ὅτι ἐάν, ἐκ τῶν τριακοσίων ῥαβδισμῶν τοὺς ὁποίους θὰ λάβω, παραχωρήσω 100 εἰς τὸν πρῶτον, 75 εἰς τὸν δεύτερον, 75 εἰς τὸν τρίτον, [ἤτοι 250 ῥαβδισμούς] ὑπολείπονται μόνον 50 ῥαβδισμοὶ διὰ τὸν τέταρτον, ὑπὲρ οὗ κάμνω ὅ, τι δύναμαι. Εἶναι ἀληθὲς δὲν τῷ δίδω πολλά, ἀλλ' ἐλπίζω ὅτι θὰ εὐχαριστηθῇ... καὶ μὲ τὰ ὀλίγα ταῦτα.

Περιττὸν νὰ προσθέσωμεν ὅτι ὁ ἀντιβασιλεὺς κατελήφθη ὑπὸ ἀσβέστου γέλωτος, καὶ παρεχώρησεν εἰς τὸν εὐφυᾶ Γάλλον ὅ, τι ἐπεθύμει, διατάξας ἵνα μὴ δώσῃ μηδὲν εἰς μηδένα τῶν αὐλικῶν.

Πλούσιος ἀγρονόμος, πανηγυρίζων τὴν ἑορτήν του, προσκαλεῖ εἰς δεῖπνον πάντας τοὺς συγγενεῖς καὶ φίλους.

Περὶ τὴν ἕκτην ὥραν οἱ προσκεκλημένοι κάθηνται εὔθυμοι καὶ πεινῶντες περὶ τὴν ἐν τῷ κήπῳ τράπεζαν, ἐφ' ἧς παρατίθεται πρῶτον μέγα δοχεῖον περιέχον τὸν ζωμόν. Πάντες ῥοφῶσι μεθ' ἡδονῆς τὸν ἄφθονον καὶ ἥδιστον ζωμόν, πλὴν τοῦ ἀξιεράστου πενταετοῦς παιδὸς τοῦ οἰκοδεσπότου, ὅστις διακηρύττει ὅτι δὲν θὰ φάγῃ εἰμὴ ἐκ τῶν ἐπιδορπίων. (dessert.)

— Ἀλλὰ, τέκνον μου, μὴ εἶσαι ἀσθενής; λέγει πρὸς αὐτὸν φιλοστόργως ἡ μήτηρ, ἀφοῦ πάντες ἐκένωσαν τὸ πρὸ αὐτῶν τρυβλίον. Σὺ ἀγαπᾷς τόσον τὸν ζωμόν. Διὰ τί δὲν θέλεις σήμερον; Λάβε ὀλίγον.

— Ὄχι. Δὲν θέλω.

— Διὰ τί; ἀγαπᾷς μοι.

— Διότι...

— Διότι;... τί;

— Διότι... νά... διότι εἰς τὸν ζωμὸν ἔπεσεν εἰς βάτραχος.

Θάμβος καὶ ναυτίασις τῶν παρισταμένων, οἵτινες ἐξετάζουσι τὸν βυθὸν τοῦ ζωμοδοχείου καὶ ἐξάγουσιν ἀληθῶς τὸ πτῶμα εἰδεχθεστάτου βατράχου.

— Μικρὲ ἠλίθιε, λέγει αὐτῷ ἐξωργισμένος ὁ πατήρ, διὰ τί δὲν ὁμιλεῖς ταχύτερον;

— Ἠξεύρω ὅτι ἡ μήτηρ μου φοβεῖται τοὺς βατράχους, καὶ δὲν ἠθέλησα νὰ 'τὴν φοβήσω.

Ἐν τοῖς σεραΐοις τῆς Κωνσταντινουπόλεως ζῇ ἀληθὴς στρατὸς ὑπηρετῶν ἀμφοτέρων τῶν φύλων, ὧν ὁ ὁλικὸς ἀριθμὸς εἶναι 6,000. Διαιροῦνται δὲ εἰς δύο κλάσεις; εἰς τοὺς λαμβάνοντας μισθὸν καὶ τροφὴν, καὶ εἰς τοὺς λαμβάνοντας ἁπλῶς τροφήν. Ἐν τοῖς πρώτοις καταλέγονται οἱ λεγόμενοι καΐζεῖς (350), οἱ μάγειροι (400), οἱ κηπουροὶ (300), οἱ ἁμαξηλάται (600), οἱ μαῦροι εὐνοῦχοι (600) οἱ ὑπηρέται (600), καὶ περὶ 1,000 νέας γυναίκας.

Ἡ δευτέρα κλάσις ἀποτελεῖται ἐκ πλήθους παντοίων παρασίτων καὶ ἀργῶν ἀνδρῶν γυναικῶν καὶ παίδων μὴ ἐχόντων μηδεμίαν ἀσχολίαν, περιφερομένων περὶ τὰ μαγειρεῖα καὶ ἀναμενόντων τὴν ὥραν τοῦ προγεύματος καὶ τοῦ δείπνου. Τὸ πλῆθος τῶν καταναλισκομένων τροφῶν εἶναι ἄπιστον.

Οἱ προμηθευταὶ παραδίδουσι καθ' ἑκάστην εἰς τοὺς μαγείρους τῶν σεραΐων τοῦ σουλτάνου 1,200 ἀρνία, 2,000 ὄρνιθας καὶ οὕτως ἐφεξῆς. Ἡ δαπάνη τῶν κηρίων μόνη ἀναβαίνει εἰς 60,000 φράγκων κατὰ μῆνα.

Ὁ σουλτάνος λαμβάνει περὶ τὰ 30,000,000 φράγκων κατ' ἔτος εἰς τὸ φανερόν. Ἀλλὰ τὸ ποσὸν τοῦτο δὲν ἀρκεῖ πολλοῦ γέ καὶ δεῖ εἰς τοσαύτας δαπάνας. Ἡ μήτηρ τοῦ Σουλτάνου Βαλιδὲ, ἠδυνήθη ἐντὸς ἑνὸς ἔτους νὰ οἰκονομήσῃ τόσα χρήματα, ὥστε νὰ προσφέρῃ εἰς τὸν υἱὸν αὐτῆς 80 κανόνια τοῦ Krupp ἀξίας τριῶν ἑκατομμυρίων φράγκων.

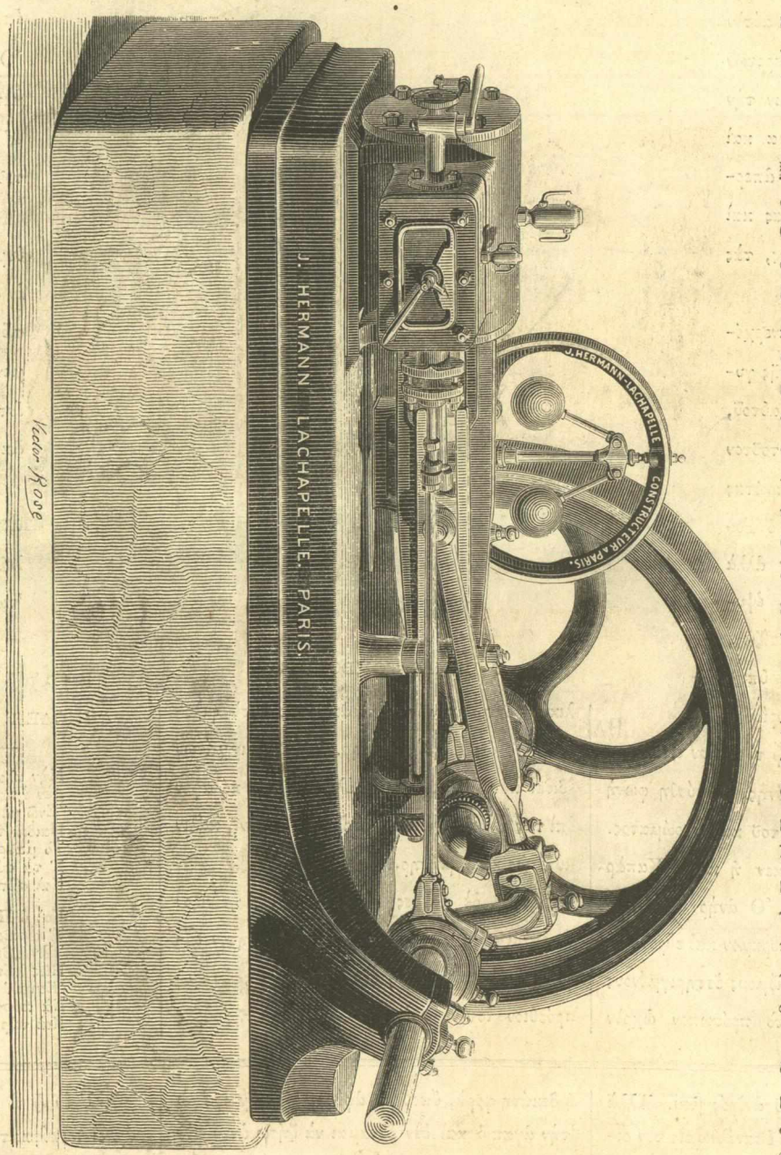

ΝΕΑ ΑΤΜΟΚΙΝΗΤΟΣ ΠΛΑΓΙΑ ΚΑΙ ΠΕΠΗΤΥΙΑ ΝΗΧΑΝΗ ΤΩΝ Κ. Κ. HERMANN LACHAPELLE ΕΝ ΠΑΡΙΣΙΟΙΣ

Le gérant responsable Ch. JEANDON.